TECHE UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. **P_MSS_0899_VII**

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

BIANCHI

1273
1279

899

7

BIBLIOTECA COMUNALE
VINZENZO JOPPI
UDINE
N. 899

66

1273-79
4

Documenti non compresi nell'Indice Bianchi.

Vita del Patriarca Raimondo della Torre, di Ant.º Belloni. –

Notizie intorno al Patriarcacato di Raimondo de la Torre, estratta dal libro intitolato: De antiquitatibus Carneæ di Fabio Quint.º Ermacora.

BI

N.

DOCUMENTI
PER LA STORIA DEL FRIULI
DAL 1200 AL 1400
RACCOLTI
DALL' AB. GIUSEPPE BIANCHI

Volume 7. dal N.° 383 al N.° 455.

UDINE 1850

B
N.

em,
ere
lune
du.
su_
lda_
st
e
ou_
ch
ul_
un
ou_
der_
del_
un
ugo_
que
ecca_
du
lum
om_
lut_
ch

1273 2 Giugno. Boldara

Laudo de' vassalli e Dermani della Curia di Sesto per l'intromissione de' beni venduti da Alberto già Abbate di quel Monastero

Manfrino de Medelberto Not.

In Christi nomine. A nativitate ejus M.cc.LXXIII. Indictione prima die secundo intrante mense Junii. In presentia fratris Iacobi Prioris e fratris Bartholomei de Caorulitto, Tortolussii filii Lupis de Caorulitto atque Nicolai filii Tomasini de Pareto de Portugruario et aliis.

In platea ville de Boldara in plena Curia Vassallorum et Denesmanorum Monasterii de Sexto videlicet Maynardi de Bonjovacca, Falsemani de Savorgnano Hendrici Square, Zanini et Brondani de Portugruario, Filippi Nolani, Coneti de Laurenzaga Siviani d. Maynardi Rossi o Ropti et fratris Oderici de Civarda Wernarutti et Nicoli filii q.m d. Zurali de Gruarro et aliorum plurium

D. Gratiadeus Abbas Monasterii predicti et nomine et vice ipsius Monasterii interrogavit predictos vassallos et Denesmannos ut deberent judicare et sententiare si ipse posset de jure se intromittere de possessionibus et bonis alienatis per D. Albertum quondam Abbatem monasterii predicti. Super quo d. Maynardus predictus dixit, laudavit et sententiavit quod bene valebat de jure se intromittere pro predicto monasterio de omnibus possessionibus alienatis per predictum d. Albertum Abbatem quondam predicti monasterii. Ad quem laudum et sententiam omnes vassalli et denesmani concordaverunt et secuti fuerunt. Iterum interrogavit si posset constituere aliquem qui deberet intromittere dictas possessiones. Super quo Hendricus Squara dixit et sententiavit quod bene poterat constituere unum de Denesmanis suis quemcumque voluerit. Ad quem laudum omnes vassalli et Denesmani secuti fuerunt.

Ego Manfrinus de Medelberto notarius sacri Palatii hic interfui et rogatus scripsi.

A C ... c

ram,
nere
fune
idr,
ra-
i fila-
vit
e
con-
ah
ged
un
im-
Uer-
rlel
uur
ayo
ugue
ria-
lu
ui
cm
buk-
ah

Vita del Patriarca Raimondo della Torre.

di Antonio Belloni.

Raymundus Episcopus Cumanus ab Alexandro IV. Pontifice Summo creatur Patriarcha ex gente Turriana, haud dubie illustri, ut ditioni Mediolanensi eam praefuisse quondam nemo sit qui nesciat. Ubertas hujus adventu Patriae confestim reddita et initio cum Goritiano Comite compromisso, pacata tota Provincia visa est. Verum ut est rerum humanarum vicissitudo, fame laboratum, et tumultibus bellicis tantisper fere dum ei praeesse licuit. Valuit sextarium frumenti denarios XXX. Siliginis prope totidem milii XXII Surgi XIV. Hujusmodi penuriam et annonae caritatem, quae habebatur tunc, et memorabilis apud castissimae fidei Scriptores habita temporum ratione, quae antecesserant, crederemus, si non major nobis contingeret ubertatem esse perpetuo memorandam, auctis nunc in decuplo pretiis. Porro provinciae opes ex agrorum numero augeri non possunt, quondam suis finibus clausi nusquam evaserunt, sed ex fructuum ubertate duntaxat, si evenerit, cum sterilitas alias regiones invaserit, ut quo conterranei plus tritici et vini collegerint, hoc uberior opulentiorque Patria tunc dici debeat.

Raymundus bellicis negotiis et tumultibus vexatus fuit. Primum quando Tergestinis dum a Venetis gravi oppressione premerentur, suppetias tulit quibus erumpentibus in fugientes retro ad navigia Venetos sequutum est, et eversum Oppidum, cui accidentes Romaniae nomen indiderant. Victoriam illam fama multo majorem quam fructu pax sequuta fuit ipsismet Tergestinis usque adeo optata ut non pacem tantum sed ipsam quoque vitam Regum acceptam ferrent. Zelude cum Istriarum Albertus comes ex Karinthia veniens combussit, et Aquilejam versus contendens Cervignanum et omnia circumquaque posita depraedationibus et incendiis complevit. Tum vero civitas Caprulana direpta incendio conflagravit, Pigrora campo cum Civibus. Huc accedit quod Tulminum bis exceptum fuit ab Andrea Tulminio praetore, et a Goritiano Principe. Andreas paulo post captus, qui Phylum Patriarchae venientem oppido per fraudem necaverat, vitam fluere coactus est. Capitur et

Maranum a Venetis, at alii diripuerant destitutum ab Astutes Castello occupatur itidem
a Ricardo Camineate Varsand Castellum, quod Bertholomo Villalthae mox restituit. Pro-
fantur sane discordię rerumque disceptatio ex eo quod Meynardus Karinthię Dux pa-
lam profectus fuit Laybacum, cęteraque oppida Marchię Carniolę Romanorum Regi
servire; se, petiit Rex, non Patriarcha juberet, spectare.. Rursus ex arbitriis ac pugnan-
tibus compromissis haud raro initis nunc cum Torriano, nunc cum aliis. Nam cum
compromissio initio Cormonum fuisset quod comes fuerat semel pollicitus, reddi si
id postularet, comes non ab viris prudentes consultores, quidquid mentiretur,
sed ad arma in Patriarcham sumturus, clam e vestigio se subduxit. Compromissum
quoque fuerat quam Walterpertholdus Spilimbergius, Iohannes Zuccola, Ugo Duynus,
et Henricus Prata eorum arbitrio contentiones exortas tollere sunt conati, et cum
Constantinus et Carsmanus fratres ex clarissima Savorgnanorum gente Castellum Bu-
ję cum aqua Ledrę restituere pernegarunt, ut Patriarcha publico satis manifesto
cognosceret saecum de difficultate, quę in dies magis excitabantur a Principibus, et Feu-
datariis animis haud quamquam sinceris tum compromissa, tum pacem fructu indui
consuevisse. Extat laudum quo Raymundo Comes Albonam, Flanonam, Vallem, Pinguen-
tum et alia pleraque municipia reddere tenebatur, et quod libera permitteret aperta-
que itinera a Crucis Monte, Pontebaque usque ad maris portum, et quod malefici
aut impedimenti inter eundum et redeundum committeretur. incertum quid ab in-
cepto hominem averterit. Testatur Walterus, cum Torriano compositum de Ron-
chis, Sancto Canciano, Ballacho, Timavo, Diettendorpho. cum Episcopo Tergestino de
Muglia et aliis locis. Rursus et alibi foedus cum Venetis ictum, ut Mugla et Mugen
Patriarchę relaxarentur, donec aliud Pontifex Summus decerneret, ut minime videatur
mirum si cuilibet manso et molendino impositi fuerint interdum soldi XX. pro
impensis in bellum necessario faciendis. Posteaque vix duris turbulentis his sedatis, il-
lic ad novos concitabatur tumultus. Nec cogitatu difficile est, ad pacem et concordiam
Pręsuli, ut par erat alacritatem quamdam innatam fuisse, nequaquam ad arma, prę-
terquam ex provocatione properasse.

Scribit Walterus, Patriarcham Torrianosque suos cum Laudensibus et Cremensibus

Pitauis Justino-Ysdue, quod initium crediderim potius ne ob id quod sua non reperirent reprehensione digni viderentur, quam quod quaererentur praeter jus fasque Vicecomitem bellicis negotiis implicare. Divertit ad Rodulphum Romanorum Regem salutandum, et habito proxime colloquio, in Patriam reversus Normannum Fajanatem qui Archiepiscopum Mediolanensem ejus aemulum de Ecclesia per epistolam certiorem fecit, acerbius punivit. Clericorum mores haud satis probatos quadam, temperata tamen severitate compescuit. In Carnea providit, ut quisquis passim emere pro arbitrio posset panem, vinum, triticum, pannos, jumenta et alia hujusmodi, non alibi tamen vendere postquam in foro Tulmetii. Oppidum Raymundi apposita luce ferrea de suo nomine designavit haud procul a monte in quo Groscembergum fuerat, ut videtur supra Glemonam quae Hemae et Hemonae nomen apud priscos sortita fuerat, vel bene gerendae ac peragendae interdum occasionem expectans. Plebano Tricesimi clericum addidit, proventibus annuis dividendis, sacellum a Ricardo Cominate recuperavit, qui feudorum nomine, quae donata sibi erant, fidem jure jurando promisit. Maynardo Rauthiliae Comiti jure titulo Venetorum adscripsit, quod sibi Guillelmus Venetomensis marchis mille quadrigentis paulo ante vendiderat. Tricesimum partim a Candido emit, partim a Florebellida Fulcherii conjuge. Vendidit autem fratribus suis Napoleoni et Francisco palatium pulcherrimi operis cum juribus circumquaque Mediolani positum in Parochia Sancti Fidelis, ut nummos eis restitueret, quos in equos, indumenta satellitii, aliosque usus necessarios pro dignitatis gradu decenter retinendo minime intemperanter impenderant, quod secus aut aliis alienave mente nunquam destinaverat. Signavit argentum varie; verum quarumlibet commercialium vectigalia Utinensibus dono dedit: munus vel ob id praecipue Reipublicae saluberrimum, quod ipso conductis medicis, Ludique literarii magistris diu vivant cives, et ingenia insigniter efflorescant. Utinenses hac fugula monasterii Petri Martyris ab Innocentio IV. Romano Pontifice ante annos XL. in Divos relati, fundamenta jacienda curarunt. Tandem Constantino Savorgnano, Henrico Gorittiano, Thoma Cucaneate et Henrico Butriano in pratis Attimis supra Padernum in equestrem adscitis ordinem

inter tot rerum perturbationes ultimi moritur, et Aquilejæ sepelitur in sacello eximio a se constructo, dum in Patriarchatu vixisset annos viginti quinque, mensem unum et dies decem et septem, cum animi magnitudine, [illegible] liberalitate, nulli Patriarcharum non conferendus. c. P. c

rem,
eve
tanc
tta,
ra
i fila
vit
e
con
ud
qui
uu
im
llar
ated
unt
rego
rgue
eea
la
sum
cm
fist
et

Notizie intorno al Patriarcato di Raimondo de la Torre
estratte dal libro intitolato: De Antiquitatibus Carneae
di Fabio Quintiliano Ermacora.

Gregorius X. Pontifex Maximus Raymundum Turrianum Mediolanensem,
Comensemque Episcopum in Patriarcham delegit, qui quidem illustri genere
satus (ejus enim gentiles de mediolanensi Principatu cum Vicecomitibus tunc
decertabant) iis omnibus fulgebat virtutibus, quae domi forisque vero Princi-
cipi digne desiderari solent. Ab universis enim Forojulii populis ingenti su-
pra quam dici potest laetitia exceptus, mirabili aequitate creditum sibi Prin-
cipatum demonstravit, tantumque abfuit ut aliena unquam appetiverit
vel nova aliqua populis onera imposuerit, licet diversa bella gerere
coactus esset, ut vel ea quae sibi jure optimo communi omnium con-
sensu debebantur, magnificentissime remiserit. Cui rei testimonio sunt
inter caetera magni momenti vectigalia Utinensibus condonata, moenia qui-
bus oppidum Tulmetii septum est inchoata, portoriumque omnium rerum
in eo oppido vendendarum [illegible] [illegible] remissum. Quare non im-
merito in apice portae et superioris et inferioris praedicti oppidi [illegible]
num usque dicunt Turris et sceptra antiquissimum familiae stemma conspici-
untur, quae Tulmetini beneficii memores et observantiae suae erga Turrianorum
familiam in monumentum posuere. Privilegia quoque et immunitates a Grego-
rio ejus praedecessore concessas per publicas litteras ratas haberi mandavit, cumque
de statutis super rebus in Carnea vendendis disceptaretur, ipse Raymundus Patriarcha
[illegible] sanctionem ita interpretatus est ut liceret Carnicis populis in
locis [illegible] necessarias [illegible] generis inter se vendere liceret. [illegible]
[illegible] nemo rem ab altero emptam vendere auderet, [illegible] emere [illegible]
[illegible] vendere minime sit [illegible] ad usum suum comparavit vetuit
[illegible] gravi indicta poena ne quis mercaturae gratia [illegible] venderet

orem quam Tulmetii. Cum vero antiqua feuda Castrorum S. Laurentii et Invil-
lini olim per Vetalmum Caporiacum et Fredericum ejus filium possessa, ad Pa-
triarchalem mensam devoluta essent, Antonius de Castello, praestito prius more majorum
consueto juramento eadem ab ipso impetravit anno a Christo nato MCCLXXXI.
Hoc itidem anno Ricardus Sabclavius sponte et libere partem suam castri Sabclavii
pariterque [illegible] in manibus ejusdem Antistitis cum resignasset, Stephano ipsius Ri-
cardi propinquo tradita fuit circa haec ferme tempora Hermannus quoque et Fran-
ciscus [illegible] Carneae plura eorum insignia feuda Leopardo et Porquardo fratribus
Civitatensibus largiti sunt, quae postea ab ipsis sine heredibus Civitatensi Capitulo
jure legati [illegible] quorum hodierno quoque die ab eodem Capitulo fructus
in Carnea exiguntur. [illegible]

1273 1° Agosto Pordenone

Convenzione del Re di Boemia coi signori di Prata e di Porcia

Ulderico vol

Anno Domini MCCLXXIII Indictione prima die primo intrante Augusti. Presentibus D. Asquino de Castello D. Bartolomeo de Cucanea D. Ludovico de Villalta D. Francisco de Fontebono D. D. Federico de Varmo Rodulfo de Meleto Sigardo Teotonico capitaneo Portusnaonis, Conrado de Ocopedo, Vincentio nuncio de Verro Ancelo de Rigonda Mainardo de Fagonia Mattio de Spellavacha Marquardo de Rigonda Armenio vicario ... [illegible] ... [illegible] ... de Prata [illegible] ... [illegible]

Nos Federicus de Pinzano et Marinus de Montereali electi communiter arbitri ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] non tanquam [illegible] et tanquam [illegible] ... [illegible] excellentie et [illegible] ... [illegible] ... ad diffiniendum, arbitrandum et sententiandum et terminandum super quibusdam que hinc inde ... [illegible] ... [illegible] predicti et homines Portusnaonis [illegible] habitatores et homines de masnata [illegible] ... et predictos nobiles viros de Prata et de Porcilleis et homines et habitatores eorum et continetur in duobus instrumentis consonantibus factis per Gregorium et Aldricum [illegible] ... notis et utraque parte ... [illegible] ... [illegible] ... audito et intellecto ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... et sententiamus per diffinitivam sententiam [illegible] ... [illegible] ... de Prata et de Porcilleis et eorum habitatores ... [illegible] de masnata [illegible] manus ... [illegible] ... [illegible]

ministeria et officia [illegible] [illegible] Regis [illegible] ad alios habitantibus [illegible] feuda [illegible]

homines de mainata [illegible] [illegible] [illegible] haberent in feudum ab [illegible] Rege [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prata et [illegible] [illegible] et vendere [illegible] et reputare [illegible] in

manibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Regi [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] quod [illegible] [illegible]

[illegible] homines et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facere quod homines

[illegible] officiales et homines de mainata habitatores et vassalli [illegible] Regis [illegible]

de mano [illegible] prata [illegible] habitantes et feuda [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et debeant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] reddere [illegible] [illegible] [illegible] parte [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] probare per bonos [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non possunt quod [illegible] compellere [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] presentia et futura [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

Item [illegible] et [illegible] quod [illegible] et habitatores [illegible] Regis [illegible]

[illegible] feudum [illegible] habent ab [illegible] Rege [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possunt vendere [illegible]

[illegible] [illegible] et homines de mainata [illegible] Regis [illegible] quod [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible]

possunt [illegible] et [illegible]

Item dicimus et diffinimus quod venditiones facte per predictos [illegible], ha-

bitatores et homines de mainata [illegible] Regis de predictis feudis [illegible] predictis

[illegible] [illegible] et de [illegible] [illegible] ipsorum habitatoribus et hominibus de mainata sunt fir-

me et rate et quod predictus [illegible] Henricus Vicarius [illegible] Regis predicti [illegible] quod

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facere quod predicti venditores [illegible], ha-

bitatores et homines de mainata supradicti [illegible] Regis [illegible] [illegible]

manutenere et [illegible] predictas venditiones factas ut dictum est superius in

predictis [illegible] de [illegible] et de [illegible] et eorum habitatoribus et hominibus

de mainata [illegible] [illegible] [illegible] continetur Instrumentis vel per bonos et idoneos testes

probare poterunt et [illegible] [illegible] [illegible] Henricus Vicarius [illegible] [illegible] pro se vellet

[illegible] [illegible] [illegible] facere et inducere supra feuda pertinentia ad [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ab ipso [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et cum [illegible] [illegible]

manutenendi pedaium et proprium; et hoc probatio fiat coram dicto D. Henrico [illegible]

[illegible] et coram [illegible] [illegible] et coram [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

de Montevegali arbitris et amicis electis suprascriptis.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] anno super [illegible] mansorum quorum [illegible] [illegible] [illegible] secundum

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Prata et de Porcellis [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] fictus mansorum, [illegible] in ipso [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] est, et si dictus D. Conradus Wendelfaf Capitaneus [illegible] [illegible]

[illegible] de dominatione [illegible] predicti acceperit aliquid de fictibus mansorum [illegible]

[illegible] pervenerant ad Dominos predictos de Prata et de Porcellis et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenentur

[illegible] dicimus et sententiamus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Prata [illegible]

valeant facere pontem suum super flumen [illegible] [illegible] terra est [illegible]

[illegible] [illegible] parte [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] flumen non [illegible] [illegible] [illegible] pontem [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible] se [illegible] simul, quod predicti Domini de Prata [illegible] et de

[illegible] [illegible] pontem [illegible]

[illegible] dicimus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] predicti [illegible] [illegible] [illegible] manu [illegible] omnia predicta [illegible] et

[illegible] attendere et adimplere et [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] omnia

predicta [illegible] et attendet

[illegible] dicimus et sententiamus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] facere [illegible] [illegible] [illegible] de Prata et de [illegible]

[illegible] et [illegible] omnibus [illegible] rationem [illegible] sunt in suo [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] capitaneus [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

1274 [illegible] Cremona

Giovanni mange [illegible] sotto la protezione [illegible]

[illegible]

Anno Domini MCCLXXIV [illegible] XIV [illegible]

[illegible] notario [illegible]

[illegible]

[illegible] Federico [illegible] Cremona [illegible]

[illegible]

Cum [illegible]

[illegible]

[illegible] odeat [illegible]

[illegible]

[illegible]

1274 9 febrajo Cividale

Procuratori nominati dal Patriarca onde firmare il trattato intorno alle

cose Veneziani

Archivio de Cividale Not.

Anno Domini MCCLXXIV. Indictione secunda, die nono intrante Februa
rio. in Civitate Austrie, in camera Palatii Patriarchalis Presentibus fratribus
Petro Sanderio Priore, Bartholdo rectore fratrum Predicatorum de Civitate. D. D.
Raynerio de Pirovano Alberto de Sexto ordinario mediolanense et aliis.

Reverendus D. Raymundus Dei gratia S. Sedis Aquilegensis Patriarcha fecit, con
stituit et ordinavit nobiles viros D. Manfredum Capapistrum ac [illegible] Porren
nonis milites [illegible] certos nuntios et Procuratores [illegible] recipientes [illegible]
presentes ad faciendum, confirmandum et ratificandum omnia pacta et conventio
nes pro se [illegible] [illegible] et Aquilegensis [illegible] cum [illegible] D. Duce et
communi Venetiarum secundum quod honori et voluntati ipsius D. Patriarche Aqui
legensis et qualitati ipsius negotii procurandum videbitur expedire promittentes
[illegible] nomine et Aquilegensis [illegible] firmum, ratum habiturum quidquid
[illegible] Procuratores et Nuncii in predictis et circa premissa duxerint faciendum. [illegible]
[illegible] evidentiam, et ipsius majus robur prefatus D. Patriarcha presens Procuratorium
suis fecit sigilli pendentis munimine roborari

Ego Henricus Civitatensis imperiali auctoritate Notarius predictis interfui
et de mandato D. Patriarche memorati presens instrumentum scripsi

Et est sciendum quod de hac promissione, et approbatione et confirmatione
supradictis duo sunt facta publica et similia instrumenta unum per me Iacobum
Capapistrum de Civitate mediolani notarium, et aliud per [illegible] notarium
et Ducalis aule Venetiarum Cancellarium. Acta sunt hec in una de cameris Palatii Du
calis Venetiarum

Ego Iacobus filius q.m Lanfranci Capapisti de Civitate mediolani publicus no
tarius predictis omnibus interfui tradidi et scripsi. etc. f. c.

1275

~~[illegible]~~ [illegible]

[illegible] in Vercellis.

[illegible] anno [illegible] millesimo [illegible]

[illegible] LXXXIV [illegible]

[illegible] Tuscano [illegible]

[illegible] Iohanne [illegible]

[illegible] venerabilis [illegible]

[illegible]

[illegible] Apulie de quo facta fuerunt [illegible]

[illegible]

[illegible] ipsis omnibus

pacta et conventiones [illegible]

[illegible] Notarii scripto [illegible]

talis est etc.

Qui Procuratores post multos tractatus habitos cum eodem D. Duce et suis consiliariis [illegible] et Gianchino Travisano, Iacobo Georgio, Iohanne Storlato, Marco Bembo [illegible] et Andrea Zeno [illegible] ad talem concordiam devenerunt videlicet

[illegible] dominus Manfredus et Iacobus ex virtute et potestate eis [illegible] a [illegible] D. Patriarcha Raymundo et Ecclesia Aquilegensi nomine ipsius Patriarche et Ecclesie Aquilegensis pro ipsis laudaverunt, approbaverunt, ratificaverunt, et firmaverunt Pactum factum de [illegible] fa[cta] est [illegible] per Predecessorem suum D. Patriarcham Gregorium cum predicto D. Raynerio Zeno olim Duce firmatum. promittentes nomine et vice ipsius D. Patriarche Raymundi et Ecclesie Aquilegensis antedicto D. Laurentio Theupolo Duci suo et Communis Venetiarum nomine recipienti, quod [illegible] pactum predictum cum eodem Predecessore factum in omnibus et per omnia [illegible] et observabit et observari faciet per suam fortiam et [illegible] et quod faciet [illegible] sua sacramentum observandi dicta pacta secundum [illegible] factum fuit [illegible] Patriarcha Gregorio sacramento firmata omni occasione cessante et quod comes Gorithie iuravit pacem inter ipsum et D. Patriarcham et [illegible] dictum pactum observare eo modo quo iuratum fuit aliavice. promittentes [illegible] nomine et vice antedicti D. Patriarche Raymundi et [Ecclesie] Aquilegensis et pro ipsis antedicto D. Duci suo et Communis Venetiarum nomine recipienti

Quod Datia omnia imposita per eundem D. Patriarcham Raymundum vel ejus Officiales super bobus et porcis et aliis bestiis et rebus [illegible] actiones et alias res [illegible] per eundem D. Patriarcham remittentur [illegible] omnino ex nunc ipsius Patriarche et Ecclesie [Aquil]egensis nomine remiserunt ita quod de cetero non tollantur, et quod id totum quod acceptum est pro predictis Datiis per eundem D. Patriarcham vel ejus Officiales hominibus Venetiis aut per ipsum Patriarcham hominibus [illegible] sine [illegible] integra restitutum.

Et si aliqua Datia seu alie novitates imposite fuerunt vel sunt ex parte [illegible] post tempus Predecessoris eiusdem D. Patriarche Gregorii contra formam [illegible]

nati promiserunt [illegible] vocatores antedicto D. D. [illegible] super

[illegible] et ea remittebat que et quas ipse D. Patriarche nomine receperunt. Promittentes insuper eo modo quo supra predicti Promissatores antedicto D. D. [illegible] recipienti et supra [illegible] ipse D. Patriarcha stratas omnes per suam fortiam permittet et concedet liberas et apertas [illegible] ibi et mercatoribus ita [illegible] libere et sine impedimento per eas ire et stare et redire possint, et quod dampnum quod consecutum est hominibus Venetie occasione ordinamenti seu impedimenti facti per eundem D. Patriarcham de dictis stratis emendamandavit quod aliquis per stratam [illegible] non possit dare per ipsum D. Patriarcham hominibus Venetie fuerit restitutum.

Ex alia vero parte dicto D. Dux suo et communis Venetiarum nomine pactum predictum cum [illegible] D. Gregorio per suum Procuratorem D. Raynerinus [illegible] et ipsorum Promissatorum requisitionem laudavit approbavit ratificavit et firmavit promittens eo modo quo supra antedictis Promissoribus recipientibus et ipsa [illegible] pactum in omnibus et per omnia sicut continet observabit et faciet observari et si novitates aliquae facte sunt per eundem D. Ducem et Commune Venetiarum contra formam predicti pacti quod eas remittet et faciet per eundem D. Ducem suo et communis Venetiarum nomine super Datiis et Teloneis que pro [illegible] tollantur, ita quod tolli possint sicut antea tollebantur. Coram [illegible] de [illegible] et [illegible] est [illegible]

(392.)

1274 9 Luglio Cividale

Giuramento prestato dal Patriarca al Trattato conchiuso coi Veneziani

Perg. da Cividale not.

Anno Domini MCCLXXIV. Indictione secunda, die nono intrante Julio, in [Ci]vitate Austria in anticamera D. Patriarche. Presentibus D.D. Petro Fuscareno vicedo-mino Venetiarum in Aquilegia, Archer de Civisio, Jacobo de la Turre cancella-[rio?] [illegible] Cino capone de Florentia, magistro Johanne de Lupico D. Patriarche nota-rio, Paulo Surlolo, Marino Zorzano de Venetiis testibus et aliis

[illegible] Raimundus Dei gratia S. sedis Aquilegensis Patriarcha, petente ab ipso quod pacta olim facta inter bone memorie D. Gregorium Patriarcham Aquilegensem et D. Ducem et Commune Venetiarum et per ipsum D. Raymundum Patriarcham innovata per[illegible] modum ac etiam confirmata in animam suam eiusdem antiquam consuetu-dinem jurare faceret se inviolabiliter servaturum: voluit [illegible] de Mediolano, habita super hoc parabola a predicto D. Raymundo Patriarcha in animam ipsius ad sancta Dei Evangelia corporaliter juravit, quod ipse D. Patri-archa omnia capitula in literis pactis contenta bona fide sine fraude secun-dum antiquam consuetudinem observabit

Ego Henr[icus] [illegible] Civitatensis Imperiali auctoritate notarius [illegible] omnibus inter-fui et rogatus scripsi. C. C. F. C

271 2 Aprile Cremona

Custodia del Castello di Ancona

Giacomo [illegible]

Die secundo intrante Aprili. Presentibus Johanne Wolframo, Stephano [illegible] de Cremona [illegible] et aliis

Henricus [illegible] Sicardi capitanei Ancone [illegible] fuit [illegible]

[illegible] Sicardo recepisse [illegible] ad [illegible]

[illegible] de Cremona [illegible] Ancone [illegible]

[illegible] omnibus [illegible] contentus

[illegible] Cremone [illegible] Ancone [illegible]

1274. 7 Agosto Udine

Proposizioni di Ottocaro Re di Boemia e risposte di Raimondo Patriarca per istabilire pace ed alleanza tra loro

Valtero Cod. I.

Anno Domini MCCLXXIV. Indictione secunda die martis septimo intrante Augusto. in castro Utini, in camera Patriarchali Presentibus venerabilibus viris DD. Arquino Decano, Iohanne Archidiacono Henrico de Legio, Berengero Preposito S. Hodorlici, Hodorlico Decano civitatensi, magistris Iohanne et Laurentio fratre ejus, et Arturico canonicis Aquilegiensibus fratribus Petro Priore et Salvano lectore fratrum Predicatorum de Civitate, fratribus Valtero et Hermano, Humili, et Bonafilio de ordine fratrum Minorum D.D. [illegible] de [illegible] ordinis Predicatorum fratre Iovane [illegible] ordinis Heremitarum Gotofredo de la Turre Potestate Padue, Iovane de Terzago Mediolanensi, Lodovico de Pa[illegible], Henrico [illegible] de [illegible], Acquino de [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] de Pirzaas, Nicolao de Budrio Tomaso de [illegible], Federico [illegible] Utini, Meynardo de Fravonea et [illegible] de [illegible] et aliis [illegible] testibus.

Venerabiles viri D.D. frater Chonradus Preceptor domus Theotonice per Stiriam et Austriam et magister Henricus [illegible] [illegible] ac Magister Chonradus [illegible] de [illegible] procuratores D. Ottocari illustris Regis Bohemie [illegible] [illegible] nomine [illegible] [illegible] D. Rege Reverendo Patri et Domino Raymundo [illegible] gratia, sancte Aquilegensis Patriarche ~~[illegible]~~ infrascriptas petitiones [illegible] [illegible] [illegible], que videlicet sunt tales

Sane [illegible] vestra Paternitas Reverenda noticiam in eodem effectu [illegible] [illegible] [illegible], ita quod universa [illegible] [illegible] ad nos spectantia [illegible] [illegible] cum possessionibus et villis [illegible] et Iuribus pertinentibus ad eundem [illegible] Dux Leopoldus [illegible] [illegible] [illegible] pro pecunia comparavit, [illegible] D. Dux Federicus [illegible] ea pacifice possederunt, in nostra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

aut conirare et universa una cum D. Ducis Karinthie felicis recordationis in Karinthia Carniola et Marchia a nostra Ecclesia tenuit et specialiter castrum et civitatem Windegrez cum omnibus attinentiis nobis et nostris heredibus conferre velitis una cum aliis que a nobis in Styria detinemus recipere exinenti bus in eisdem sicut cum D. Gregorio predicto Antecessore nostro fuimus liberi nos remanebimus in amicitie unione, vobis et persone contra quoslibet vestros adversarios assistendo, et bona que in terris nostris habetis liberaliter tollerare protegendo

Item hec sunt que Duces Karinthie feudali titulo ab Aquilegensi Ecclesia habuerunt, videlicet judicio a Cravimperch usque ad Haltenprunnen. Item Decime quecumque sunt ultra aquam que dicitur Traba. Item Decime in Karinthia, Carniola et Marchia exceptis hiis que ab ipsis Ducibus de eisdem Decimis aliis sunt concesse. Item predia in eisdem terris ita similiter feuda sibi ab Ecclesia memorata. Item in Karinthia decimas a Chreemperch usque ad extremitatem vallis Jaune, eidem Duces Karinthie feudali titulo tenuerunt. Item Dux Austrie quicumque pro tempore fuerit habere debet officium Pincernatus a D. Patriarcha cum suis pertinentiis. Item castrum Arnsperch cum omnibus suis attinentiis. Item castrum Windegrez cum omnibus suis attinentiis, preter ea que processu temporis nominatim exprimentur

Hec petit Dominus noster Rex Bohemie. Petit primo investiri de omnibus feudis que Duces Austrie Styrie et Karinthie ab Ecclesia Aquilegensi feudali titulo possederunt. Item petit quod placeat D. Patriarche, quod mediante ipso Domino nostro Rege Bohemie omnis discordia, et dissensio inter D. Patriarcham et D. Albertum Comitem Gorizie decidatur, et si fieri potest per amicabilem compositorem vel per justitiam. Item petit quod amicitia inter D. Patriarcham ipsum et ipsum D. Regem iam contracta, seu contrahenda quibuscumque conditionibus appositis et insertis firmetur per [illegible] instrumentis continentibus unam debitam et condignam ut uterque sit certus de amicitia alterius

Item

Item petit quod pro illa iniuria, violentia ac proditione, que sibi illata fue-
rat contra ... comitem super castro ... tempore male occupando
plena satisfactio circum ... Comiti plene exhibeatur. Item petit, quod nullus
servitorum suorum sive sit de eius, sive Aquilegensis Ecclesie familia qui
magistro Henrico venerabili Werdensis Ecclesie Preposito quondam Terre Foriiulii vice-
domino tempore sui regiminis adheserunt, non debeant ex hoc unà cum eo-
dem Preposito apud ipsum D. Patriarcham dampnum incurrere vel aliquam
indignationem in rebus et in personis

Item petit quod restitutio Castrorum Avianie, Cluse atque ... fiat in manibus
... eorum et tradantur in illorum potestatem a quibus sunt recepta, ut remaneant
illa tanto tempore donec eisdem et aliis creditoribus sit satisfactum in solutione pe-
cunie que pro defensione Ecclesie Aquilegensis et Terre Foriiulii est consumpta ma-
xime tamen illa que a die creationis D. Patriarche usque in hodiernam diem nu-
me... est recepta occasione dictorum castrorum ..., cum ante tempus
conveniens omnes castaldiones ... necessaria dictis castris contradixerunt ...
... se per violentiam retinuerunt omnes redditus et proventus, quos debebant de iure
... et ante creationem D. Patriarche memorato Preposito tanquam Vicedomino et
dictis castris assignasse

M. CC. LXXIV Indictione secunda die ... exeunte Augusto in camera
... in camera Patriarchali presentibus venerabilibus viris D. ... Decano ... Io-
hanne Archidiacono Bavensis ... Preposito ... Decano Civitatensi
Henrico de Legio magistro ... magistro Iohanne magistro ... fratre
eius Canonicis Aquilegensibus Rainerio de ... Ordinario ... fra-
tre Pagano Zovon de ordine Humiliatorum, magistro Nicolao de Lupico, fratribus
Petro Priore, Salvano Lectore fratrum Predicatorum de Civitate, fratribus Humil...
et Bonofilio de ordine fratrum Minorum, nobilibus viris Gothofredo de la Turre
Potestate Padue Pagano de Tarrago comite Ferano de Cremona, Sabatello de Pa...
ta Arquino de Varmo, Federico de Pinzano, Glizojo de Mels, Nicolao de Budrio

Thome de Cucanea, Meynardo de Flagonea, Federico Castaldione Utini, Vithemaro de Fagonea et aliis pluribus tam Consiliariis Reverendi Patris D. Raymundi Patriarche Aquilegensis, quam aliis in pleno ipsius D. Patriarche consilio congregatis ibidem ad petitiones D. Regis Boemie propositas per Nuncios eius, D. Patriarcha Aquilegensis habito consilio omnium suorum consiliariorum determinata sententia sic respondit.

Super eo quod primo ex parte Regis petebatur quod D. Patriarcha secum ind. vel amicitie unionem sicut olim fecerat venerabilis pater D. Patriarcha Gregorius respondit quod gratam habet valde et acceptam talem a tanto Domino requisitionem quia sperat quod amicitia tam incliti, tamque potentis Regis sibi non poterit non esse preciosa et utilis utpote cuius potestas ad sua vicinia extenditur et sub cuius protectionis ac defensionis gratia Aquilegensis Ecclesia pluries a suis gravaminibus relevata noscitur respirasse; propter quod paratus est inire cum dicto Domino Rege secundum formam prefate connexionis cum D. Gregorio olim init... amicitie indissolubilis unionem. Placet nihilominus ei quod si aliquid ad formam dicte unionis addi potest vel detrahi, vel mutari quod ad honorem utriusque partis vel utilitatem esse valeat, hoc addatur, subtrahatur, vel immutetur. Verum quia talis unio nec valida, nec constans esse valeret nisi Castra, possessiones et iura Ecclesie Aquilegensis que dictus dominus Rex occupata detinet primitus restituantur eidem.

Petiit D. Patriarcha ab Ambassatoribus Regis quod omnia Castra, et cetera iura Aquilegensis Ecclesie que dictus D. Rex occupata tenet in Carinthia, Carniola, Marchia et in Foroiulio sibi plene et integraliter restituantur cum super huiusmodi restitutione a D. Rege plenariam auctoritatem habeant, vel restitui faciant, cum alias iocunde amicitie nulla stabilitas esse posset, cum et hoc ipsum ipsi Domino Regi mandatum sit a summo Pontifice tam per litteras quam etiam per venerabilem D. Episcopum Olmucensem.

Super eo vero quod secundo petebatur quod scilicet Portus Naonis cum omnibus iuribus et pertinentiis suis, quem dicit emptione Ducis Lupoldi et possessione fuisse Ducis Federici similiter sibi et cetera que circa dictum Portumnaonem sita sunt

que

que non fuerunt in illa emptione, sed fuerunt feuda Ducum predictorum, sibi feudali titulo dimittantur: sic respondit ad primam partem petitionis istius quod non est intentionis ipsius dominum Dominum Regem super aliena sua proprietate aut aliquo jure molestare aut inquietare, aut etiam inquietari permittere per aliquem sibi subjectorum, immo negotii omnia jura sua vellet sibi illesa conservare, et tam per se, quam per suos nobiles et ministeriales viriliter defensare. Super altera vero parte petitionis in qua de feudis tangebatur, sic respondit, quod cum illa feuda per mortem Ducis Federici absque herede legitimo decedentis sint ad Aquilegensem Ecclesiam devoluta; nec ipse ea que essent aquisita, vel occupata reperit alienare, vel de novo infeudare valeat absque Domini Pape mandato et licentia speciali cum super hoc juramentum prestitit corporale, nec de eisdem per D. Gregorium fuerit investitus, mirari non debet Regia Dignitas, vel etiam gravari si in hoc contra juramentum proprium petitiones Regias non exaudit. Quod si docere poterit quod de ipsis per Patriarchas preteritos investitus extiterit libentissime ipsum investiet ut debebit.

Super petitione tertia qua petebatur dictus Rex investiri de feudis que habuerunt Duces Lupoldus et Federicus in Stiria, de quibus ipse per Venerabilem Patrem D. Gregorium Patriarcham fuerat investitus. Respondet quod gaudet et exultat ecclesia sibi credita tante dignitatis, tante potentie, virtutis et sapientie habere vassallum qui ipsam defensare et in sua humilitate erigere possit et velit, utpote qui fidelitatis quam ei habet et Patri non putabitur oblivisci, propter quod libentissime ipsum investiet secundum formam prime investiture recepte ab ipso sicut moris est, fidelitatis premisso juramento.

Super quarta petitione qua petebatur investiri de feudis et juribus que tenebat in Carinthia, Carniola et Marchia Dux Karinthie Ulricus, respondit licet prius Privilegiis Imperialibus quibus docebatur illa feuda et jura ex antiquo ad Aquilegensem ecclesiam pertinere, tacta etiam forma juramenti pape Summo Pontifici in manibus Episcopi Laudanensis; quod cum dicta feuda et jura per mortem dicti Ducis absque herede legitimo decedentis Ecclesie acciderint tempore quo sedes ipsa

vacabat nec ipse per aliquem Predecessorum suorum investitus fuerit nec inde fieri potuerit Predecessore suo D. Gregorio jam defuncto, et nullo modo alteri infeudare valet absque Sedis Apostolice auctoritate et licentia speciali, pena sibi juramenti prestiti existent violator, nec credit quod Dominus Rex sibi consulendum existimet quod existat juramenti proprii temerator parum enim de ipso confidere poterit quem tamen ad amicitie connexionem advocat si ipsum agnoscerit jurisjurandi legitima violasse

Super secunda petitione qua petebatur investiri ipse Rex et sui heredes de Castro et Foro Vendesqraz, respondit quod castrum illud cum attinentiis suis fuerat proprietas D. Patriarche Bertoldi, et per ipsum collata extitit ecclesie Aquilegiensi. Verum est tamen quod Rex Ulricus illud in salutis sue dispendium contra justitiam aliquo tempore tenuit occupatum, et tam in hoc, quam in aliis gravaminibus Aquilegiensem Ecclesiam aliquandiu molestavit, qui tandem ad cor rediens pro recompensatione gravaminum quibus ipsam gravaverat quedam que in Foro Julio et in Istria habebat et castrum de Laybaco cum attinentiis suis dicte Ecclesie tradidit et donavit recipiens in feudum a Patriarcha Gregorio castrum de Laybaco cum suis pertinentiis pro se et fratre suo eorumque heredibus ex eis vel altero eorum ex legitimo matrimonio procreatis, usum vero Castri et Fori de Vendesqraz solum ad tempus vite sue retinuit, proprietate totaliter sicut debuit Aquilegensi Ecclesie remanente, et hec omnia jura et singula patent per publicum documentum. Quapropter cum dictus Rex absque herede legitimo ex eo descendente decesserit, frater ejus Philippus qui et donationi predicte consensit, sicut patet per publicum instrumentum, heredes ex se legitime descendentes utpote in sacris constitutus habere non possit, manifestum est Castrum de Laybaco cum suis attinentiis deficientibus heredibus legitimis utrobique descendentibus ad Aquilegensem Ecclesiam devenisse, salvo hoc quod D. Philippus illud solum in vita sua cum heredes legitimos habere nequeat titulo feudali poterit possidere, nisi illud Ecclesie donasset eo tempore quo proficiscebatur ad Regem, sicut patet per publicum instrumentum quo et [illegible] nomine ecclesie in corporalem possessionem misit et [illegible] sibi [illegible], castrum vero de Vendesqraz nulli unquam ab aliquo

ani

Patriarcharum Aquilegensium infeudatum extitit, sed semper ex quo per donationem Bertoldi Ecclesie cessit proprietas ejus fuit. Itaque cum obstante predicto juramento purum infeudare non possit, non miretur, aut indignetur Regia celsitudo si ejus petitionibus non consentit. Ceterum si dictus D. Rex ultra ea que sibi de jure debentur ab Ecclesia Aquilegensi feuda, vel jura nova requirit, licentiam ab Apostolica Sede impetret et auctoritatem ut in hoc contra suum non veniat juramentum et ea omnia que Regia celsitudo impetraverit, spontaneum inveniet et paratum.

Denique super hoc quod propositum fuit quod D. Rex libenter haberet colloquium particulare cum ipso D. Patriarcha respondit quod sic ceteris Regibus et Principibus, etiam ejus interesse desiderat ejus colloquio, nec dubitat quin per hujusmodi colloquium commode inter ipsos haberi possit, prospere conclusio cum honore et utilitate utrique fieri valeat complementum, et hoc tanto confidentius affirmat, quanto novit majestati prudentia, gratiosiori disciplina, sanctiori consilio pollere culmen Regie dignitatis, propter quod determinationem diei et loci competentis et habilis ad hujusmodi colloquium arbitrio Regio derelinquit.

Si salvo honore ac reverentia Sedis Apostolice, salvis juribus et dignitate Aquilegensis Ecclesie et honore persone proprie convenientius et acceptius petitionibus Regalibus respondere sciret et posset, libentissime id faceret utpote qui ejus celsitudini devotus et obsequens esse ex corde desiderat et honori. Ad hoc personam suam, Ecclesiam Aquilegensem, fratrum, nepotum et amicorum suorum obsequium offert ad beneplacita Regie dignitatis.

Ceterum vinculo ex juramento suo et impositi oneris sollicitudine tenetur omnia jura Aquilegensis Ecclesie recuperare ac defensare, petit instanter castra et jura Ecclesie que D. Rex detinet cum proventibus sibi restitui secundum quod in litteris Apostolicis est expressum, et per Dominum Olomucensem sibi a Summo Pontifice est injunctum; cum et ipse D. Rex Terram Forijulii regendam ac defensandam propriis expensis susceperit ac statim relinquendam cum sibi per

Secum

in Sedem Apostolicam de Pastore providum existeret sicut constat per Regales litteras et publica instrumenta

Sane si d. Rex predicta recipere nollet non est potentiorum d. Patriarche contra Regalem bellare potentiam, et sua jura tumultu bellico defensare; immo si d. Rex Terram Patriarchatus occupandam intrare voluerit, vel ad ejus occupationem suos homines destinaret quod tamen idem velle suspicari non potest, sibi per modum bellorum non resisteret, immo de plano sibi cedet et Terram sue potentie derelinquet. Verum tamen hoc prius Summo Pontifici qui universorum christianorum est Dominus intimare curabit, et suo beneplacito committet causam sue Ecclesie judicandam.

Ad hec Nuntiis Regalibus insinuare curabit, quod licet juste de Domino Rege conqueri posset, utpote qui multa jura et redditus Ecclesie tempore multo detinuit, tamen hactenus ab hujusmodi querela cessavit, nec aliquid super hoc Summo Pontifici, nec Romane Curie significare voluit, sperans quod si quid hactenus gestum est in dispendium et prejudicium jurium Aquilegensis Ecclesie, provisione liberalitatis et benignitatis regie recompensabitur, et indempnitati ecclesie providebit secundum quod decebit Regiam pietatem. Quod si ulterius, quod absit, in proposito detentionis injuste perseverare voluerit cogetur d. Patriarcha apud Summum Pontificem querelam deponere ad hoc ipsum propria conscientia perurgente

Insuper dictis Ambaxiatoribus Regis et per ipsos d. Regi est conquestus quod Capitaneus Regis qui Portum Naonis tenet, Ecclesiam Aquilegensem in succisione nemorum suorum, in oppressione hominum et aliarum irrogatione injuriarum usque ad valorem mille marcharum et amplius dampnificavit in multis, et quod Capitaneus Carniole et Marchie dictam Ecclesiam multipliciter afficit injuriis collectas et exactiones injustas ecclesiis et clericis imponendo et nuper Archidiaconum partium illarum qui quandam collectas pro ipso d. Patriarcha colligerat cepit propriis spoliavit rebus et pecuniam abstulit quam collegerat; ex quo excommunicationis sententiam noscitur incurrisse, unde petit quod hujusmodi excessus per providentiam Regiam corrigantur

et

et dicti Injuriatores ad satisfaciendum debitum tam de injuriis quam de dampnis censura Regia compellantur, maculam enim Regie dignitati adurerent si officiales ipsi iidem violentorum et injuriatorum coercendos malitias possent impune peccare deberent, qui ad decus Regalis culminis exacta justitia punire et corrigere debuerant delinquentes. /

Fuit tunc ultimo propositum coram D. Patriarcha; quod cum D. Rex cum Comite Goritie sub Sacramenti vinculo ad unionem amicitie sit ligatus, nec ipsum possit / D. Rex deserere, nec tamen ipsum contra justitiam seu in prejudicium Aquilegensis Ecclesie defensare, imo mediator et compositor esse vellet ad decidendum questionem que inter D. Patriarcham vertitur et predictum Comitem Goritie. Ad quod D. Patriarcha sic respondit quod non modicum mirari cogitur, sive hoc ex mandato Regis sive ex motu proprio Nunciorum ejus sit propositum, quomodo D. Rex cum tali homine et sub jurejurando amicitie unionem inire voluerit quem excommunicatum novit et lese fidelitatis in proprium Dominum reum esse. Et propterea cum ipse Aquilegensis Ecclesie sit vasallus non bene videtur sue fidelitatis memor, si ad defensionem viri perfidi contra Dominum suum et Dominam, scilicet Aquilegensem Ecclesiam se accingit. Verumtamen ob reverentiam Regie Celsitudinis Nunciorum Regalium petitiones sive ex ipsorum, sive ex parte Regis propositas omnino declinare noluit, imo quantum cum justitia et integritatis moderamine potuit exaudivit. Et licet d. Comes Ecclesie Aquilegensis semper invasor violentus extitit et oppressor, ipsum tamen expansis brachiis si recipi vere voluerit ad gratiam suam recipiet, ita tamen quod nec nimis rigide, nec nimis leniter tractatus de scelere in Predecessorem ejus commisso transeat impunitus; insinuans nihilominus Regali prudentie quod dictus Comes ex quo per Regales Nuncios mandatum Regis pervenit ad ipsum, quod Ecclesiam Aquilegensem in nullo offendere aut molestare deberet, ex tunc usque ad presentem diem plusquam ad valorem [illegible] millium marcharum dampnificavit et gravavit, usque quo postulat dictus D. Patriarcha non solum quod ad defensionem tali viri D. Rex se subtrahat, imo etiam utpote fidelis vasallus Ecclesie proprie fidelitatis et juramenti

vassallatici non immemor, si necesse fuerit ad defensionem matris sue Aquilegensis Ecclesie se preparet et exponat. Quicumque si secus fecerit proprium juramentum temerabit quo jure vassallatico D. Patriarche obligari dignoscitur et tenetur. Preterea . Nichilominus Regis . [illegible] . et per ipsos D. Regi quod auctoritatem habet a Sede Apostolica et mandatum, ut omnes cuiuscumque dignitatis sit aut potestatis qui Ytaliam cum armis intrare voluerit ad conturbandum statum Terre pacificum, aut ad hoc homines transmiserit, tam venientes, quam mittentes, quam etiam suscipientes excommunicationi subjaceant. Quam sententiam jam pridem in loco publico presente populo promulgavit.

C.P.c

1274 13 Agosto Udine

Tregua fra intrinseci ed estrinseci di Portogruaro.

[illegible]

Die sexto decimo intrante Augusto. In castro Utini in camera Patriarchali Presentibus viris venerabilibus DD. Raynerio de Pirovano ordinario mediolanensi, magistro Nicolao de Lupico civitatensi et presbitero Leone et Federico dicto Artemanno Concordiensibus, fratre Pagano Lovono de ordine Humiliatorum, fratribus Petro Pictore et Salvano Lectore Fratrum Predicatorum de Civitate, Nobilibus viris comite Folkerino de Cremona, Manfredo Cagapisto, Iacobo Polentono, Martino de Cernuscho Gasparo de Bernaregio et aliis pluribus ad hec vocatis testibus et rogatis.

Coram Reverendo in Christo Patre et D. Raymundo Dei gratia sancte Aquilegiensis Patriarcha constituti ad ipsius instantiam venerabilis Pater D. Fulcherius Episcopus Concordiensis pro se ac pro omnibus suis fautoribus et amicis, nec non Henricus Squarra, Zanninus filius q.m Martini Arnoldi, Anselmus dictus Surdus, Wodorlicus Lez, et Bartholomeus de Cornicli de Portugruario et omnes qui ibi erant pro se fautoribus, amicis et aliis extrinsecis Portusgruarii fecerunt treguas omnibus intrinsecis de Portugruario licet absentibus, et eas promiserunt usque ad beneplacitum ipsius D. Patriarche inviolabiliter observare sub pena duorum millium marcharum argenti, ita etiam quod quorum quilibet pro eorum altero qui treguam infregerit teneatur ad ipsam; que totiens peti et exigi possit quotiens committetur in ipsam, et ea soluta vel non presens contractus in sua nihilominus firmitate perduret obligantes ad hoc ipsi D. Patriarche, et quilibet eorum omnia sua bona mobilia et immobilia presentia et futura, propria atque feuda.

Predictis die, loco et testibus. Suprascriptus D. Episcopus pro se ac Henrico Squarra, Zannino, Anselmo, Wodorlico et Bartholomeo pro se et aliis extrinsecis stipulatione premissa solemni convenerunt et concesserunt prefato D. Patriarche quod ipse habeat dominium et claves Terre Portusgruarii, quod amoveat Potes-

tatem qui nunc est ibi et ponat alium Potestatem quemcumque voluerit pro anno presenti, qui habere debeat pro salario mille libras Venetorum parvulorum a Communi dicti Portusgruarii cum hac protestatione, quod per hoc ipsi d. Episcopo et Communi predicto nullum in eorum juribus prejudicium generetur.

Eisdem die, loco et testibus, suprascriptus d. Episcopus pro se et Henricus Squarra, Zanninus, Anselmus, Wodolricus et Bartholomeus et eorum quilibet pro se et aliis extrinsecis Portusgruarii de omni lite, questione, controversia, discordia et guerra que erat vel esse videbatur inter ipsos ex parte una, et homines intrinsecos Portusgruarii ex altera et de omni eo quod prefati d. d. Episcopus, Henricus Squarra, Zanninus, Anselmus, Wodolricus et Bartholomeus et alii extrinseci Portusgruarii dicere vel petere poterunt hominibus intrinsecis Portusgruarii et e converso, usque ad diem presentem compromiserunt in dictum d. Patriarcham tamquam in arbitrum, arbitratorem et amicabilem compositorem. Promittentes sub obligatione omnium suorum bonorum mobilium et immobilium, feudorum et propriorum, presentium et futurorum, et sub pena decem millium marcharum argenti, se firmum et ratum habituros omni tempore quidquid per ipsum d. Patriarcham arbitratum seu sententiatum fuerit sive ordinatum, alte et basse, amicabiliter vel de jure, quandocumque et ubicumque placuerit ipsi d. Patriarche presentibus partibus, vel absentibus tamen citatis, die feriata et non feriata, que quidem pena solvenda prefato d. Patriarche totiens peti et exigi possit per ipsum quotiens committetur in ipsum per quemcumque compromissariorum ipsorum. Ita etiam quod ipsorum quilibet tam pro se quam pro altero ad penam teneatur predictam: et ea soluta vel non quidquid per ipsum d. Patriarcham super predictis arbitratum seu sententiatum, sive ordinatum fuerit nihilominus obtineat plenum robur. etc

1274 [illegible] [illegible]

Trattato di pace di Raimondo Patriarca and Alberto Conte di Gorizia

Waltero can[illegible]

Anno Domini MCCLXXIV indictione secunda [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exeunte [illegible] in civitate [illegible] in curia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Abbate Monasterii [illegible], Johanne [illegible] [illegible] [illegible] magistro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Aymerio [illegible] [illegible] [illegible] Alberto [illegible] [illegible] Henrico [illegible], [illegible] [illegible] civitaten, magistris [illegible] Waltero et Johanne [illegible], magistro [illegible] [illegible] et Antonio [illegible], presbitero [illegible] et [illegible] [illegible] canonicis Wilsino [illegible] Montellicano, et Donato [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fratribus [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et Salvano [illegible] fratrum [illegible] [illegible] [illegible] Hermanno [illegible] et Wezelone eiusdem ordinis, [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible], comite [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] Marquardo [illegible] de [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible], [illegible] de [illegible] [illegible] et Henrico [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible], [illegible] Bertoldo de Spengenberg [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et Henrico fratribus de [illegible] Johanne [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Henrico [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible] Toppo, [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible] Waltero de Rauhenberch et [illegible] fratre eius [illegible] [illegible] Albrechto de [illegible]-

fenstayn, Conrado de Hungerspach, Henrico de Sisler, Gerlocho de Oberstayn, Almarico de Golpurch, Ottone de Swarzenech, Nicolao de Dorumberch Ottone dicto Jutey de rowtia, Federico et Conone de [illegible], [illegible] de Valchenstayn, Rawino de Tinchimberch, Vodolrico filio q^m d. Suarzmanni Viendeo de Sumumberch, Iacobo de Lagonea, Hermanno Ziwich de Iwaburch, Andrea de [illegible], Iohanne et Vietalmo de Iuchnepoli notariis et aliis pluribus testibus.

Coram Reverendo Patre et Domino Raymundo Dei gratia Sancte Sedis Aquilegensis Patriarcha et Nobili viro d. Alberto comite Goritie de ipsorum mandato et unanime voluntate publice alta voce fuit lecta et in scriptis recitata et distincte de verbo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suprascriptum [illegible] ma cuiusdam conventionis [illegible] [illegible] cuius tenor

Hec est forma conventionis, in quam convenerunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] d. Gregorii Patriarche, [illegible] [illegible] [illegible] in dicta captione, et a tempore captionis citra, [illegible] Aquilegensi Ecclesie et Ecclesie eidem subiecte et [illegible] [illegible] ministerialibus, hominibus, [illegible], fidelibus et amicis ipsius Aquilegensis Ecclesie in tota terra Patriarchatus Aquilegensis constitutis; prescripta [illegible] stare man[...] datis et preceptis d. Patriarche suo nomine, et nomine suorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] suo [illegible] [illegible] [illegible] bona fide, sine fraude idem Comes, secundum [illegible] in [illegible] suo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] securitatem [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] et supra [illegible]

[illegible] autem [illegible] Patriarcha [illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Patriarcha voluerit nominare [illegible] comes [illegible]

[illegible] non observaverit sub eodem [illegible]mento [illegible]

[illegible] cum omnibus [illegible]

[illegible] Aquilegense. Et insuper [illegible] super [illegible]

servandis [illegible]

[illegible] habere poterit, et ut [illegible]

comitis [illegible] pena [illegible] in manus [illegible] non [illegible]

[illegible] comes [illegible]

[illegible] comes [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] nominaverint [illegible]

[illegible]

[illegible] comes [illegible]

[illegible]

Item [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] comes [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible] et

Jamines [illegible] utrinque et de hoc securitas fiat duorum millium marcharum [illegible] comes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] patriarcha et [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] et ministeriales suos

[illegible] patriarcha sententiam latam contra dictum Comitem seu [illegible] [illegible] Karinthie, et [illegible] que alie sunt sententie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comes [illegible] et [illegible] sententie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] contra ipsum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] que sunt [illegible] facta [illegible] comes [illegible] et illa [illegible] manibus dictorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] patriarcha [illegible] ipse comes [illegible] [illegible] petitionem et pro bono [illegible] et concordie firmande ipsas sententias et privilegia firmare [illegible] vel etiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntate. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pars primum et valium habebunt patriarcha et comes [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] in hoc dicti arbitri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infrascriptos ministeriales nominat patriarcha [illegible] [illegible] [illegible] eandem formam [illegible] conventionis prescripte cum hac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ministeriales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nominationem nullum [illegible] patriarche vel [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Crimberch [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Laspurch [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] fratrem eiusdem [illegible] [illegible] [illegible] perch, [illegible] [illegible] [illegible], Conradum de Unchrestarch [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Hasperch et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] de Dorumberch [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Cum quidem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pre-

fakt d. comes ratione offence commisse in captione [illegible] ... ach ... ac

et ratione dampnorum in dicta captione, et a tempore captionis [illegible]

rorum Aquilegensi ecclesie et ecclesiis eidem subiectis et vasallos ministeria

libus hominibus [illegible] [illegible] et amicis [illegible]

[illegible] terra [illegible] patriarchatus [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] corporaliter [illegible] [illegible] stare mandatis et [illegible]

[illegible] patriarche suo nomine et nomine [illegible] [illegible]

[illegible] servitorum et amicorum suorum, [illegible] suo iuramento [illegible]

[illegible] bona fide et sine fraude [illegible] comes [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible] patriarche et [illegible]

ius mandata observandi [illegible] comes [illegible]

patriarcha [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

comitis [illegible] secundum arbitrium [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de Cavspach [illegible]

[illegible] patriarcham [illegible] [illegible] nomine [illegible]

corporalem [illegible] [illegible] [illegible]

in manus [illegible] patriarche [illegible]

[illegible] de mandato [illegible] comes [illegible]

[illegible] mandata [illegible] patriarcha non observaverit [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] comes

[illegible] patriarche in [illegible] [illegible]

[illegible] manus [illegible] patriarcho [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] comitis [illegible]

[illegible] [illegible] comes mandata [illegible]

[illegible] arbitrorum [illegible] [illegible] patriarcha [illegible]

[illegible] non observaverit [illegible] [illegible] patriarche

et comes [illegible] [illegible] [illegible]

de Cavspach [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Wernhardi [illegible] Hermanni [illegible] de Nouumberch
et [illegible] Domini Patriarche. [illegible]
[illegible] posuit dominus Henricum fratrem D. Pazili de Laiparch, Andream de
[illegible]coma canonicum de Flaspech et [illegible] filium q.m D. Fulcheri de Flaspech [illegible]
[illegible]um fratrem D. Iacobi de Ragonea, Bertoldum de Rudarsella, Voluthum de Fla-
[illegible] canonicum de [illegible]umberch, [illegible] de [illegible]
[illegible] Flagana, Franciscum de Ragonea. Quam etc idem Comes potuit corporale
juramentum tactis Evangeliis sacrosanctis prestare quod si dictus comes mandata que
[illegible] consilio dictorum trium arbitrorum vel duorum ipsorum fecerit idem D.
[illegible]mundus Patriarcha non observaverit ipsi astabunt contra eundem comitem ipsi
[illegible] Patriarche. Potestate etiam dicto D. Patriarcha quod si [illegible] predictorum [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] Patriarcha [illegible] nominat[illegible]
Patriarche vel Aquilegensi Ecclesie prejudicium generetur. Verum in hoc idem D. Pa-
triarcha [illegible] comite [illegible] nostrorum [illegible] consenciente [illegible]
tus D. Raymundus Patriarcha pro sa nobilem virum D. Gothfredum de la Turre
[illegible]
[illegible] de Tauvere presentem et ipsorum utrique nobilem virum D. Girar
[illegible]
[illegible] mandato [illegible] et predicti [illegible]
[illegible] comes nominaverit [illegible] in
[illegible] Patriarcha et [illegible]
[illegible] imponet. Qui Domini Gothfredus et Wolricus tactis Sacrosanctis Evangeliis [illegible]
[illegible]
[illegible] infra [illegible] decem dies consilium bonum et utile pro utraque parte omnes
[illegible] vigore Juris sed potius secundum misericordiam bona fide et sine fraude. Et hoc
idem etiam jurare debeat D. Girardus predictus, de qua quidem predicta securitate
duorum millium marcharum [illegible] mille marchis prefati nobiles viri D. Wezelettus
[illegible] Gabriele fratre suo presente et consentiente, Ambricus de Porest.

les Fridericus et Dietemus fratres de Lavoriaco Dietalmus et Henricus [illegible]
[illegible] Vidalta [illegible] de Fontebono et eorum quilibet [illegible] sub D. Comite
pro ipso se fidejussores et principales debitores constituerunt pro rata obligantes ad
hoc eisdem D. Patriarche et Ecclesie Aquilegensi omnia sua bona mobilia et immo-
bilia, presentia et futura, feuda et propria cum voluntate et consensu prefati D. Co-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eorum sunt prius [illegible] [illegible] [illegible]
vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible], Henricus de [illegible] Fol-
cherus de Rifemberch et Ulricus frater ejus, Philippus de Rasparch Albertus de
Greifenstayn, Conradus de Ungerpach, Henricus de [illegible] Gerloch de [illegible]
Amelricus de Rolpurch, Otto de Svarzenech Otto dictus Tule de Goritia, Nico-
laus de [illegible] [illegible] de Momeliano [illegible] de [illegible], [illegible]
de [illegible], Ulricus filius q.m D. Svarzmanni, Dietricus de Svarzemberch
[illegible] de Lavenca et Henricus [illegible] de [illegible], et eorum [illegible]
memorati D. Comitis, et pro ipso se fidejussores et principales debitores constitue-
runt pro rata obligantes ad hoc eidem D. Patriarche et Aquilegensi Eccle.
de voluntate et consensu ipsius D. Comitis omnia sua bona mobilia et immo-
bilia presentia et futura feuda et propria. Ad hec idem D. Patriarcha sua fide
promisit predictas cautiones remittere et dictum Castrum [illegible] cum pertinen-
tiis suis restituere Comiti antedicto quandocumque ipse Comes compleverit cum effec-
tu mandata que sibi faciet D. Patriarcha de consilio dictorum trium Arbitro-
rum vel ipsorum duorum quodque faciet ipse D. Patriarcha similem promissio-
nem facere octo quos dicti tres vel ipsorum duo nominaverint quos etiam ip-
se D. Patriarcha habere poterit competenter. Preterea prefatus D. Patriarcha ex
parte una et dictus D. Comes ex altera parte inter se fecerunt et firmave-
runt cum observatione eorum que superius sunt expressa. Et ut pax ipsa
sit firma et constans placuit eisdem D. Patriarche et Comiti ut predicti tres
vel ipsorum duo super universis aliis questionibus que vertuntur, vel verti pos-
sunt inter ipsos super Castris, villis, possessionibus, redditibus et juribus super
quibuscumque causis que vel Patriarcha Comiti, vel ejus ministerialibus et ha-

minibus vasallis servitoribus et amicis, vel Comes Patriarche, ut dilectis Patriarche subjectis et ministerialibus et hominibus vasallis servitoribus et amicis ejus injurie debuit potestatem habeant arbitrandi et sententiandi de universis et singulis exceptis iuribus et rationibus utriusque et dampnis dans utrinque. Ad ea vero firmiter observandas dictus comes in manus ejusdem d. Patriarche securitatem fecit duorum milium marcharum. Dominus vero Patriarcha etiam in manus ipsius Comitis securitatem fecit duorum milium marcharum de qua quidem securitate duorum milium marcharum pro mille marchis pro dicto comite ad ejus precibus apud ipsum d. Patriarcham predicti nobiles viri Domini Hezelonus de Prata pro se ac d. Gabriele fratre suo presente et consentiente, Artuicus de Porcilis, Fridericus et Bietolmus fratres de Cucanea, Bietolmus et Henricus fratres de Villalta et Franciscus de Fontebono et eorum quilibet pro rata se fidejussores et principales debitores constituerunt obligantes ad hoc eidem d. Patriarche et Ecclesie Aquilegensi omnia sua bona mobilia et immobilia presentia et futura, feuda et propria cum voluntate et consensu prefati d. Concordiensis Episcopi si quod forte ipsorum sunt ipsius feudatarii seu vasalli. Pro aliis vero mille marchis predicti nobiles viri Domini Ugo de Duino, Henricus de Pisino, Folcherus de Reifimberch et Wolricus frater ejus, Philippus de Raspurch, Albertus de Sotfenstayn, Conradus de Unckerpach, Henricus de Gires, Gerloch de Haberstayn, Amerlicus de Golpurch, Otto de Suarzenech, Otto dictus Tele de Goritia, Nicolaus de Dorambergh, Federicus de Momiliano, Colle de Walchenstayn, Ravinus de Vinchinberch, Wolricus filius q.m d. Suarzemanni, Dietricus de Suonumberch, Iacobus de Lagonca et Henricus Ziwich de Traburch et eorum quilibet precibus memorati d. Comitis et pro ipso se fidejussores et principales debitores constituerunt pro rata obligantes ad hoc eidem d. Patriarche et Aquilegensi Ecclesie de voluntate et consensu ipsius d. Comitis omnia sua bona mobilia et immobilia, presentia et futura, feuda et propria. Pro d. Patriarcha vero fidejussores et principales debitores apud dictum Comitem de mille marchis se constituerunt predicti nobiles viri Domini Artuicus de Castello, Federicus de Caurina

co, Amelius de Porcilliis; Marcellinus de Pratta, Guillelmus de Villalta, et Franciscus de Fontebono et quilibet eorum pro rata obligantes ad hoc eidem D. Comiti omnia sua bona mobilia et immobilia presentia et futura feuda et propria. Pro aliis vero mille marchis prefati nobiles viri Domini Walterpertoldus de Spenemberch, Asquinus et Federicus frater ejus de Varmo, Henricus et Morojus fratres de Mels; Iohannes de Zucula, Nicolaus de Budrio et Thomas de Cucanea, et quilibet eorum pro rata se fidejussores et principales debitores constituerunt obligantes omnia sua bona mobilia et immobilia presentia et futura, feuda et propria Comiti antedicto.

Insuper dictus D. Patriarcha sententiam latam contra dictum comitem per D. Ulricum q.m Ducem Karinthie et si que alie sunt sententie vel privilegia a creatione dicti D. Gregorii Patriarche citra late vel facta ponere in manibus dictorum trium promisit. Si vero alique sententie, vel privilegia a predicta creatione D. Gregorii contra ipsum D. Gregorium Patriarcham vel Aquilegensem ecclesiam late sunt vel facta dictus D. Comes illas vel illa ponere promisit in manibus predictorum trium; sicque tam dictus D. Patriarcha quam Comes ipse dederunt predictis tribus liberam potestatem ut pro bono pacis et concordie hujusmodi ipsas sententias et privilegia firmare, diminuere vel etiam annullare pro sue libito voluntatis, et quidquid super hoc arbitrati fuerint ipsi tres vel eorum major pars firmum et ratum habebunt D. Patriarcha et Comes prefati. Et placet D. Patriarche quod in hoc dicti arbitri potius sequantur misericordiam quam juris rigorem; fuerunt preterea concordes dicti D. Patriarcha et Comes quod si forte D. Girardus predictus hujusmodi negotium nollet assumere dicti Domini Gothfredus Potestas Padue et Ulricus de Taurres communiter eligant alium loco ipsius. Ita etiam quod si infra predictos decem dies prefati arbitri super predictis concordare non possent ipsi tres vel eorum duo hujusmodi terminum secundum quod eis videbitur bona fide sub debito prestiti juramenti valeant prorogare

[illegible] die in Civitate Austrie, in anticamera infr. [illegible] Patriarche. Presentibus venerabilibus viris d. [illegible] Archidiacono Aquileiensi, Berengero Preposito S. Odolrici [illegible] de [illegible] magistro Laurentio et Walterio civitatensibus [illegible] de [illegible] canonicis, religiosis viris fratribus [illegible] de ordine [illegible], Marino superiore ac Salvano lectore fratrum [illegible] de Civitate, nobilibus viris D.D. Arrhico de Castello, Federico de [illegible], [illegible] de [illegible], [illegible] de Prata, Francisco de Fontebono [illegible] de Spengembergo, Arquino de Varmo, [illegible] et Henrico fratribus de [illegible], Nicolao de [illegible], Thoma de [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] et [illegible] et Iohanne de [illegible] notario et aliis [illegible].

[illegible] [illegible] Patriarcha [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] presentium [illegible] omnibus [illegible] mandatis [illegible] [illegible] comiti [illegible], [illegible] [illegible] et mandatum [illegible] quod sub iuramento suo [illegible] [illegible] omnia [illegible] [illegible] [illegible] in servitio suo [illegible] in [illegible] et [illegible] Aquileiensis ecclesie et [illegible] Gregorii Patriarche et [illegible] et que [illegible] et [illegible] in [illegible] servitio [illegible] Gregorio Patriarcha et [illegible] et Aquilegensis Ecclesie.

[illegible] [illegible] nobilibus viris [illegible] de [illegible] et Otto [illegible] [illegible] in presentia dicti D. [illegible] Patriarche [illegible] de voluntate ac [illegible] dicti D. comitis et [illegible] mandato [illegible] [illegible] [illegible] dicto D. Patriarche contra ipsum Comitem [illegible] [illegible] mandata [illegible] Patriarcha [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] exeunte Augusto in Civitate Austria, in sala Patriarchali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Iohanne

[illegible] et Andalone. Bruno de [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Raymundi Patriarche predicti et aliis [illegible].

V. Jacobus de Ragonea in presentia dicti V. Raymundi Patriarche [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comitis [illegible] [illegible] Patriarche nomine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comite in suo servitio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Gregorii Patriarche Aquilegensis et suorum; et dampna et offensiones que [illegible] [illegible] sunt eidem cum dicto V. Comite in ejus servitio prefato D. Gregorio Patriarche [illegible] suis et Aquilegensi Ecclesie dedit in scriptis in quadam cedula [illegible] [illegible].

Hec sunt dampna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et amicos ac servitores suos in servitio suo, de quibus [illegible] ad presens [illegible], salvo si aliquorum adhuc poterit recordari bona fide et sine fraude [illegible] [illegible] ut suum non violet sacramentum. Primo fatetur D. comes quod [illegible] [illegible] et illi de Pirano et Ysola destruxerunt castrum Castelverde in servitio [illegible] [illegible] etiam interfuerunt in servitio suo ubi [illegible] munitiones fuerunt [illegible] et [illegible] videlicet [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] dampna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Vottsperch destructum. Item Castrum [illegible] destructum. Item castrum [illegible] [illegible] structum. Hoc quidem castrum fuit ministerialium quorum media pars attinet [illegible] Aquilegensi; alia pars attinet Comiti. Item Castrum Zasilat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] interfuerunt cum [illegible] comite [illegible] interfecti tam V. Comes quam Iustinopolitani et etiam V. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] castrum [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Carsach et destruxit cum aliis servitoribus suis. Item V. [illegible] Comes [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comes non potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] noctem totam in Montefalcono [illegible] fecit tampna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rapinis cum aliis [illegible] suis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Federicus comes de Ortemburch venit Goritiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venit ante Goritiam cum exercitu. Attamen nullum tampnum fecit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] noctem manendo. Item D. Federicus de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comitis [illegible] quando diverterunt ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de Lichtintz et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] una cum [illegible] Aurspergh [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Nunciatorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de Tarvisio, Gasparino [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Spengemberch, [illegible] de Varmo [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Raymundi Patriarche [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] evangelii [illegible]

[illegible] omni [illegible] rigore [illegible] solvat secundum misericordiam bona fide [illegible]

[illegible] exeunte Augusto [illegible] Ferrante [illegible] nerio [illegible] [illegible] magistro [illegible] canonico [illegible] Turre, [illegible] canonico, Iacobo [illegible] [illegible] Ferreolo [illegible] et aliis [illegible].

Nobiles viri [illegible] Ferrea [illegible] Vintimilia [illegible] [illegible] Venetiis [illegible] Patriarche [illegible] [illegible] steterant semper [illegible] Patriarche [illegible] [illegible] non [illegible] mandata [illegible] Patriarche.

[illegible] nono exeunte Augusto [illegible] Ferrante [illegible] canonico [illegible] [illegible] Helie [illegible] [illegible] [illegible] corporale [illegible] [illegible] Patriarche [illegible] non [illegible] Patriarcha.

[illegible] exeunte Augusto [illegible] canonico [illegible] Turre [illegible] [illegible] Marcoaurelius [illegible] Tappo [illegible].

[illegible] semper [illegible] et per omnia [illegible] [illegible] non [illegible] mandata [illegible].

[illegible] septimo exeunte Augusto [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] de Pinvento religiosis viris fratribus Pagano Lovono de Ordine Humi-
liatorum, Salvano lectore fratrum Predicatorum de Civitate, Worellone [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Potestate Padue; Gerardo de Ca-
mino [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Humene et Henrico
de Bueno, Alberto Capatosico, Hicco de Mediolano Henrico [illegible], Iacobo de Ra-
dones, [illegible] [illegible], Alno de [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], Wolrico [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Fratre Salvano, [illegible]

[illegible] nomine et no-
mine vassallorum ministerialium, hominum et servitorum et amicorum suorum
[illegible] item Comes nominaret suo juramento bona fide et sine fraude secun-
dum [illegible] [illegible] et offensionibus dicti D. Gregorii Patriarche [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] marcharum obligando ad hec castrum Camperch
cum pertinentiis suis et fidejussores ac principales debitores dando et faciendo ju-
rare suos ministeriales sub certa forma prout hec omnia in Instrumento publi-

[illegible] compro[illegible] per me Waltherum Notarium infrascriptum plenius contine-
tur et D. Patriarcha in hoc ipsius D. Comitis et Nunciorum suorum petitionibus
condescendisset quod ipse D. Patriarcha sine consilio istorum trium scilicet Domi-
norum Gothefredi de la Turre Potestatis Padue, Rivarde de Camino et Bertoldi
de Tourre, vel maioris partis ipsorum super predictis mandans dicto D. Comiti
vel predictis, quos idem Comes nominaret ut supra dictum est, nihil preciperet
vel imponeret prout hec omnia in dicto [illegible] etiam [illegible] super pre-
dictis mandatis observandis tenebat se in manus [illegible] D. Patriarche [illegible]
[illegible] plenam auctoritatem et liberam potestatem precipiendi et imponendi
eidem D. Comiti et aliis predictis, quos iam dixerat nominandos super pre-
dictis omnibus et singulis et cum consilio predictorum trium arbitrorum ut
predictum est et etiam sine ipsorum consilio prout [illegible] ipsius D. Patriarche pro-
cederet voluntate predicto instrumento et juramentis, penis, obligationibus, cau-
tionibus seu securitatibus omnibus in ipso contentis obtinentibus plenum robur

Die quinto exeunte Augusto [illegible] Patriarchali [illegible]
[illegible] civis et Alberto [illegible]
[illegible] Treponte [illegible] Bernardo [illegible]
[illegible] Bertoldo [illegible]
[illegible] D. Gothefredo Potestate Padue, Rivarde [illegible] de la
Turre et aliis [illegible]

Nobiles viri Domini Hugo de [illegible] de Mimiliano et Henricus [illegible]
[illegible] in dicti D. Raymundi Patriarche presentia constituti promiserunt [illegible]
Patriarche solemniter stipulanti non recedere de Civitate absque [illegible]
triarche licentia speciali ab ipso obtenta, nisi prius soluta [illegible]
[illegible] omnium [illegible]
[illegible] compromissum fac-
tum in ipsum et Nobiles viros [illegible] et Albricum de Taurre [illegible]
D. Patriarcham et Comitem [illegible]
[illegible] omnium
bonorum feudorum et propriorum mobilium et immobilium ita quod [illegible]

[illegible]

[illegible]

Atti diversi del capitolo d'Aprigliano sui vacanti annullati dal [illegible]
Raimondo

[illegible]

Anno Domini MCCLXXII [illegible]

[illegible]

[illegible] nomine [illegible] canonici manu [illegible] in [illegible] vel testamentum et apud [illegible] [illegible] manumis[illegible]

[illegible] notarius [illegible] omnibus [illegible]

[illegible] sedo[illegible]

[illegible] presente [illegible] Tommaso [illegible] vado D. Galluci, Bojano de Civitate et aliis.

... Reverendus Pater et D. D. Raymundus Patriarcha Aquilegensis ex parte una et D. Fideltus de Civitate ex altera super his que precepit dictus Fideltus [illegible] et facto civitatis in tempore obitus felicis recordationis D. Gregorii Patriarche [illegible] [illegible] privilegiorum [illegible] [illegible] de ordine Humiliatorum auctoritatem et plenariam potestatem declarandi, ar[illegible] [illegible] secundum viam juris [illegible] de consilio jurisperitorum; promittentes habere firmum et ratum, quidquid super predictis per ipsum fuerit declaratum, sententiatum, seu etiam ordina[illegible] [illegible] Aquilegiensium [illegible] lata vel non idem tamen arbitrium plenam obtineat firmitatem. Ad cuius arbitramentis observationem tam D. Patriarcha sua bona, quam dictus Fideltus sua mobilia et immobilia alter alteri obligarunt.

Eodem die et loco Presentibus D. Alberto S. Naboris mediolanensis [illegible] Pi[illegible] magistro [illegible] canonico Aquilegensi, fratre [illegible] de Ordine [illegible] Petro de Novate Philippo de la Turre, Martino de Cormich et aliis [illegible].

D. Bonafides Aquilegensis Canonicus in manus Reverendi Patris D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis libere et liberaliter posuit et dedit omne jus quod habebat, seu videbatur seu credebatur se habere in Plebe de Legio, ut idem D. Patriarcha de ipsa Plebe faceret suam voluntatem. Itaque idem D. Patriarcha [illegible] precepit eidem Bonafidei sub pena excommunicationis quod usque per

[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] cette [illegible]

[illegible] et [illegible] Vöts [illegible]
[illegible] et [illegible] antiquit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] accepit [illegible]
[illegible] [illegible]
accepit [illegible]

[illegible] separatis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] credebat [illegible] habere [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Accepit [illegible] [illegible]
[illegible] anno XXII [illegible] [illegible]
[illegible] monete [illegible] expend [illegible]
et secundo [illegible] marcham et dimidiam denariorum [illegible]
[illegible] [illegible] expendit [illegible]

[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Vocneecestaun [illegible]
et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] et accepit [illegible]
[illegible] [illegible] quandam [illegible]
[illegible] que [illegible] domo [illegible] nom
[illegible] [illegible] avent [illegible]

[illegible] ... [illegible]

X [illegible] xiii intrante Novembri in castro Utini in palatio Patriarchali quod fuit [illegible] ... [illegible] Presentibus magistro Nicolao de Lupico Urbano de Tur[illegible] ... [illegible] ... Martino de [illegible] ... [illegible] [illegible] ✗

[illegible] ... [illegible] ... Plebe S. Bartholomei de Marchia iuxta Landestrost, ita quod de ipsa possit [illegible] ... [illegible]

Die xv. intrante Novembri in castro Utini in domo Patriarchali. Presentibus [illegible] ... [illegible] ... Patavino de Padua et aliis

Reverendus Pater et D. Raymundus Dei gratia S. Sedis Aquilegensis Patriarcha talem sententiam promulgavit in scriptis

In nomine Domini. Cum ad aures nostras pervenisset quod Candidus de Ver[illegible] ... Plebem de Sorowiz ad collationem nostram spectantem teneret: nos [illegible] ... [illegible] Indempnitati providere ac legitimo et canonico modo detinere eandem [illegible] ... Plebem [illegible] ... Capitulum Aquilegense, Sede Aquilegensi vacante, ad quod collatio dicte Plebis minime pertinebat. Nos volentes circa dictum Candidum debito modo, et secundum iuris ordinem providere ipsum citari fecimus, qui in nostra con[sti]tutus presentia interrogatus a nobis ut de institutione sua dicte Plebis nos redderet certiores quoddam protulit Instrumentum in quo continebatur ipsum [illegible] fore institutum a Capitulo Aquilegensi de Plebe predicta, prefata Sede vacante [illegible] ... [illegible] ... Dictus vero Candidus his peractis recessit, quem iterato fecimus citari et [illegible], nec comparuit. Quare cum nunc ex premissis [illegible] ...

[illegible] eo quod tempore dicte collationis vix erat XIV annorum, idem Leonardus, non [illegible] canonicum [illegible] eandem tenere presumebat, ipsum a prefata plebis institutione [illegible] [illegible] suspenderunt penitus.

Eisdem die loco et testibus prefatus D. Patriarcha talem sententiam pro[illegible]lit in scriptis.

In nomine Domini. Cum ad nostram audientiam pervenerit, quod [illegible] [illegible] canonicus [illegible] tenebat, nos Raymundus Dei gratia S. sedis Aquilegensis Patriarcha volentes [illegible] incompatibilitati occurrere ac legitimo et canonico modo tenere eandem, audito [illegible] [illegible] Leonardus [illegible] per capitulum Aquilegensem [illegible] [illegible] [illegible] pertinebat, nos volentes circa dictum Leonardum debito modo [illegible] [illegible] institutione sua, si quam habebat, et cum omnibus suis [illegible] [illegible] sua ipse [illegible] [illegible] dictum Leonardum injuste ac minus canonice [illegible] ipsum [illegible] [illegible] [illegible].

Eisdem, loco, die et testibus, prefatus D. Patriarcha talem sententiam [illegible] [illegible]it in scriptis.

[illegible] [illegible] [illegible] collationem [illegible] tantum teneret nos Raymundus Dei gratia [illegible] [illegible] [illegible] incompatibilitati [illegible] legitimo et canonico modo teneri eandem, audito per nos quod prefatus [illegible] [illegible] [illegible] fuerit [illegible], utpote per capitulum Aquilegense, sede Aq. [illegible] [illegible] quod collatio dicte plebis minime pertinebat, nos volentes circa dictum [illegible] debito modo et secundum juris ordinem procedere, ipsum [illegible] et exemptorie ut [illegible] nobis cum institutione sua, si quam habebat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ad [illegible] et peremptorie [illegible] comparere [illegible] nobis [illegible] canonice [illegible] [illegible] auctoritate [illegible] institutione [illegible] amovemus, ei super [illegible] [illegible] ✗ +

[illegible]

[illegible] Christi nomine. Cum ad audientiam nostram pervenisset quod Hermannus [illegible] Plebanum de Stave[n] ad nostram collationem spectantem teneret, nos [illegible] [illegible] indempnitati providere, ac legitimo et canonico modo [illegible] eandem, [illegible] nos [illegible] Hermannus [illegible] canonice, [illegible] [illegible] minime [illegible], nos [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] nobis cum institutione sua, si quam haberet et cum omnibus suis [illegible] comparere curaret sed ipse id facere contumaciter recusavit. Ideoque nos [illegible] [illegible] nostram presentiam citari fecimus et peremptorie [illegible] [illegible] contumaciter comparere. Cum igitur nobis manifestum [illegible] [illegible] canonice [illegible] [illegible] perpetuo amovemus [illegible] [illegible] [illegible] et. [illegible]

274

169 [illegible] … membra … [illegible]

[illegible] … vescovi alla … [illegible]

[illegible]

[illegible] … MCCCXXIV … septembris [illegible]

[illegible]

[illegible] … non debeant … [illegible]

[illegible]

1274 20 settembre Sacile

Compromesso tra il Priore dell'Ospitale di S. Leonardo del Campomollo e il Gastaldo di Caneva nelle differenze insorte per la custodia del mercato del Foro [illegible]

Vendramin da Sacile Not.

Anno Domini MCCLXXIV indictione secunda, die Jovis XX mensis Septembris. Actum in Sacillo in curia Palatii Reverendi D.ni Patriarche Ecclesie Aquileiensis, presentibus D. Aldrigeto de Polcenico, Dominico dicto Gardinelo de Sacillo, Angelo dicto Gardinello de dicto loco Sacilli, magistro Romano de Aviano et aliis testibus ad hoc vocatis et rogatis.

Coram [illegible] [illegible] [illegible] Aquilegensis comparuit [illegible] frater Canorius [illegible] [illegible] Leonardi de Campomollo de prope Sacillo et exposuit [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] hospitalis predicti [illegible] festo Sancte Crucis [illegible] mense Septembris [illegible] [illegible] villa [illegible] [illegible] Forum nominatum Forum Roveti et [illegible] Forum [illegible] [illegible] Gastaldionem [illegible] Canipe, ac per [illegible] [illegible] homines dicti loci Canipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et quia noviter ipse Frater Canorius sit in dicto Prioratu, petiit per [illegible] D. Gastaldionem declarari debere ordinem per ipsos ucitatum in dicto Foro [illegible] voli ad memoriam prefati D. Fratris Canorii Prioris predicti, ac etiam successorum suorum, et hoc causa fugiendi errores et scandala, ac evitandi confusiones temporibus futuris; et quod possit cognoscere lucide et clare, et facere [illegible] suam debitam pro bono statu [illegible] [illegible] Leonardi, ac etiam pro bono et implemento jurium Gastaldionis Castri Canipe, que [illegible] [illegible] [illegible] Ecclesie Aquileiensis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Patriarcha visis, auditis allegationibus propositis et narratis per dictum D. Fratrem Canorium ibi presentibus ambabus partibus, voluit, jussit et ordinavit [illegible] mandavit et de ipsius auctoritate propria causa fugiendi majores errores et scandala inter ipsas Partes nominatas, ut eligere deberent duos viros et

communes judices pro bono statu utrarumque partium nec Partes prefate de mandato Reverendi DD. Patriarche ut supra, acceperunt et elegerunt duos viros communes arbitros amicos ad videndum, sententiandum, declarandum et discernendum in omnibus suis differentiis, que pretendunt inter quas Partes supranominatas occasione supradicti Fori Rovoli: et ibi ambe Partes prefate presentes, et in hac voce et nomine quo supra voluerunt et consenserunt ac adimpleverunt ad mandata Reverendi DD Raymundi Patriarche se compromiserunt cujus tenor Compromissi talis est

In omni lite ac questione seu differentiis vertentibus et existentibus inter [illegible] virum D. Fratrem Conoricum Priorem Hospitalis S. Leonardi de Campomollo de [illegible] ex parte una et [illegible] de la Turre Gastaldio Castri Canipe occasione [illegible] Fori [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] causa fugendi scandala ac evitandi confusiones, unanimiter con[illegible] elegerunt eligere duos bonos viros arbitros inter eos et communes amicos ad [illegible] definiendum atque pronunciandum et sententiandum inter ipsas Partes in dictis suis divisionibus, et omnibus et singulis earum differentiis [illegible] quibus que pretendunt in dicto Foro Rovoli de jure et de facto, prout melius [illegible] videbitur [illegible] Partes [illegible] nominatas [illegible] et [illegible] se compromiserunt in arbitros et suos veros et communes amicos, videlicet [illegible] et [illegible] Partes [illegible] et [illegible] compromissarios nominatos [illegible] et [illegible] discernendi et terminandi omnes earum divisiones et differentias, nec non inter ipsas Partes super quibuscumque differentiis sententiandi de jure, et de facto alte et basse, oretenus et in scriptis, promittentes ambe partes nominatos [illegible] supra firmum, ratum, habere, tenere, observare, ac laudare omne id [illegible] per ipsos arbitros inter ipsas partes arbitratum, mandatum et sententiatum fuerit

[illegible] nomen [illegible] et [illegible] ratione [illegible] una [illegible]

[illegible]

[illegible] melior [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1274 2 Ottobre Manzano. (396.)

Tregua del Patriarca col conte di Gorizia

1274

N.o 9 Raymundus Dei gratia sancte Aquilegiensis Sedis Patri-
archa, tenore presentium notum fore volumus universis:
quod ad requisitionem et instantiam Venerabilium Vi-
rorum, Fratris Conradi Preceptoris Domus Sancte
Marie Theutonicorum per Austriam et Stiriam Genera-
lis et Magistri Henrici Werden Prepositi Olun-
censis Domini Otokarii Serenissimi ac Illustris
Bohemie Regis, per nos et subditos, coadiutores, et
fautores nostros ordinavimus, ac fecimus firmas et
inviolabiles Treugas Nobili Viro Alberto Comiti
Goritie, ac suis complicibus et fautoribus univer-
sis, tam in personis, quam in bonis, usque ad
Octavas Beati Martini proximas, sub hac for-
ma. Videlicet quod si aliquis de parte nostra offen-
derit, vel dampnificaverit aliquem de parte dicti
Comitis; debeat ex nunc eligi unus pro parte no-
stra, qui dampnum passo satisfactionem de dampnis
illatis fieri faciat competentem; et si aliquis de par-
te ipsius Comitis offendet aliquem de parte nostra,
eligatur ex nunc pro parte Comitis ejusdem unus,
qui satisfieri faciat e converso. Illi quoque qui elec-
ti fuerint, jurabunt ad Sancta Dei Evangelia, bona
fide reddere super querimoniis plenam justitiam con-
gruentem; et ipsas querimonias infra quindecim dies
proximos, postquam eis delate fuerint, finaliter
terminare. Quelibet vero pars remaneat in te-
nuta locorum, villarum, et possessionum, de qui-

bus fuit in tenuta et possessione, quando nunc Dominus dictus Patriarcha in Forumjulii venit. Promittentes harum tenore sub pena quattuor Millium Marcharum monete Aquilegiensis, ad quam omnia bona nostra et Ecclesie Aquilegiensis, ubicumque sita, pene nomine obligamus, Treugas predictas usque ad dictas Octavas Beati Martini firmiter et inviolabiliter observare, dummodo predictus Comes Treugas ipsas paratus sit sub hac eadem forma servare. Medietas vero dicte pene cedere debeat prefato Domino Regi: reliqua medietas parti Treugas et alia, que notantur presentibus, observanti. Memorati denique Nuncii, dicti Domini Regis nomine, promiserunt quod ipse rex penam predictam a parte, que contravenerit, exiget infra duos menses, postquam sibi denunciatum fuerit: et medietatem ipsius parti servanti faciet assignari. Datum in Castris apud Manzanum Anno Domini Millesimo Ducentesimo Septuagesimo quarto, secunde Inditionis, secundo die intrante Octobre. Rubeis pag. 767.

1274 5 Ottobre Sacile

Sentenza degli Arbitri nella causa vertente fra il Priore dell' Ospitale di S. Leonardo e il Gastaldo di Caneva

[illegible] Vendramo [illegible]

Anno Domini MCCLXXIV. Indictione secunda die V mensis Octobris in [illegible] sub [illegible] communis [illegible] Tolberto de Tonaliche [illegible] de Dogonea [illegible] Hermanno de Vilalta [illegible] notario [illegible] [illegible] [illegible] ni de [illegible] et aliis pluribus testibus ad hec vocatis et rogatis. Itaque exactis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sententiam [illegible] [illegible] rum. ad hodiernam diem et horam, ipsi Arbitri prefati inter dictas partes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et intellectis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Hospitalis S. Leonardi de Campomollo de [illegible] Sacillo et [illegible] [illegible] et productis per prefatum [illegible] de Ca Turre, Gastaldionem [illegible] [illegible] et per Officiales de Canipa nomine Communitatis Canipe, et [illegible] [illegible] informatione a [illegible] bonis hominibus de Sacillo et [illegible] [illegible] [illegible] hominibus villa Hospitalis predicti cum debito Sacramento [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] informatione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ; et auditis intellectis examinatis omnibus per partes predictas [illegible] [illegible] positis, et coram nobis productis quam pluries vices [illegible] proprie [illegible] [illegible] et habita multa bona informatione de usitamentis et antiquis [illegible] [illegible] et factis per Gastaldiones et Officiales de Canipa super dictum Forum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Canipa [illegible] nomine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] procedunt [illegible] [illegible] inter dictas partes [illegible] sententiam [illegible] Tribunali sedentes, et [illegible] [illegible] [illegible] et sententiam [illegible] [illegible] ultimam et diffinitivam sententiam [illegible] in omnibus [illegible] per omnia super omnibus [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in scriptis quam ore proprio [illegible] mandaverunt. [illegible] Quod [illegible] Canipa possit et valeat custodire Forum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alte [illegible] [illegible] [illegible] secundo [illegible] [illegible]

[illegible] predicte [illegible] Hospitalis [illegible]
[illegible] extra [illegible] Hospitalis super Iurisdictionem predicte ville Hospitalis,
et recipiendo et [illegible] de omnibus appotecis, tabernis, domibus, hortis, et
[illegible] et [illegible] tam in [illegible] quam in
[illegible], et in omnibus aliis et singulis offensionibus et lamentis et denunciis datis [illegible]
[illegible] Gastaldionem de Campa [illegible] Hospitalis [illegible]
et [illegible] mensuras super dictum forum et super predictam Iurisdictionem
Hospitalis de omnibus Iuribus mensuramentis administretur Ius per D. Gastaldionem
et Successores suos, aut per Officiales Campe; et qui contrafecerit cadat ad penam
D. Gastaldionis de Campa; et ille condemnationes veniant prefato D. Gastaldioni.
[illegible] Gastaldio teneatur et debeat facere exponi ad custodias predictas, videlicet illos
qui [illegible] cum banderia predictorum de Campa ad custodiam predictam, stantes
[illegible] Roveli [illegible], videlicet [illegible]
[illegible] S. Crucis et in die S. Crucis, et in die sequenti per totam diem, et [illegible]
[illegible] diebus [illegible] et esse debeat vocatus D. Prior Hospitalis predicti, et Meriga [illegible]
[illegible] Hospitalis et [illegible] per D. Gastaldionem [illegible] Officiales suos de Campa et [illegible]
[illegible] custodiam predicti Fori Roveli; et illud custodiant et custodire [illegible]
beant non molestando aliquam personam indebite; et si [illegible] quandam occurrerit [illegible]
quod delictum committatur, [illegible] Meriga teneatur et debeat denunciare ad [illegible]
Campe D. Gastaldioni, et Officialibus de Campa [illegible] Gastaldio possit, valeat providere
et procedere secundum formam Iuris. Item quod Meriga et homines predicte ville
Hospitalis teneantur et debeant construere appothecas super dictum forum secun-
dum antiquam consuetudinem, accipiendo predicti homines de omnibus appotecis
de [illegible] unum de [illegible]
[illegible] quod non fierent appotece predicte ville Hospitalis cadat ad penam
denariorum quadraginta monete Aquilegensis, que pena perveniat Gastaldioni pre-
dicto. Item sententiaverunt, quod prefatus Gastaldio debeat habere de omnibus
[illegible] de omni panno soldos quinque parvorum, salvo omni
[illegible]

[illegible] preacti [illegible] mandaverunt et sententiaverunt quod prefatus
Gastaldio habeat et habere debeat [illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible]
et expensis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mandaverunt et sententiaverunt quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hominibus predicte ville Hospitalis quod teneantur et [illegible]
[illegible] debeant [illegible] [illegible] sub pena quadraginta denariorum monete
[illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] teneantur et esse debeant cum armis [illegible]
[illegible] [illegible] predicti [illegible] [illegible] sub pena predicta quadraginta denariorum monete
[illegible] condemnati, et exigentur per prefatum Gastaldionem ab illis deffitien-
tibus [illegible] dictam [illegible] [illegible] [illegible] mandaverunt et sententiaverunt et declara-
verunt per suam ultimam et diffinitivam sententiam quod prefatus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et valeat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in villa predicti Hospitalis, et super jurisdictione sibi spectante et
pertinente, reservato semper criminale [illegible] Gastaldionis de [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] nomine et vice [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et Gastaldionatum et omnes [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] et declarando dictum Prioratum dicti Hospitalis S. Leonardi de Campomolle
de prope Sacille esse proprium, liberum ab omni dominio et sine aliquo [illegible]
[illegible] et valeat regere et gubernare predictum Hospitale sive Mansum predic-
[illegible], sive etiam predicti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] declaraverunt per suam ultimam et diffinitivam [illegible] [illegible] [illegible]
mandare et [illegible] [illegible] predicti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et per [illegible] sententiatis, declaratis et deffinitis, per omnes et singulas partes
dicentes observari haberi et manutenere per partes ipsas predictas, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] partes [illegible] presentes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] predictorum Arbitrorum cum voluntate et arbitrio ac consensu prefati [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et affirmaverunt, promittentes
[illegible] ambe partes per se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

f[illegible] [illegible] [illegible]dicere vel venire per se, [illegible] alium, sive alios, ratione aliqua [illegible] [illegible]
[illegible] sive causa [illegible] iure, vel de facto sub pena suprascripta cum obligatione
omnium suorum bonorum mobilium et immobilium, presentium et futurorum
[illegible] de Sacilla [illegible] Palatii notarius interfui et rogatus scripsi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] c

1274 7 novembre Udine

A un suddito del Patriarcato non possono essere oppignorati i beni senza licenza del Patriarca

M.cc.LXXIV. Indictione secunda, die septima mensis novembris. Utini in palatio patriarchali, presentibus D. Arlongo Tarvisino et Volkero connestabili episcopis, Federico moracensi et Cunone de Arnolstayn Abbatibus, Wolrico Decano Civitatensi, Gabriele de Prata, Henrico de Lapide, Walterio et Laurentio Canonicis Aquilegensibus, Artuico de Castello, Wezelletto et Zanetto fratribus de Prata, Artuico de Porcilis, Glirojo et Henrico fratribus de Mels, Walterpertoldo de Spenimberch, Ropretho et Federico fratribus de Varmo, Fridericho de Pinzano, Aldrico de Villalta, Francisco de Fontebono, Martino de Monteregali, et aliis in multitudine copiosa

In Generali Colloquio Reverendus Pater et D. Raymundus Dei gratia Patriarcha attendens honorem suum et Aquilegensis Ecclesie, volensque temerariis viam precludere malignandi ordinavit, statuit et precepit, ut nullus sibi subiectus sine licentia Patriarche seu Officialium suorum audeat pignorare seu de bonis suis auferre. Illum qui statutum huiusmodi presumpserit violare si liber fuerit in quindecim marchis denariorum Aquilegensium, si vero ministerialis fuerit in ~~viginti quinque libris denariorum~~ ~~[illegible]~~ decem marchis dicte monete, si vero persona inferior fuerit in viginti quinque libris venetorum parvorum solvendis et dandis ex nunc et ex tunc sententialiter condempnavit

de A. C. U. C.

1274 15 novembre Udine
Candido di Varmo, è spogliato del Beneficio Parrocchiale di Gonnevis

Valtero Can. P.

Die XV. intrante Novembri, in castro Utini, in domo Patriarchali Presentibus DD magistris Gabriele Preposito Laudensi, Henrico de Legdo Aquilegensi, Magistro Gabriele Utinensi Canonicis, Ascleio de Mediolano, Lupoldo de Civitate, Lancellotto de Padua et aliis

Reverendus Pater et Dominus Raymundus S. Sedis Aquilegensis Patriarcha talem sententiam promulgavit in scriptis. In nomine Domini. Cum ad aures nostras pervenisset, quod Candidus de Varmo Plebem de Gonnevis ad collationem nostram spectantem teneret, nos Raymundus Dei gratia S. Sedis Aquilegensis Patriarcha volentes Ecclesiarum nostrarum indempnitati providere ac legitime et canonico modo detineri easdem, audito per nos quod prefatus Candidus minus canonice dictam Plebem fuerat assecutus, utpote per Capitulum Aquilegense, Sede Aquilegensi vacante ad quod collatio dicte Plebis minime pertinebat nos volentes contra dictum candidum debito modo et secundum juris ordinem procedere, ipsum citari fecimus, qui in nostra comparens presentia, interrogatus a nobis ut de institutione sua dicte Plebis nos redderet certiores quoddam exhibuit instrumentum, in quo continetur ipsum scolarem fore institutum a Capitulo Aquilegensi de plebe predicta, prefata Sede vacante dicens se nulla alia jura habere super Plebe predicta nisi instrumentum predictum. Interrogatus etiam a nobis si esset Clericus, respondit quod non. Dictus quoque candidus nobis peractis recessit, quem iterato fecimus citari et peremptorie, nec comparuit, Quare cum tum ex premissis causis, cum et pro eo quod tempore dicte collationis vix erat XIV. annorum,

Idem Candidus, nobis manifestum sit ipsum Candidum iniuste et minus canonice Plebem tenere predictam, ipsum a prefate Plebis institutione perpetuo amovemus, ei super ipsa Plebe perpetuum silentium imponentes. c. Pic

1274 10 Decembre Udine

il Patriarca Raimondo conferma il Privilegio concesso dal di lui Predecessore Gregorio di Montelongo al Monastero di Sittich.

Vedi 127 10 Decembre

1275 · 12 Gennajo · Aquileja

Visita del Patriarca alla Chiesa d' Aquileja.

Valtero can. °

Anno Domini MCCLXXV indictione tertia, die mercurii secundo intrante Ianuario Aquilegie in Patriarchali camera. Presentibus venerabilibus viris DD magistro Gabriele Preposito Laudensi, Nicolao de Lupico civitatensi et Simone Feltrensi Canonicis, frater Pagano Lovano de ordine Humiliatorum, magistro Henrico de civitate notario Hugolino Ianuense et aliis

Constitutis in presentia Reverendi Patris et Domini Raymundi Dei gratia s. sedis Aquilegensis Patriarche venerabilibus viris DD Aquilino Decano, Alberico cantore Henrico de Ligio, Articho de Tarvisio, magistro Laurentio et Iohanne fratre ejus Leonardo de Fagagna, Hermano de Utino, Bonafide, Valtero et Perono canonicis, magistro Thoma scholastico, Leonardo de Percoto, Zevaldo, Egidio, Simeone Henrico, Blanutto, Odorlico de Sonavs, Iohanne, Articho, Stephano Petro et Martino mansionariis Ecclesie Aquilegensis, in prefati D. Patriarcha constitutione, edidit infrascriptas et eas precepit inviolabiliter observari. Quarum tali est tenor.

Cum venerabilis Pater et Dominus Raymundus Dei gratia S. Sedis Aquilegensis Patriarcha Ecclesiam Aquilegensem audiverit visitationis officio indigere, idem D. Patriarcha personaliter ad Ecclesiam ipsam accedens convocato Capitulo ejusdem Ecclesie, maxime illis qui presentes erant et non tantum Canonicis, sed etiam mansionariis ipsius Ecclesie visitationis officium tam per se, quam per alios validiore studiose ac vigilanter tam in spiritualibus quam in temporalibus exercere curavit et ut evadicaret evadicanda, et plantaret plantanda ad reformationem et bonum statum illius Ecclesie Constitutiones edidit infrascriptas.

In primis statuit quod omnes tam Canonici quam mansionarii Aquilegensis Ecclesie et Prebendarii S. Marie cottidie interesse debeant divinis officiis venientes ad matutinum antequam finiatur Invitatorium Ad missam antequam finiatur Kirieleison, et ad vesperas et ceteras Horas canonicas antequam finiatur prima pars

et si quis fuerit absens quod non interfuerit ad matutinas perdat panes omnes illius diei et si non interfuerit misse, perdat unum illius diei. Si vero non interfuerit Vesperis denarios illius diei ammittat

Item statuimus quod omnes Canonici, mansionarii et Prebendarii supradicti in yeme vestiant cappas nigras, in estate vero cottas sive superpellicia quando sunt in Divinis officiis. Cum vero vadunt per civitatem portent vestes honestas, nullusque ipsorum in divinis officiis portet vel teneat in capite Capucium sine cappa. Quod vero hujus Constitutionis transgressor extiterit pena qua placuerit ipsi Domino Patriarche plectatur

Item statuimus quod omnes Canonici et mansionarii revertantur ad claustrum et ibi secundum quod consueverunt eorum predecessores morentur, et hoc faciant infra mensem. Quod qui facere contempserit vel neglexerit nihil de distributionibus cotidianis percipiat, pena alia nihilominus prout ipsi D. Patriarche placuerit puniendus nisi forte corporea fuerit infirmitate gravatus vel pro negotiis Capituli per ipsum Capitulum missus, vel alio legitimo impedimento detentus.

Item statuimus quod Prebendarii S. Marie domum habeant prope Ecclesiam in qua debeant habitare et hoc faciant infra mensem. Si quis hujus Constitutionis transgressor extiterit pena qua ipsi D. Patriarche placuerit puniatur.

Item statuimus quod nullus predictorum intret tabernas, nec ad aleas vel ad aliquem ludum inhonestum qui Laicis generare scandalum possit ludat. Tonsuras et coronas decentes deferant, nec vestes a Canone interdictas deferre presumant. Qui vero hujus Constitutionis transgressor extiterit pena pecuniaria et alia prout ipsi D. Patriarche placuerit puniatur

Item statuimus quod nullus de predictis Canonicis, mansionariis et Prebendariis alibi habitet quam in predictis domibus. Focarias insuper et filios infra proximos octo dies a se penitus abiciant non accessuri ulterius ad easdem. Quod si quis in hac parte nostre Constitutionis transgressor extiterit sciat se excommunicationis vinculo innodatum, pecuniaria nihilominus pena prout eidem placuerit D. Patriarche mulctandus.

Item statuimus quod nullus de predictis Canonicis, mansionariis et Prebendariis per-

sos

sessiones Ecclesie aliquas, seu Jura aliqua alienationis titulo alienare presumat absque ipsius D. Patriarche licentia speciali. Si vero secus fierent ex nunc cassat et irritat, et alienantes decernit excommunicationis vinculo subjacere.

Item statuimus quod Decanus et Capitulum dicte Aquilegensis Ecclesie Officiales constituant qui de perceptis et expensis diligenter faciant rationem reditus reddi- tus et proventus cottidianis distributionibus deputatos taxare debeant ita quod eorum proportione per circulum anni sufficiant. Si autem dicti Decanus et Capitulum aut Officiales qui ad hoc fuerint deputati hujus nostri mandati trans- gressores extiterint, pena que ipsi D. Patriarche placuerit puniatur.

Item statuimus quod quicumque Canonicus vel Mansionarius Aquilegensis Ec- clesie habet, vel aliquo modo quocumque accepit, recepit vel usurpavit de bonis mobilibus vel immobilibus dicte Ecclesie seu Capituli quocumque nomine censeantur in potestatem Capituli memorati restituat infra mensem. Quicumque autem hujus constitutionis transgressor extiterit excommunicationis laqueo ex nunc pro ex tunc se sentiat innodatum, privationis bene- ficii et officii pena, si post lapsum mensis istius in hujusmodi pertinacia remanere presumpserit, puniendus per ipsum D. Patriarcham.

Item statuimus quod constitutiones hujusmodi usque ad annum semel quo- libet mense, sequentibus vero annis bis aut semel in anno in Capitulo Aqui- legensis Ecclesie dicti Decanus et Capitulum legi faciant presentibus Canonicis mansionariis, et Prebendariis. memoratis etc.

1275 – 18 Febbrajo [illegible]

1275 22 febrajo

[illegible] intorno al diritto che hanno quei di Dovero d'[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

di [illegible]

memoriale [illegible]

[illegible]

a [illegible] [illegible]

1275 ~~X~~ 6 marzo Gemona

Fondazione dell' ospitale di Gemona e sua giurisdizione nella villa di Diespolscivchin

Marino Not

Anno Domini M cc LXXV Indictione tertia, die sexto intrante martio. Presentibus Gontardo Caligario de Glemona, Benevenuto nepote Iacobi Alphe eiusdem loci testibus et aliis.

Coram Acquino scriba D. Federici Abbatis Monasterii Moszacensis cui commissum fuit per ipsum D Abbatem audire testem unum conductum per D. Matheum Priorem Hospitalis de collibus Glemone: Rodulphus de Clusa productus testis ad S Dei Evangelia iuravit dicens, quod scit, vidit et audivit quod Domini de Glemona scilicet D. Henricus, et D. Burcardus, et D. Mathias et D. Marquardus Episcopus quod edificavit dictum Hospitale habebant integre dominationem in villa de Diespolscivchin tam in monte quam in plano, nemore et in vallado et pertinentibus dicte ville cum omni iure, actione reali et personali pertinenti dicte ville, et Fulcherius qui erat Gastaldio dictorum Dominorum stat in Canale in villa predicta, et tenebat rationem, et colligebat fictum, et imponebat collectam et ordinabat cum hominibus dicte ville omnia que et ipsi faciebant que ordinabat dictus Gastaldio Post eorum vero decessum remanserunt dicta bona in Hospitali de collibus Glemone, quod Hospitale predicta bona cum omnibus predictis iuribus habuit, tenuit ac possedit pacifice et quiete hucusque, et nullus alius aliquid habebat neque habet ordinare in dicta villa neque in aliis bonis de canale pertinentibus Hospitali predicto.

Actum Glemone in domo dicti Rodulphi testis predicti

Anno Domini M.cc.LXXV. Indictione tertia, die nona intrante martio. Presentibus D. Leonardo de Glemona, Henrico suo filio, Odorico de · testibus et aliis.

D Federicus divina miseratione Abbas Monasterii Moszacensis fecit Nicolaum Gastaldionem suum et constituit Subdelegatum suum in parte per publicum instrumentum a me Notario confectum, ~~co[illegible]~~ quod D. Matheus Prior Hospitalis collium de Glemona conduxit quosdam Testes. Inspectus de Glemona unus eorum

ad s. Dei evangelia juravit veritatem dicere et dixit quod scit, et memor quod
nulla persona unquam habuit aliquam dominationem sive jurisdictionem aliquam
in Canale in villa de Diesposcendin sive alicubi in pertinentiis dicte ville
excepto Dominis de Slemona . . . . . et D. venerabili Episcopo pie memorie qui
dictum Hospitale edificavit qui habebat integre dominationem et jurisdictionem
in dicta villa tam in monte quam in plano, nemore et vallede et scit quod Ful-
cherius qui erat Provisor et Gastaldio dictorum Dominorum in Canale in villa
predicta et faciebat sibi fieri expensas per massarios dicte ville; et tenebat ratio-
nem et colligebat censum dicte ville et imponebat collectas et faciebat laborare
que volebat, et ea que ordinabat cum massariis predictis et ipsi laborare facie-
bant. Post vero discessum eorum dimiserunt dicta bona Hospitali predicto cum
omnibus predictis iuribus quod hospitale hucusque tenuit pacifice et quiete in
societat predicta bona cum omnibus predictis juribus ac rationibus

[illegible] Semone sub Tillo [illegible]

1275 13 Luglio Cividale

Garitto accertato in varie ville da' signori di Mels.

Valtero Can. P.

In Christi nomine amen. Anno Domini MCCLXXV. Indictione tertia die XIII. intrante Iulio. In civitate Austria in Patriarchali Palatio. Presentibus Dominis Bernardo Decano civitatensi, Henrico de Villalta, Corrado de Savorgnano, Asquino de Varmo, Nicolao de Budrio, Iohanne de Zucula, Thoma de Cucanea, et Francisco de Orzone et aliis pluribus. Cum vir nobilis D. Glerojus de Mels super omnibus bonis suis Goritum asserens se habere, conquereretur de D. Raymundo Patriarcha Aquilegensi quod ipse, seu officiales ejus suo nomine ipsum super hujusmodi Gorito impediebant, querente dicto D. Patriarcha ut posset aliquem ponere loco suo ad audiendum et tenendum ~~rationem~~ jus inter ipsos, per laudum curie D. Iohannem Archidiaconum Aquilegensem ad audiendum et reddendum rationem hujusmodi posuit loco suo. Coram quo petente dicto D. Patriarcha sibi bonorum hujusmodi demonstrationem fieri, sententiatum fuit quod ille sibi benefacere tenebatur infra octo dies: itaque D. Glerojus dixit quod super bonis infrascriptis habebat Goritum, et petiit Villelmum de Vrindusch, et ipse sibi datus fuit pro nuncio per dictum judicem ad faciendum nuncio dicti D. Patriarche demonstrationem de istis bonis, videlicet Mels, Melesons, Avenzone, Anduino, Sancto Salvatore, Collalto, Lauch et Buderio et in Carnea: petiit etiam ~~in~~ Ouenebonum de Avenzone nuncium et datus fuit ipse sibi pro nuncio per dictum judicem ad faciendum nuncio dicti D. Patriarche demonstrationem de istis bonis scilicet Lusiniaco, Alocam, Clauglano, Tamaich, Zeletis et Avasinis, et ordinatum fuit quod isti nuncii debeant hujusmodi demonstrationem incipere facere prima die lune, et quod Villelmus debeat incipere Mels, Quenebonum vero Lusiniaci ~~—~~ c. c. f. c.

1275 7 luglio

[illegible] d' [illegible]

memoriale [illegible]

[illegible] excusate [illegible]

[illegible] [illegible] de [illegible]

[illegible] et [illegible]

1275 8 Agosto Cividale.

Privilegio concesso dal Pontefice Innocenzo IV.º a Bernardo di Ragogna Decano di Cividale, confermato dal Patriarca Raimondo.

Nos Raymundus Dei gratia S. sedis Aquilegensis Patriarcha notum fore volumus universis presentes litteras inspecturis quod cum dilectus filius Bernardus de Ragonea Prepositus Concordiensis et Decanus Ecclesie Civitatensis Aquilegensis Diocesis sufficienter et legittime probaverit coram nobis per felicis recordationis D. Innocentium Papam quartum, ut ipse Beneficia cum cura animarum usque ad summam centum marcharum recipere valeat et dicta tenere dispensatum fuisse: nos deliberatione nobiscum prehabita diligenti, et de sapientum consilio probationem supradictam tamquam sufficientem et legittimam approbamus. in cuius rei testimonium presentes litteras fieri fecimus et nostri sigilli munimine roborari. Data Civitate anno Domini MCCLXXV. die VIII.º intrante Augusto indictione tertia c. s. c.

(407.)

127[illegible] [illegible]

Bernardo [illegible] Ravenna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Cividale

[illegible] Concordia [illegible]

In Dei nomine amen. Anno [illegible] MCCLXXI [illegible]
Veneris nono intrante Augusto. In presentia [illegible] Iohannis de [illegible], [illegible]
[illegible] notarii de Portugruario, Aylini notarii de [illegible], et aliis. Concordie, in majori Ecclesia S. Stephani. Dominus B. Bernardus de Ragonia Concordiensis Praepositus
ex parte venerabilis Patris D. Raymundi Dei gratia S. Sedis Aquilegensis Patriarche
D. Antonio Decano Concordiensi litteras sigillatas sigillo cereo ejusdem D. Patriarche presentavit et dedit, quarum tenor talis est.

Raymundus [illegible] Patriarcha [illegible]
[illegible] dilectis filiis Decano et Capitulo Concordiensi salutem in Domino.

[illegible] filius Bernardus de Ragonia Praepositus Concordiensis nuper nobis exposuit [illegible]
vos dilecti filii Decane et capitulum, ad electionem de Praeposito in vestra ecclesia [illegible] procedere, asserentes Praeposituram vestram propter [illegible]
acceptationem Decanatus vacare. Cum igitur dictus Praepositus [illegible]
[illegible] et legitime probaverit coram nobis se cum per felicis recordationis D. Innocentium Papam IV. dispensatum fuisse ut ipse beneficia cum cura animarum
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] hoc deliberatione nobiscum prehabita diligenti et de sapientum consilio
in confirmationem electionis de ipso celebrate in Civitatensem Decanum [illegible]
[illegible]
[illegible] in veritate [illegible], [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ibique Dictus D. Bertolius cum obligatione omnium suorum bonorum mobilium et inmobilium, presentium et futurorum promisit dicto D. Ulrico ipsum et suos heredes indempnes conservare de predicta fidejussione si in dampnum aliquod vel expensas occasione hujusmodi incurrerit in judicio vel foris.

(409.)

1275 31 Dicembre Aquileja

Investitura [illegible] di [illegible] [illegible]

[illegible] di Lupico Can. [illegible]

MCCLXXV. Tertia indictione [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Decembris. Presentibus D. Alberto de Sexto Ordinario majoris Ecclesie Medio-lanensis, magistro Nicolao de Lupico Plebano de Tricesimo [illegible] nobili viro Gotfredo de la Turre Potestate Padue, D. Genisio de Bavarolde milite Paduano, testibus ad hec vocatis et aliis. Cum nobilis vir D. [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] in presentia Reverendissimi Patris et D. Raymundi Dei gratia S. Aquilegensis sedis Patriarche [illegible] [illegible] mere et pure refutasset et dedisset in manibus ipsius D. Raymundi Patriarche [illegible] recipienti nomine Aquilegensis Ecclesie [illegible] mansos et [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] marcas sita in Cistaunas septem mansos et [illegible] in [illegible] [illegible] mansum in [illegible] quatuor mansos in [illegible] [illegible] mansos in Campo formido [illegible] mansos et duo molendina in Bivare et [illegible] mansos [illegible] Tri-quano quos dicebat esse suum feudum legale [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Pa-tremandale: et partem suam in Castro de [illegible] quod est proprium cum aliis pro-prietatibus spectantibus ad ipsam partem suam ipsius Castri; et [illegible] [illegible] ultra [illegible] et in Sancto Eliseo quod est feudum ad ipsum Castrum pertinens, et partem [illegible] in Castro de Ravenstayn cum aliis proprietatibus pertinentibus ad partem [illegible] ejusdem Castri que sunt propria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manu mei Johannis Notarii subscripti ab anno Domini [illegible] tertia [illegible] apud Aquilegiam in camera Patriarchali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] contractu memoratus D. Raymundus Patriarcha diligenter attendens grata [illegible] obsequia [illegible] [illegible] D. Reg[illegible] dicte Aquilegensi Ecclesie [illegible] [illegible] et [illegible] poterit dante Domino in futurum: volensque de feudo ipso legali et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] refutatis et datis per suprascriptum D. Reg[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Tibaldo [illegible] [illegible] [illegible] fratribus filiis D. Reg[illegible] gratiam facere specialem predicta bona que erant per eum memorato [illegible] [illegible] pro se et dictis fratribus suis juxta consuetudinem Terre [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Aquileiensis [illegible] cum [illegible] quibus [illegible] tenebat mani-
[illegible] Federicum predictum magistrum
[illegible] ut eundem Federicum nomi-
[illegible] dicti feudi nomi-
[illegible] et [illegible] novati Federi-
[illegible] et fratris [illegible] Raimundus Patriar-
[illegible] auctoritatem precepit et commisit [illegible] Aquilee Pabel eorun-
[illegible] fratrum suprac-
[illegible] habent ita quod
eam [illegible] exercerat [illegible] stabem legitimam eorundem.

Ego [illegible] Palatii Notarius [illegible] A. M. [illegible]

1270 [illegible] Communicazione dell'

[illegible] dell' imperatore Federico II.° intorno all' Immunità degli Ecclesiastici. Dal [illegible] 1203 [illegible]

Exemplum [illegible] exemplo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nostre

Salzburgensis Ecclesie Archiepiscopus [illegible] Bch. [illegible] Bambenbergensis [illegible] [illegible]
[illegible] 1270.

[illegible] [illegible] [illegible] Pataviensis [illegible] Ratisponensis et Johannes [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod litteras

[illegible] [illegible] bone recordationis [illegible] summi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] verbum transcribi fecimus in hec verba

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] universis presentes litteras inspecturis [illegible]-

[illegible] [illegible] Apostolicam benedictionem. Tenorem Privilegii [illegible] Friderici olim Romanorum im-

peratoris [illegible] [illegible] [illegible] Archivis Ecclesie Romane [illegible] Friderici [illegible] [illegible] bullatum

[illegible] [illegible] non cancellatum non abolitum nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] memoriam [illegible] de verbo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Fridericus secundus divina favente clementia imperator [illegible] [illegible] et

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] nihil magis [illegible] [illegible] [illegible]

ut expurgatis [illegible] erroribus [illegible] iniquis quorundam statutis penitus [illegible]-

[illegible] [illegible] [illegible] Ecclesia [illegible] [illegible] [illegible] et secura gaudeat libertate. [illegible] [illegible]

infidelium quorundam et perversorum iniquitas habundavit ut non dubitent contra

Apostolicam disciplinam et sacros canones sua statuta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] libertatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] favente divina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

voluntati non placeat hoc edictali lege irritamus et precipimus irrita nunciari

omnia statuta et consuetudines que civitates aut loca [illegible] [illegible] aut quecumque

[illegible] alie persone contra libertates ecclesie aut personas ecclesiasticas edere aut ser-

vare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sanctiones [illegible] [illegible] capitularibus

...nis infra duos menses post huiusmodi publicationem edicti penitus aboleri, et ... [illegible]

...tero similia attemptaverint ipso iure decernimus esse nulla. et nos una [illegible]

... presumpserint ... [illegible] ... banno [illegible] presumpta fuerint [illegible]

dorum necessitatis subjacere. Potestates vero, Consules, Rectores, Statutarii et Scripto_

... rum statutorum nec non consiliarii locorum ipsorum et qui secundum Statu_

ta aut consuetudines memoratas judicaverint sint ex tunc ipso jure infames

quorum sententias et actus alios legitimos tabelliones aliqualiter non tenere, qui

si per annum huiusmodi nostre constitutionis extiterint contemptores, eorum

bona per [illegible] presentes nonlamus [illegible] et omnes [illegible]

nihilominus aliis penis contra tales iam generali concilio promulgatis.

Item nulla Communitas aut persona publica vel privata collectas sive exactiones

angarias aut perangarias ecclesiis aliisque piis locis aut ecclesiasticis personis impo_

nere aut invadere [illegible] bona [illegible] presumat: quod si fecerint et requisiti ab

ecclesia aut imperio emendare contempserint triplum refundant et nihilominus

[illegible] banno imperiali [illegible] quod absque satisfactione debita nullatenus remit_

tatur

Item quecumque Communitates aut persone per annum in [illegible]

[illegible] libertatem ecclesie violatam extiterint ipso iure banno imperiali sub_

iaceant de quo nullus extrahatur nisi prius ab ecclesia beneficio absolutionis

obtento [illegible]

Statuimus ut nullus Ecclesiasticam personam in Criminali questione aut civili

trahere ad judicium seculare presumat contra Constitutiones Imperiales et canonicas sanc_

tiones [illegible] actione [illegible]

ex tunc judicandi potestate privetur

Statuimus etiam ut si quis Clericis aut personis Ecclesiasticis justitiam denegare

presumpserit [illegible] excommunicationem [illegible]

Item Catharos Patarenos Speronistas Arnaldistas circumcisos et omnes here_

illos utriusque sexus quocumque nomine censeantur perpetua damnamus infamia, diffidamus atque bannimus, censentes ut bona talium confiscentur nec ad eos ulterius revertantur, ita quod filii ad successionem eorum pervenire non possint, cum longe sit gravius aeternam quam temporalem offendere majestatem. Qui autem inventi fuerint sola suspicione notabiles, nisi ad mandatum ecclesiae iuxta considerationem suspicionis qualitatemque personae propriam innocentiam congrua purgatione monstraverint, tamquam infames et banniti ab omnibus habeantur. Ita quod si sic per annum permanserint ex tunc eos sicut haereticos condemnamus

Statuimus etiam hoc edicto in perpetuum valituro ut potestates seu consules seu rectores quibuscumque fungantur officiis pro defensione fidei praestent publice juramentum, quod de terris suae jurisdictioni subjectis universos haereticos ab ecclesia denotatos bona fide pro viribus exterminare studebunt. Ita quod ammodo quandocumque quis fuerit in potestatem temporalem sive perpetuam assumptus, teneatur capitulum iuramento firmare alioquin neque pro potestatibus neque pro consulibus habeantur eorumque sententias decernimus ex tunc irritas et inanes. Si vero dominus temporalis requisitus et ammonitus ab ecclesia Terram suam purgare neglexerit ab heretica pravitate post annum a tempore monitionis elapsum Terram ipsius exponimus catholicis occupandam qui eam exterminatis hereticis absque ulla contradictione possideant et in fidei puritate conservent salvo iure domini principalis dummodo super hoc nullum prestet obstaculum nec aliquod impedimentum opponat, eadem nihilominus lege servata contra eos qui non habuerint Dominos principales

Credentes praeterea receptatores defensores et fautores haereticorum bannimus, firmiter statuentes ut si postquam quilibet talium fuerit excommunicatione notatus satisfacere contempserit infra annum ex tunc ipso jure sit factus infamis nec ad publica officia seu consilia aut ad eligendos aliquos nec ad testimonium

admittatur. Sit etiam intestabilis ut nec testamenti liberam habeat factionem, nec ad hereditatis successionem accedat. Nullus preterea ei respondere quocumque negotio, sed ipse aliis respondere cogatur. Quod si forte judex extiterit, ejus sententia nullam obtineat firmitatem nec causa aliqua ad ejus audientiam perferatur; si fuerit advocatus ejus patrocinium nullatenus admittatur; si Tabellio, instrumenta confecta per ipsum nullius penitus sint momenti, ...

Navigia quocumque locorum provenerint, quo casu contingente rupta fuerint vel aliter ad terram pervenerint, tam navigia ipsa quam navigantium bona illis integre reserventur ad quos spectabant antequam naufragium hujusmodi paterentur, sublata penitus omni consuetudine locorum quae huic obviat sanctioni, nisi talia sint navigia quae piraticam exerceant pravitatem, aut sint nobis aut Christiano nomini inimica.

Transgressores autem hujusmodi nostrae Constitutionis bonorum publicatione mulctentur; et si res exegerit eorum audacia juxta mandatum nostrum mediis aliis compescatur.

Omnes Peregrini et advenae libere hospitentur ubi voluerint, et hospitati si testari voluerint de rebus suis ordinandi liberam habeant facultatem, eorum ordinatio inconcusse servetur. Si vero intestati decesserint, ad hospitem nihil perveniat, sed bona eorum per manus Episcopi loci tradantur, si fieri potest, heredibus vel in pias causas erogentur. Hospes vero si aliquid de bonis talium contra hanc nostram Constitutionem habuerit, triplum Episcopo restituat quibus usum fuerit assignandum, non obstante statuto aliquo aut consuetudine seu etiam privilegio quod hactenus contrarium induxerant. Si qui autem contra praesumpserint, eis de rebus suis testandi interdicimus facultatem ut res eorum ... intelliguntur, quas prout culpae qualitas exegerit puniendus.

Agricultores et circa rem rusticam occupati dum villis insident, dum agros colant securi sint quacumque parte terrarum, ita quod nullus inveniatur tam

audax ut personas, boves, agrorum instrumenta, aut si quid aliud sit quod ad operam rusticanam pertineat invadere capere vel violenter auferre presumat Si quis autem statutum huiusmodi ausu temerario violare presumpserit in quadruplum ablata restituat et infamie notam ipso iure incurrat imperiali animadversione nihilominus puniendus

Datum anno dominice incarnationis millesimo ducentesimo tertio XVI. mense Decembri indictione nona. Datum Lugduni XV. Kalendas septembris Pontificatus nostri anno sexto. In cuius rei evidentiam ad petitionem virorum prudentium dilectorum in Christo magistrorum Walteri Decani Aquilegensis et Peregrini Archidiaconi Carniole et Marchie presentibus litteris nostra fecimus appendi sigilla

Datum [illegible] anno eodem mense [illegible]

Ego Arnoldus de Luenz sacri Imperii notarius predictum exemplum autentici prescriptorum Archiepiscopi et Episcoporum sigillorum pendentium munimine roboratum vidi legi et tenui et de verbo ad verbum transcripsi fideliter nil addens vel minuens, seu immutans quod ipsius sententiam variet sive sensum, et diligenti facta collatione memorati exempli cum presenti transcripto, de mandato mihi facto per honorabiles viros dominos magistrum Waltherum Decanum et Capitulum Aquilegensis ecclesie anno domini MCCLXXVII indictione quinta, die sexto intrante ianuario Civitate in domo d. Walther predicti presentibus dominis Peregrino Archidiacono Carniole et Marchie [illegible] [illegible] de Civitate et aliis in formam publicam redigendo. A. U. C.

1277...1   1277 - agosto - Seravide ...

Scuse addotte dal Conte di Gorizia per non esser comparso nel termine stabilito. Stato a cui era ridotto il castello di Navpurch.

(Pergo) Domino suo R[aymundo] Dei gratia Sancte Aquilegensis Ecclesie venerabili Patriarche

~~Reverendo Reverendissimo Raymundo Dei gratia ecclesie Aquilegensis venerabili Patriarche.~~

Reverendo Domino suo D. R[aymundo] Dei gratia S. Aquilegensis Ecclesie venerabili Patriarche, Albertus comes Goritie ac Tyrolis ecclesiarum ejusdem Tridentine ~~et~~ [ac] Brixinensis Advocatus debitam et promptissimam ad obsequia voluntatem.

Inter cetera que nobis tam vestris literis seu scriptis quam etiam nostris nunciis demandatis super facto ~~sive~~ termino Castri Cormonz, vestre dignitati sic duximus respondendum: quod ad terminum per vos nuper a nobis postulatum quosdam nostros fideles de Karinthia vocaveramus putantes quod ~~eum~~ [eundem] voluissetis ut ~~postulavimus~~ [petivimus] habuisse, ~~hic~~ [tunc] opere cum non intendissetis, iidem quos vocaveramus illico recesserunt: ita quod ad presens habere non possumus copiam sapientum: unde nobis placet ut salvo nostro jure, omni nostro prejudicio in hoc procul moto, ad ipsum terminum jam remaneat usque dum super eo nobis commodius provideamus, quod ~~et~~ et vobis placere minime dubitamus. In castro igitur ~~Hai~~purch nil remansevat nisi stupula una in qua quidam antique mulieres recondevant sua. Hanc tamen cavere provide deponi mandaveramus omni postposita occasione (1).

Orig. Traffatti del Notajo Giovanni da Lupico, Bibl. Munic. Udine.

... a 1277 ...

1276 26 Novembre Udine

Il Patriarca vieta che i massari del Capitolo di Cividale sian sottoposti a nuovi aggravi oltre a quelli che son disposti di sostenere.

Raymundus Dei gratia sancte sedis Aquilegensis Patriarcha Nobilibus viris Castaldioni consilio et Communi Civitatis Austrie dilectis filiis salutem gratiam suam et omne bonum. Querelam dilectorum filiorum Bernardi Decani et Capituli Civitatensis Ecclesie accepimus continentem quod cum pro exportando fieno de foro Civitatensi certam quantitatem curruum hominibus villarum circumiacentium waytam et schyrwaytam facientibus duxeritis imponendam: vos massarios ipsorum ad hoc auctoritate propria contra ecclesiasticam capituli libertatem, licet ipsi taxatione habita diligenti curruum massariorum suorum pro rata voluntarie ad id concedere sint parati. Nolentes igitur quod massarios dicti Capituli ad huiusmodi angarias compellatis cum hoc contra ecclesiasticam libertatem fore noscatur, devotioni vestre per presentes districte precipiendo mandamus quatenus contenti eo quod dicti Decanus et Capitulum [illegible] voluerint ipsorum massarios ultra id nullatenus molestare presumatis. Alioquin, prout tenemur, libertati ejusdem Capituli et Ecclesie, secundum quod expedire viderimus, curabimus providere. Datum Utini quinta exeunte Novembri. C. s. c

1276 1º Decembre Civitale

dal Libro di [illegible]

Enrico Not

Anno Domini MCCLXXVI Indictione quarta, die primo Decembris. In Civitate Austria in Palatio Patriarchali. Presentibus D. D. Vitimaro de Fagança Leonardo de Utino, Gerardino de Civitate, Thomasio de Cucanea, Conrado de Cornoleto, Bultinece, Rudgnaco, Conrado Boyano et aliis

Comparentibus in judicio venerabili viro D. Fratre Bonefacio Abbate monasterii Bellinensis ex parte una, et D. Leonardo de Triane ex altera coram Reverendo Patre D. Raymundo Dei gratia S. sedis Aquilegensis Patriarcha idem D. Leonardus proposuit contra quod massarii ejusdem D. Abbatis residentes in villis dicti Monasterii, in quibus ipse D. Leonardus jus copulatici [illegible] batur habere de mansis non locatis sive poctotis licet colerentur sibi copulaticum persolvere denegabant: quare petivit per laudum curie sententia liter definiri utrum dicti massarii tam de mansis locatis quam de [illegible] locatis sive poctotis, qui coluntur per massarios in mansis aliis residentes sibi copulaticum integraliter persolvere teneantur an ne. Unde querente ipso D. Patriarcha sententiatum fuit per Conradum Boyanum et subsecutum per alios, qui presentes erant, quod in villis in quibus copulaticum persolvitur talis ratio sive consuetudo est hactenus observata [illegible] mas-
massarius residens cum foco super aliquo
quilibet ^ manso unum modium scilicet tria staria annone dare pro copulatico consuevit et debet, et quotquot massarii fuerunt super uno manso cum focis tenentur et debent pro unoquoque foco unum modium annone persolvere atque dare. Et licet unus massarius habens unicum focum decem mansos aut plures vel minus coleret, nisi tantum unum modium Annone persolvere tenebatur etc.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1277 Ag. 110.

Frammento di alcune trattative tra il Patriarca e il conte di Gorizia

... Iohannes de Lupico can.°

... ipsum ab excommunicatione qua tenetur ... ... Ecclesie Aquilegensis ... ... D. Patriarcha quod ipse ... facere secundum quod continetur in concordio et pace facta inter ipsum D. Patriarcham et D. Comitem de facto ... Respondet D. Patriarcha quod ipse paratus est observare quidquid ... de ... facto fuit per dictos arbitros ordinatum.

... super facto ... accepta est hominibus ... ... Respondet D. Patriarcha quod ipse vult facere inquirere et sicut ... ... memorie ... Raynardi Comitis patris sui ipse dominus non vult quod ... salvatur. Ad predictas quoque responsiones D. Patriarche, ... comes ... quasdam suas litteras speciales suo sigillo munitas, quas ego subscriptus Iohannes de Lupico notarius vidi, legi, tenui et ... quarum tenor de verbo ad verbum noscitur esse talis

Reverendo Domino suo D. Raymundo Dei gratia S. Aquilegensis Ecclesie venerabili Patriarche Albertus Comes Goricie ac Tyrolis, ... Tridentine ac Brixinensis Advocatus ... et promptissimam ad obsequia voluntatem

Inter cetera que nobis tam cum ... litteris ... ... super facto, sive termino ... ... inter ... ... respondendum, quod ad terminum ... nos ... a vobis ... ... quosdam nostros fideles de ... vocaveramus, putantes quod eum ... solvitis ... ... habuisse. Hunc vero cum non intenditis, iidem quos vocaveramus illico redierunt, ita quod ad presens habere non possumus copiam sapientum unde nobis placet, ut salvo nostro ... et omni nostro prejudicio ... hoc procul moto ad ipsum terminum jam remaneat.

atque tam super eo nobis commodius provideamus quas et vobis placere minime
dubitamus in certo tytur Tare perit nihil remaneret nisi stapula una ter qua
quedam antique mulieres recordarant ua Hanc tamen carinus predicta depond man
davimus omni postposita occasione 670.

1277 13 maggio Cividale

Trattato di pace del Patriarca col conte di Gorizia

Giovanni di Lupico can.?

M cc. LXXVII v. indictione apud civitatem, in palatio patriarchali die XIII intrante majo presentibus nobili et prudenti viro d. Manfredo de la Turre Archipresbitero Modoetiensi et DD Conrado Abbate Rosacensi, Federico de Attems canonico Aquilegensi, fratribus Arnico Priore ac Bertoldo Lectore fratrum predicatorum de Civitate, Johanne Guardiano et Ulrico Lectore fratrum minorum de Civitate, et nobilibus viris DD Arnico de Castello, Federico de Caporiaco, Bertolmo de Villalta, Arquino et Federico fratribus de Varmo, Nicolao de Prodolo, Thoma de Cucanea, Fulchero de Rifemberch et Alberto de Weyspeustagh rectibus et aliis multis.

Cum Reverendus Pater D Raymundus dei gratia s. Aquilegensis sedis Patriarcha et nobilis vir et potens D. Albertus Comes Goricie super tractatu pacis et concordie inter se faciende insimul convenissent, ibi fecerunt publice quoddam scriptum, cujus talis de verbo ad verbum est tenor

Die mercurii quarto intrante mayo D. Patriarcha pro parte sua et D. Ugo de Duino nuncius D. Alberti Comitis Goricie pro parte dicti D. comitis sic fuerunt concordes. Quod pax et concordia que facta fuit olim inter ipsum D. Patriarcham Raymundum et predictum D Comitem sub ea pena que continetur in instrumento compositionis eiusdem utrinque debeat observari et sit rata et firma de capitulo in capitulum: et si eadem pax et concordia non esset in capitulo aliquo vel a dicto D Patriarcha vel a prefato D. Comite observata. Idem Patriarcha et D Ugo sic fuerunt concordes quod d. Patriarcha eligit D. Waltherum Bertoldum de Spinemberch, et Johannem de Zucula pro parte sua, et dictus D Hugo de Duino nuncius dicti D. comitis elegit d Henricum de Pirno et Simonem Hujonem pro parte dicti D. comitis in discernendo et cognoscendo an dictus D Patriarcha, vel dictus D. Comes contra aliquod capitulum venisse esset vel con-

ipsidle venderent vel non observarent. et in capitulo [illegible] quatuor liberam habeant potesta-
tem et arbitrium judicandi et arbitrandi super [illegible] capitulis, sicut eis [illegible] expediri
et hoc debet intelligi secundum formam [illegible] predicte. et isti quatuor debeant jurare ad
sancta Dei Evangelia facere bona fide et fideliter que fecerint in hoc pacto [illegible]
tamen quod id quod predicti quatuor dixerint vel arbitrati fuerint, [illegible] [illegible]
observare et attendere teneatur secundum [illegible] in contrarii [illegible] pacti con-
ventum, et secundum [illegible] [illegible] [illegible] quatuor parti non observanti duxerint
imponendam.

Item quod predicti quatuor debeant attendere et videre de damnis datis et factis [illegible]
Patriarche et omnibus hominibus [illegible] [illegible] dominum predictum [illegible] [illegible] [illegible] tempori.
[illegible] et factis [illegible] dictum d. Patriarcham et [illegible] ipsi comiti et hominibus [illegible] [illegible]
[illegible] pacto [illegible] [illegible] pax et concordia inter d. Patriarcham et comitem suprad-
ictum et [illegible] [illegible] quatuor dixerint debeat a parte [illegible] observari.

Item de capitulo contento in [illegible] [illegible] [illegible] super cambio [illegible] dande
[illegible] comiti [illegible] supradictum d. Patriarcham [illegible] d. Patriarcha pro parte sua et d[illegible]
[illegible] d. Hugo pro parte [illegible] comitis [illegible] [illegible] concordes, quod predicti quatuor debeant
videre et arbitrari super cambio [illegible] et [illegible] super cambio eodem dixerint et arbitrati
fuerint sub pena quam ipsi quatuor partibus imponere voluerint et eisdem partibus [illegible]
beat observari [illegible] [illegible] omnibus et singulis partes supradictis quatuor arbitris de-
beant dare sufficientem et idoneam cautionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel arbitrati
fuerint [illegible] observetur.

[illegible] scripto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] d. Patriarcha et [illegible]
d. Albertus comes Goricie unanimiter et concorditer in predictos VV. Walterpertoldum, et
[illegible] de [illegible], Hugonem de [illegible] et Johannem de Zuccula tanquam in arbi-
tros et arbitratores, et amicabiles compositores compromiserunt, dantes eis liberam
potestatem et arbitrium judicandi et arbitrandi super dictis capitulis sicut eis videbi-
tur melius expedire secundum formam predicti scripti superius annotatam [illegible]
tentes dictus d. Patriarcha et d. Comes ambo et uterque ipsorum fide prestita manuali

et sub pena mille marcharum argenti et sub pena etiam in dicto contractu pacis et concordie contenta cum obligatione omnium bonorum suorum servare inviolabiliter universa et singula que per dictos arbitros sententiata, declarata fuerint seu et arbitrata, ordinata in die presentis contractus inclusive usque ad unum mensem extra formam dicti scripti superius annotatam, nec contra ipsa vel eorum aliquod per se vel interpositas personas unquam facere vel venire ratione aliqua, machinatione vel ingenio sive causa, qua siquidem pena in singulis capitulis imposita et promissa totiens peti et exigi possit quotiens commissa fuerit in eam et ea soluta vel non arbitrium ipsum et universa et singula ipsius arbitrii capitula obtineant plenum robur. Que quidem pena parti predictum observanti arbitrium a parte que ipsum infringendum duxerit persolvatur. Sicut supradicti quatuor arbitri corporali et unusquisque ipsorum iuramento per ipsos promiserunt fideliter ac bona fide sine fraude a die presentis contractus inclusive usque ad unum mensem huiusmodi arbitrium finaliter expedire secundum quod melius viderint expedire in cuius rei evidentiam et etiam maius robur memorati D. Raimundus Patriarcha et Albertus Comes Gorcie instrumentum presens sigillorum suorum pendentium munimine roborari.

Ego Iohannes de Lupico sacri Imperii iudex notarius his omnibus interfui et de mandato supradictorum D.D. Raimundi Patriarche Aquilegensis et Alberti Comitis scripsi in formam publicam redigendo

1277 13 Agosto Udine

Permesso di usar rappresaglie a carico de' Veneziani concesso dal Patriarca a Bandino Bonromani da Firenze

Nos Raymundus Dei gratia S. Sedis Aquilegensis Patriarcha universis Potestatibus, Capitaneis, Castaldionibus et officialibus suis per Terram et districtum Forijulii constitutis dilectis sibi gratiam suam et omne bonum. Cum pro eo quod quidam servitores, familiares et nuntii viri prudentis Bandini q.m Bonromani de Florentia nunc in Aquilegia commorantis, olim dum idem Bandinus in Istria existeret pro Vicario Nobilis viri D. Conradi de la Turre Marchionis Istrie per Nobilem virum Johannem Comitem Vegle civem et subditum Venetiarum his in mari capti fuerunt de personis et mercationibus omnibus quas secum defferebant totaliter expoliati pro qua captione, sive depredatione, sive robaria damnum Ducatorum millium et octingentarum librarum parvorum super hoc corporali prestito juramento, se asserunt incurrisse nihilominus illustris Venetiarum Dux per nostras litteras predictas requisitus sibi de his facere satisfieri non curavit. Nos de consiliariorum nostrorum consilio eidem Bandino contra bona dicti D. Ducis et Communis Venetiarum introducere, pignorare, accipere, vendere, distrahere et alienare usque ad plenam et integram dicte pecunie quantitatem permittimus: salvo quod pretextu Represaliarum hujusmodi personas vel bona Venetorum nunc in Terra Forijulii commorantium impetere, gravare vel modo aliquo molestare non debeat neque possit. Vobis universis et singulis per presentes mandamus quatenus eundem Bandinum et ejus nuntios ubique in nostris officiis uti dictis represaliis libere ac sine contradictione qualibet permittentes sibi in hoc velitis assistere consilio, auxilio et favore. Datum Utini XIII. intrantis Augusti V.a indictione. c.e.f.c.

(418.)

1277 27 Agosto Cividale

Risposte del Patriarca ad alcuni articoli [illegible]

In Christi nomine amen. Anno Nativitatis ejusdem MCCLXXVII. indictione quinta. Actum in Civitate Austria in lobia palatii D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis, die Veneris, quinto exeunte augusto. Presentibus nobili viro D. Petro Quirino de Venetiis, D. Asquino de Varmo, D. Thomasino de Padua milite dicti D. Patriarche, D. Nicolao de Budrio, D. Gulltriacio de Foyanea, D. Leonardo de Savorgnano, Francesco de Fontebono, Boyano ac Mathiussio de Civitate et Iacobo Bafafona de Glemona testibus ad hec vocatis et aliis

Reverendus pater et D. Raymundus Dei gratia s. Aquilegensis sedis Patriarcha coram Henrico de Linz notario nobilis viri D. Alberti comitis et Francisco notario de Goritia nuntiis ejusdem D. comitis super quibusdam Articulis missis eidem Patriarche per eos nuntios fecit responsionem tali modo

Super eo quod D. Albertus Comes Goritie petit a Reverendo D. Patriarcha D. Raymundo Dei gratia Patriarcha Aquilegensi quod ipse prefigat terminum generalem omnibus terris, respondit D. Patriarcha quod quando ei debitum sibi ipsi tanquam Domino terrarum prefiget terminum ad beneplacitum suum

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] Patriarche in terra sua faciant illud idem

[illegible] ... eius [illegible] dominio, d. comiti [illegible] respondit d. [illegible], quod ipse d. Patriarcha paratus recipere eques dominii ipsi[us]

Super facto [illegible] Arnech, respondet d. Patriarcha, quod non est consultum [illegible] de [illegible] esse, quod ordinatum fuit per arbitros electos tunc in concordia celebrata inter d. Patriarcham et ipsum d. comitem, et si hoc non credit [illegible] comes mittat ad dictum castrum specialem nuncium suum, et de hoc videat veritatem [illegible] d. Patriarcha [illegible] ibi et scit plurimam veritatem

Super facto Barbane respondet d. Patriarcha quod [illegible] et Aquilegenses [illegible] [illegible] deserunt ipsi d. comiti et se limiserunt quod habent in loco Barbana et si de hoc est dubium, idem d. comes [illegible] in [illegible] [illegible]

Super facto [illegible], quod [illegible] [illegible] d. comes [illegible] [illegible] Patriarcha [illegible] dominium, respondet d. Patriarcha, quod ipse dat eidem d. comiti secundum formam [illegible] continetur in predicto concordio a die lune proxima [illegible] [illegible] mensis Augusti ad octo dies proxime sequentes [illegible] in civitate [illegible] [illegible] [illegible] Campiformis, ita quod idem d. Patriarcha faciat [illegible] prefatas litteras [illegible] et communitates terre [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] d. comes respondit ipsi d. Patriarche [illegible]

1277 16 Settembre, Buja

Feudo venduto da Coronello di S. Daniele a Barnaba di Buja

Bonaventura not.

In nomine Domini, amen. Anno MCCLXXVII. Indictione quinta die XV exeunte Septembri. In domo infrascripti D. emptoris prope castrum Buje. Presentibus nobili viro D. Ingolfrido de Forgaria, Wolrico de Tricano inferiori, Pertoldo ejusdem loci, Federico de Buja, Leonardo de Glemona et Henrico ejus filio et aliis.

Nobilis D. Coronellus de S. Daniele cum consensu verbo et voluntate Reverendissimi in Christo Patris D. Raymundi Patriarche Aquilegensis pretio et foro vigintiquinque marcharum denariorum Veronensium parvorum et si plus valeret iure donationis irrevocabilis, quod dicitur inter vivos contentus et confessus fuit habuisse et integre recepisse a D. Barnaba filio q.m nobilis viri D. Henrici de Buja et ideo ipse D. Coronellus pro se et suis heredibus fecit dationem, venditionem et investitionem jure recti et legalis feudi secundum usum et consuetudinem Terre Forijulii eidem D. Barnabe presenti et recipienti pro se suisque heredibus et successoribus suis ad rectum et legale feudum secundum usum et consuetudinem recti et legalis feudi Terre Forijulii unum mansum dicti D. Coronelli situm in Buja in loco dicto sub Costoja rectum et laboratum per Bufanum et per Hellerum ejus filium de dicto loco, super quo manso solvunt annuatim jure simplicis affictus frumenti staria quatuor, vini congia quatuor, marcam denariorum unam et unum anserum, ita quod ammodo dictus D. Barnaba, heredes et successores sui masculi tantum de dicto manso secundum usum et consuetudinem recti et legalis feudi habeant, teneant atque possideant una cum accessibus, egressibus, introitu et exitu superioribus et inferioribus suis: cum domibus, sediminibus, campis, pratis, terris cultis et incultis, vineis collibus, montibus, planiciis, arboribus, nemoribus, piscationibus, amplis, capulo et pasculo culto et inculto honore et dominatione, aqueductibus et aquarum de-

curtibus et omnibus adiacentiis et pertinentiis et cum omni iure et actione dicto manso et dominio a celo usque ad abissum integre, pertinente dictus ? Barnaba et eius heredes et successores sui masculi tantum de predicto manso et dominio per rectum et legale feudum omnem suam voluntatem et utilitatem facere, semper cum consensu et voluntate Reverendissimi ? Patriarche et successorum ut moris est et sine ulla contradictione predicti ? Conzonelli et heredum. Promittens insuper dictus ? Conzonellus pro se et suis heredibus predicto ? Barnabe et heredibus cum speciali obligatione bonorum suorum et heredum, presentium et futurorum ipsi ? Barnabe pro se suisque heredibus et successoribus suis masculis tantum recipienti, predictum mansum et dominium per rectum et legale feudum secundum usum et consuetudinem Terre Forijulii legittime warentare, defendere, auctorizare et manutenere contra omnes homines et personas sub pena dupli rei valentis vel boni concambii aut sedominis ex quo tempore valuerit aut meliorata fuerint sub extimatione bonorum hominum con consimili loco. Et ? Barnaba pro se suisque heredibus et successoribus suis masculis tantum promisit omagium prestare cum sacramento fidelitatis ? Patriarche qualis gentilis ac fidelis et devotus vassallus, et omnia observare que de iure tenti et obligati sunt facere alii feudatarii et vassalli dicti ? Patriarche ut moris est. Et idem ? Conzonellus ipsi ? Barnabe supradictum ? Federicum de Buja tectum dedit nuncium ut ipsum inducat in tenutam et possessionem predicti mansi ut supra venditi et dominium predicti mansi constituendo se pro eo precario nomine possidere, donec idem ? Barnaba possessionem et tenutam acceperit.

Ego Bonaventura filius Zolle imp. auct. notarius his omnibus interfui et rogatus hoc scripsi. A C U C

(420.)

1277 5 Novembre

Cenno intorno ad una investitura feudale di Collone di Saldenhofen:

Memoriale Bellon

M.CC.LXXVII. indictione quinta, die tertio intrante Novembri. in castro Windischgratz in domo Plebani. Presentibus D. Diethmaro Plebano de Saldenhofen [illegible] chico Bertholdo et Conrado [illegible]

D. Collo de Saldenhofen fuit confessus et contentus se habere ad rectum et legale feudum [illegible] Patriarcha [illegible] bona infrascripta videlicet in Windisch decimam redditum annualem et centum modios bladi. Item in provincia Iunensi in Drendorf decimam redditum annualem et septuaginta modios bladi. Item in eadem provincia in Vestrez decimam redditum annualem et quinquaginta modios bladi. [illegible] in provincia [illegible] quarum decimas annuatim [illegible] quas ignorat cum infeudate sint . . . Item duas saumas olei et duas saumas piscium annuatim de camera D. Patriarche. item quintam partem decime in quinque mansis sitis apud Sochor [illegible]

1277 17 novembre Gemona

Fondazione del monastero della Cella di Gemona

Biagio Not

Anno Domini MCCLXXVII. Indictione quinta die XIV exeunte novembri. Presentibus Fratre Mathia filio q. Elizoi de Ordine Fratrum Minorum, Bianchino notario de Utino, Stephano de Staulis, Rainerussio nepote ejus, Zuttone Cavioli, Payes, Arturo, Barufaldino, Stephano Girica, Francisco fratre suo de Glemona et aliis

Covellus et Biachinus fratres filii q.m Petri Civiale de Glemona per se suosque heredes, nomine venditionis et pretio centum quinquaginta librarum venetorum parvorum definito, soluto et recepto jure proprio et ad proprium in perpetuum vendiderunt, tradiderunt et investiverunt Fratri Segurdino de Chavaza Guardiano Fratrum Minorum de Glemona recipienti nomine et vice Gerdrudis sororis et Priorisse S. Agnetis de Glemona et ejus Conventus que venire voluerit[1] et habitare in loco et Zella que fiet in domibus Jacobi Baradone unam vineam sitam Glemone in villa et firmat in Curia dictorum venditorum, et ab aliis partibus in terra dicti Jacobi Baradone, et si qui alii sunt confines cum introitu et exitu et habendo introitum per viam que vadit ad Curtam venditorum unum passum post domum que olim fuit Glemonassii cum omni jure, ratione et actione reali et personali utili et directa predicte vinee pertinenti; hoc tamen salvo quod dicte venditionis falcidia cadere debeat in vinea predicta: et quod neutra ipsarum partium non debeat una versus aliam aliquid facere quod non deceat tam cum fenestris quam aliis enthonetis, ad habendum, tenendum, possidendum, et quidquid dicte sorori Gerdrudi ejusque Conventui ammodo de dictum est placuerit faciendum absque dictorum venditorum eorumque heredum contradictione. Promittentes insuper predicti venditores per se, suorumque heredes litem seu controversiam non movere, nec contravenire ratione

1) voluerint così in copia non antica in un Volume di Documenti del Monast. di S. Chiara di Gemona nella Bibl. Civ. di Udine.

aliqua vel occasione, set dictam vineam iure proprii in ratione warentare, defen-dere et obtinere sub pena dupli extimationis dicti boni minus quinque solidis venetorum sicut pro tempore plus valuerit vel meliorata fuerit, et in consimili loco vel meliori omneque dampnum et expensas si quod vel si quis fuerit pro manutenendo predicta eadem resarcire promisit cum obligatione omnium suorum bonorum presentium et futurorum: penaque soluta vel non tamen om-nia predicta firma et rata penitus observentur. Nuncius tenute Zanbus Zirio-li testis nominatus

Actum Glemone in curia filii Iacobi Virici qui fuit D. Iuliani q.m Fel-cher. A.C.U.C.

1278 10 gennajo Due castelli

Custodia della Torre de' due Castelli

Sisi di Lupico can.l

M. cc. LXXVIII. VI. Indictione apud duo Castella in ecclesia Plebis dicti loci, die Lune decimo intrante Ianuario. Presentibus D. Semprebono Abbate S. Petri de Silva, D. Eppone Abbate S. Petronille D. presbitero Petro Plebano de Tricesimo D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis capellano et DD. Aquino de Varmo, Nicolao de Budrio, Leonardo de Utino et Henrico de Portis militibus, et Francisco de Fontebono et Thoma de Cucanea testibus et aliis multis

Reverendus Pater D. Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis Sedis Patriarcha pro bono statu Terre de duobus castellis commisit D. Monflorito de Pola tamquam suo Ritthario, custodiam Turris de duobus Castellis quam habebat et tenebat Nervalus de duobus Castellis et Terram et homines ipsorum duorum Castrorum, et curam ipsorum ad honorem ipsius D. Patriarche et Ecclesie Aquilegensis fideliter conservandas usque ad ejusdem D. Patriarche beneplacitum voluntatis

Item commisit eidem D. Monflorito, tamquam suo Ritthardo ut faciat diligentem Inquisitionem de morte q.m Lotherii de duobus castellis et de morte Nardi Serconi de eodem loco. et qui fuerint illi qui eos interfecerunt, et qui fuerint culpabiles verbo vel opere de morte ipsorum

Item commisit eidem D. Monflorito, tamquam suo Richardo, ut faciat Inquisitionem de illis qui fecerunt contra bannum et mandatum ipsius D. Patriarche auferendo, vel derubando quocumque postquam idem D. Patriarcha hodie die Lune introivit cum gente sua Terram de duobus Castellis.

Item ammovit dictum Nerivalum de officio Castaldie quam ipse exercuerat in duobus Castellis, et commisit eidem Monflorito, tamquam suo Richardo, ut ad honorem ipsius D. Patriarche et Ecclesie Aquilegensis aliquem probum virum idoneum et fidelem per auctoritatem ipsius D. Patriarche in Terra de duobus Castellis exerceat officium Castaldie usque ad beneplacitum dicti D. Patriarche. L 70 a.

1275 [illegible]

[illegible] una [illegible] la statone [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] CLXXVIII [illegible] XL [illegible]

[illegible] capitaneus in [illegible]

de [illegible] Terre [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

1278 · 3 Febrajo Udine

Statutum editum per D. Raymundum Patriarcham in Ecclesia S. Wolrici Utinensis (Costruzione delle case per abitazione di Canonici di S. Volrico di Udine.)

Giovanni di Lupico can. P.

In nomine domini amen. Anno a Nativitate Domini M.CC.LXXVIII. VI. indictione apud Utinum in Caminata D. Patriarche die tertio intrante Februario. Presentibus Fratre Humili ordinis Fratrum minorum et magistro Martino de Verona Plebano Plebis de Flambro D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis cancellario, D. Lippo Cappone mercatore florentino, Rolando de S. Angelo ostiario et Paulo de Mediolano familiaribus dicti D. Patriarche testibus ad hoc vocatis et quampluribus aliis.

Reverendus Pater et D. Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis Sedis Patriarcha diligenter intendens ad statum, augmentum et decus Ecclesie S. Wolrici de Utino, volensque quod Canonici ejusdem Ecclesie domos habeant in quibus valeant habitare sicut in aliis Ecclesiis habentibus capitula fieri ordinavit. Presentibus et consentientibus D. Naticlero Custode, Leone Presbitero, Henzutto de Athems, Matheo de Carate et Fratino de Mediolano pro se ipsorum nomine et nomine aliorum canonicorum dicte Ecclesie absentium, statuit ac ordinavit et precepit inviolabiliter observari, quod medietas redditium omnium predicte Ecclesie S. Wolrici quocumque nomine censeantur, sive spectent ad D. Archidiaconum Aquilegensem sive ad predictos canonicos poni debeant in sequestro, conservanda per duos ex Canonicis memorate Ecclesie, de quibus prefati canonici inter se contenti fuerint et concordes, et convertenda per eosdem duos Canonicos in comparando terram justa illam terram quam habent ipsi canonici prope dictam Ecclesiam S. Wolrici ac construi faciendo domos juxta consilium predictum dicti D. Patriarche et Canonicorum in quibus iidem Canonici commode valeant habitare. Ita tamen quod predicti duo Canonici de ipsis redditibus coram dicto D. Patriarcha et canonicis quandocumque requisiti fuerint debeant integre ponere rationem; statuto hujusmodi usque ad consumationem dictarum do-

morum nihilominus firmo et inviolabili perdurante.

Item idem R. Patriarcha presentibus et consentientibus supradictis Canonicis pro se et aliis Canonicis absentibus statuit et precepit in predicta Ecclesia S. Wolrici inviolabiliter observari quod cotidiane oblationes ejusdem Ecclesie inter Canonicos ipsius Ecclesie qui die oblationum in eadem Ecclesia presentes fuerint equanimiter compartiri debeant atque dari. Ita tamen quod Custos qui nunc est et qui pro tempore fuerit in eadem Ecclesia tamquam major et potior inter dictos Canonicos semper cum presens fuerit de hujusmodi oblationibus quantum duo ex Canonicis qui presentes fuerint percipere debeat et habere, et quod predicti omnes et singuli Canonici prefate Ecclesie S. Wolrici dicto Custodi qui nunc est et qui pro tempore fuerit in eadem Ecclesia obedire debeant in licitis et honestis. quodque idem Custos ad tractatus eidem Ecclesie utiles predictorum Canonicorum qui eisdem tractatibus commode poterunt interesse consilium et assensum requirere debeat, et habere. Et si forsan dictus Custos vel aliquis ex predictis Canonicis infirmus existens in terra Utini presens fuerit nam de predictis oblationibus nihilominus sicut unus ex aliis Canonicis presentibus, suam habere debeat portionem prout superius est expressum, et si extra terram Utini predictam fuerit nihilominus percipiat ex eisdem. In cujus rei testimonium prefatus R. Raymundus Patriarcha instrumentum presens fecit sui sigilli pendentis munimine roborari.. 1700

[illegible]

canno intorno al [illegible] di produrre un molino sulla [illegible] e costui [illegible]
a [illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1278 13 Marzo Sacile

Sentenza del Patriarca contro i Signori da Prata e da Camino per aver posto un nuovo barco sul fiume Livenza ed in favore del comune di Sacile e dei Signori di Prata

[illegible] de Lupico Can.

In nomine Christi amen. Anno a nativitate ejus MCCLXXVIII sexta [illegible] apud castrum in [illegible] d. Patriarche Aquilegensis, in [illegible] nona exeunte Marcio, presentibus D. Walterpertoldo de Spenimberch, [illegible] de [illegible], Leonardo de Savorgnano, Pagano della Torre, [illegible] [illegible] et Arquilfo de la Turre fratre ejus, Capitaneo Glemone, testibus et aliis.

Cum D. Arquinus de Varmo nomine communis de Sacilo, et D. Articus de [illegible] pro se et [illegible] Gabriele [illegible] de dominis de Prata et [illegible] q^m Racellitti de Camino, quod ipsi hominibus de Sacilo et hominibus vestrum [illegible] Artici et Gabrielis fratrum de [illegible] acciperent navem barcam in flumine Liquentie [illegible] nunquam consueverant, ut dicebatur, Reverendus Pater Raymundus Dei gratia Aquilegensis sedis Patriarcha precepit [illegible] Aquilegensi, [illegible] et Iohanni fratribus de Prata constitutis in presentia ipsius [illegible] Patriarche, quod de cetero non acciperent [illegible] hominibus de Sacilo et [illegible] Artici et Gabrielis [illegible] nec hominibus eorundem et [illegible] de Sacilo et Golfhero filio q^m D. Petri de Monteregali recipientibus pro dicto communi Sacili quod si predicti de Prata et [illegible] predicti [illegible] de Camino amplius acciperent [illegible] [illegible] ipse vel quilibet eorum [illegible] flumine Liquentie quod ipsa [illegible] [illegible] [illegible] de Prata et de Camino [illegible] faciat [illegible] [illegible] [illegible]

1270 2 Aprile

Cenno di una convenzione dell'Abbate di [illegible] con [illegible] [illegible]
della Regina

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1278 12 aprile Cividale

Appianamento del Decano col Capitolo di Cividale

Giovanni [illegible]

In nomine Christi amen. Anno nativitatis ejusdem MCCLXXVIII. sexte indictionis, apud Civitatem in Palatio patriarchali, die martis duodecimo intrante Aprili [illegible] fratre [illegible] de [illegible] Priore Fratrum Predicatorum Civitatensium fratre [illegible] de Fagedis, lectore Fratrum Predicatorum eorundem, Fratre [illegible] Guardiano Fratrum Minorum Civitatensium, Fratre Constantino de [illegible] Ordinis Minorum de conventu Civitatensi, et presbiteris [illegible] et [illegible] de [illegible] D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis Capellanis testibus ad hoc vocatis et rogatis, et aliis multis.

Cum inter Reverendum Patrem et Dominum Raymundum Dei gratia [illegible] Aquilegensis sedis Patriarcham ex una parte et D. Bernardum [illegible] et Capitulum Civitatense super infrascriptis Capitulis ex altera, discordia et dissensio fuisset exorta, tandem Deo gratiente qui dissidentium mentes in unam rediget voluntatem, talis inter eos concordia intervenit.

Primo super excommunicationis sententia lata per ipsum D. Raymundum Patriarcham Aquilegensem in D. Bernardum Decanum et Majores de capitulo Ecclesie Civitatensis pro eo quod de [illegible] procurationibus [illegible] ratione Visitationis facte in predicta Ecclesia idem D. Patriarcha petebat ab eis, in prefixo termine [illegible] non [illegible] [illegible] fuerunt concordes, videlicet quod idem Decanus protestatur quod se ratione dicte sententie excommunicatum non reputat, nec reputavit, non credit, nec credidit; sed ut sue devotionis affectum exprimat, et ipsius D. Patriarche tamquam obediente filius beneplacitis se conformet ratione dicte sententie, si sententia dici potest, mandatis Ecclesie et ipsius D. Patriarche stare [illegible] [illegible]

pertinent et cautelam. ut [illegible] D. Patriarcha absolvat Decanum et hujusmodi excommunicatione et [illegible]

Item super facto feni, curruum, et custodum fuerunt concordes hoc modo, videlicet quod unus clericus seu laicus de Civitate notarius ipsius D. Patriarche faciat inquisitionem in villis in quibus ipse D. Patriarcha super bonis et a massariis dicti Capituli petit fenum currus et custodes, faciendo eam autem a hominibus ipsarum villarum et ab aliis fide dignis, non suspectis quibus de negotio credit constare et ubicumque repertum fuerit per inquisitionem hujusmodi quod massarii dicti Capituli dare debeant fenum, currus, aut facere nocturnas custodias in castris ipsius D. Patriarche ut dare seu facere consueverant tempore D. Bertoldi aut D. Gregorii Patriarche de jure, idem D. Patriarcha res hujusmodi recipere debeat cum eo temperamento et modo ratione que decuerit secundum quod per inquisitionem hujusmodi fuerit repertum. Alii vero massarii et bona Capituli super hujusmodi feni et curruum prestatione et angaria nocturne custodie debeant immunes remanere. Hoc etiam salvo quod si Decanus et Capitulum ostendere poterunt per autentica scripta quod habeant aliqua bona cum immunitate hujusmodi, dictus D. Patriarcha ipsos ex nunc illa immunitate gaudere permittat et etiam si prefatum capitulum emit aliquos mansos seu possessiones aut eis aliqui mansi seu possessiones fuerint a tempore quo pie memorie D. Gregorius Patriarcha Aquilegensis prefectus fuit Aquilegensi Ecclesie dictum capitulum illos et illas habere debeat cum illa immunitate cum qua ipsi venditores seu legatores hujusmodi habuerunt. Ita etiam quod hujusmodi inquisitio debeat per manum publicam redigi in scriptis et dari utrique parti si recipere voluerint.

Item dictus D. Patriarcha omnes condemnationes factas per eum tam in Decanum, quam in Canonicos et Mansionarios Ecclesie Civitatis et alios cle-

clericos [illegible] subiectos, pro eo quod commiserint in constitutiones Patriarchales, et penas in quas non observando constitutiones ipsas eos tenus incurrisse noscuntur de gratia [illegible] remisit.

[illegible] [illegible] [illegible] Patriarcha petenti eisdem Decano et Capitulo pro curationem sex dierum ratione visitationis et inquisitionis per eum facte in predicta Civitatensi Ecclesia, quam tunc denegabant eidem, ipse habito respectu ad paupertatem predicte ecclesie Civitatensis cessit petitioni Procurationum huiusmodi de gratia [illegible] [illegible]

Item fuerunt concordes quod idem D. Patriarcha ex petitioni demorum quousque expectaverit tempus solutionis decimarum in subsidium Terre Sancte deputatarum supersedere permisit. A. C. C. C.

1278 [illegible] Novembre [illegible]

Sentenza del castaldo d'Ajello nella causa vertente per alcuni [illegible] tra il capitolo di Aquileja ed alcuni [illegible] del Abbate di [illegible]

[illegible]

[illegible] MCCLXXVIII [illegible]

[illegible] XV [illegible]

[illegible]

[illegible], 2 [illegible] canonici [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] sententiam [illegible]

[illegible] amen [illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] S. Marie [illegible] ex una parte [illegible]

[illegible]

[illegible] monasterii [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] nullam quam et omne bonum

[illegible] inter homines de [illegible] et Massarios quos dilecti fratres Capitulum [illegible]

[illegible] et [illegible] Marie habere noscuntur [illegible]

[illegible] presentes [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] corporale [illegible] iuramentum prestare [illegible]

[illegible], et [illegible] predicta [illegible]

[illegible]

xiv [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] Cavalc, Communione [illegible] [illegible] in [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] tenor talis est. In nomine [illegible]

[illegible] Anno a nativitate ejusdem MCCLXXVIII Indictione sexta [illegible] VIII in-

trante [illegible] [illegible] ante [illegible] Helene Presentibus [illegible]

[illegible] canonico [illegible] [illegible] Alberto Capellano magistri Walther [illegible]

[illegible] [illegible] fratre [illegible] [illegible]

[illegible] de [illegible] et aliis pluribus ad hoc vocatis et rogatis testibus [illegible]

[illegible] Raimund [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] juxta traditam et formam [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] nomine [illegible]

[illegible] non [illegible] anno [illegible] [illegible]

[illegible] VI [illegible] intrante Decembri [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] Aquilegensi [illegible] nomine [illegible]

capituli Aquilegensis et [illegible] [illegible] [illegible] nomine [illegible]

et nomine [illegible] [illegible] plenam [illegible] liberam [illegible]

: Vicarii [illegible] Castaldioni, Agelli, et testes productos per eum .a. quibus .inquirere volebat

veritatem super causa que vertitur .de Sevelliano, inter homines dicte ville

de Sevelliano vertitur .ex una .parte. et massarios Capituli Aquilegensis, villarum [illegible]

Ronchis et Meluceto et .Ville s. .nove ex alia juxta .mandatum .D. Patriarche, [illegible]

[illegible] et dominorum [illegible] illorum [illegible] [illegible] fecerit corporali juramentum, [illegible] et cum diligentia examinato, habito consilio sapientum [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] partium et dictorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inter [illegible] Deo [illegible] et sententiando diffinio, homines de [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ville de Sevelliano [illegible] et homines [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnibus communitus [illegible] [illegible] [illegible] dominorum dicte ville de Sevelliano [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sententiam et [illegible] [illegible] [illegible] etiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medietas dicte pene [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] huiusmodi [illegible] [illegible] et [illegible] medietas [illegible]

[illegible] de [illegible] imperii auctoritate notarius [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 2 [illegible] [illegible]mena

Deposizione di Romano [illegible] in difesa di suo fratello Stefano [illegible] [illegible] li [illegible] [illegible] il capitano di Seme[illegible]a

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Romanus [illegible] suam in [illegible] Guarlendus Bandesius venit ad eum et dixit [illegible] Romane [illegible] capitaneum [illegible] [illegible] [illegible] Stephanum [illegible] captum ad carcerem, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quare vult ducere captum, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et tunc [illegible] [illegible] manus cucurrit solus ad forum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suum [illegible] captum [illegible] [illegible] [illegible] ad carcerem et tunc dixit [illegible] [illegible] [illegible] quare vultis ducere fratrem meum [illegible] [illegible] et capitaneus respondit: volo quod veniat mecum et tunc idem Romanus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], non ducatis eum ita vituperose. Ecce paratus sum dare vobis [illegible] de C et de CC. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod si frater meus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] contra vos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in ratione, et si emendare poterit cum bonis [illegible] [illegible]; alioquin emendet [illegible] persona. Et dictus Capitaneus respondit [illegible] ipse veniat mecum [illegible] [illegible] dictus Capitaneus tenebat [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] et cum [illegible] Romanus vidit quod [illegible] capitaneus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] suam et accepit gladium et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dictum [illegible] [illegible] [illegible] capitaneus [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Romanus dixit: Vos non debetis eum ducere captum, nec ducetis, postquam [illegible] [illegible] paratus facere bonam securitatem pro eo

Interrogatus [illegible] dictum [illegible] Dictum fratrem suum ut capitaneus [illegible] eum [illegible] eundem capitaneum, [illegible] [illegible] [illegible] fratrem suum dixit se non recordari

Interrogatus [illegible] consanguineum [illegible] [illegible] capitaneus quod non duxit fratrem suum, dixit quod non recordatur [illegible] dixit quod [illegible] impulisset dictum capitaneum [illegible] dixit se non [illegible]

Interrogatus [illegible] dixit quod [illegible]

Interrogatus de loco [illegible] iuxta [illegible]

Interrogatus de tempore dixit quod sunt circa quatuor vel quinque septimane

Interrogatus de presentibus dixit quod presentes erant [illegible] Zuchus Martinus [illegible] tres dies fecit vocare eundem Romanum [illegible] XVI marchas quod staret in ratione [illegible] curie indicatum, et aliud inde non recordatur

Stephanus frater Roman[illegible] de Cremona [illegible] in terrogatus dixit quod cum pro quadam die esset [illegible] capitaneo de Cremona [illegible] quedam mulier de Cremona cuius nomen ignorat uxor [illegible] de Amaro [illegible] quidam de Belluno [illegible] de Amario in quadam pecunie quantitate et vir meus [illegible] vir meus [illegible] magnum dampnum [illegible] ut faciatis interdici [illegible] denarios [illegible] Ricardo in presentia [illegible] capitaneus [illegible] Ricardo [illegible] aliquem [illegible] quam ista domina nominat. Et [illegible] Et eodem capitaneo interrogante a dicto Ricardo [illegible] respondit quod circa [illegible] libras [illegible] et [illegible] dictus capitaneus [illegible] non deberet aliquo dare dictos [illegible] ad [illegible] rationem [illegible] termino [illegible] dicta [illegible] [illegible] [illegible]

tas in qua dictus Aycardus debebat solvere dicto Cortesio [illegible] occasione cuiusdam mutui quem cum Aycardus [illegible] contra [illegible] et [illegible] Aycardus [illegible] coram [illegible] cum dicto [illegible] [illegible] coram capitaneo [illegible] [illegible] [illegible] dicebant [illegible] capitaneo: Domine [illegible] Aycardus solvat [illegible] pecuniam [illegible] tenetur [illegible] capitaneus dixit Aycardo [illegible] pecuniam confiteris? et ille confessus fuit [illegible] sic et capitaneus precepit dicto Aycardo quod solveret dicto Cortesio. Deinde idem capitaneus volvit se ad quemdam nomine Zottum, et quesivit [illegible] sententiam [illegible] solvere [illegible] [illegible] in iudicio [illegible] [illegible] Et ipse iudicavit per sententiam quod Aycardus daret ipsi capitaneo [illegible] denarios Aquilegenses pro guadia et [illegible] Stephanus dixit dicto Capitaneo: Domine iste est heres meus; ego non credo quod ipse debeat solvere guadiam propter hoc [illegible] non est iudex iuratus [illegible] Aycardus [illegible] pecuniam [illegible] et contradictione nostra. Et tunc D. Capitaneus irato animo dixit ipsi [illegible] vade, tolle te coram me, quia [illegible] [illegible] et [illegible] Stephanus dixit: vos estis peior me [illegible] [illegible] peior me. Et hec fuit series verborum. [illegible] capitaneus dixit dicto Zotto: Zotte, ego quero a te si Stephanus [illegible] me, [illegible] non postquam dixit mihi [illegible] et Zottus [illegible] [illegible] et a Capitaneo querente [illegible] quanto? dixit quod in [illegible] Aquilegensium [illegible] tunc idem Stephanus dixit [illegible] super hoc [illegible] non credo [illegible] [illegible]: Et tunc Capitaneus dixit: Stephane [illegible] solve mihi [illegible] Aquilegenses. Et dicto Stephano [illegible] appellavit ad [illegible], ascendit post tabulam idem Capitaneus [illegible] servientibus, videlicet [illegible] et [illegible] cuius nomen ignorat quod caperent eumdem Stephanum et ducerent [illegible] ad

castrum captivum. Dictus Zolus videns, quod Capitaneus erat iratus dixit: ego volo stare ad solvendum vobis dictos denarios: dimitte eum in pace. Et tunc veniens Nicolaus de Albaneto dixit: Domine Capitanee, non ducatis eum ad castrum, tenete vos super me ego do vobis quandam ad voluntatem vestram pro eo et si hoc non vultis, ego ipse volo ire ad Castrum pro eo. et idem capitaneus neutrum illorum voluit recipere et tunc supervenit Romanus Notarius frater suus et coram capitaneo dixit. Domine, ego supplico vobis quod non ducatis fratrem meum ad castrum captivum: et accipiens festucam unam dicebat: Domine, recipiatis quandam a me de C. et de ducentis libris, et de centum marchis, si vobis placet, quod ego conducere fratrem meum ad voluntatem, si ipse fecit vel dixit contra vos verbo vel opere quod vobis displiceat; et capitaneus nec quandam eandem noluit recipere et tunc dictus Romanus rectoribus frater dicti Stephani recurrit domum accepit gladium suum et venit cum eo Nicolaus filius de quodam nepos ejusdem. Et dictus Romanus obtulit et istam quandam iterum, quod non duceret eundem Stephanum captivum ad castrum et tunc capitaneus dimisit eundem Stephanum, et ivit ad sedendum post tabulam filiorum Andree de Staulis; et ecce Zolus Carolus, Iacobus Baroienna, Rubinus Notarius, Stephanus de Staulis, et alii plures convenerunt, de quibus non recordatur. Et capitaneus intravit stationem predictorum filiorum Andree de Staulis, et habuit consilium cum predictis, dixit super me et veniente postmodum extra dictus Stephanus voluit facere eum tenere memoria secundum quod Justitia vellet, si fecisset aliquid contra dictum Capitaneum verbo vel opere quod facere non liceret, quod dictus Capitaneus noluit acceptare nec recipere securitatem eandem. Interrogatus si ipse Stephanus dixit vel fecit aliquas injurias dicto Capitaneo, dixit quod non, secundum quod potest recordari. Item si dictus Romanus frater suus vel alii intulerunt dicto Capitaneo injurias dicto vel facto, vel impediendo ipsum, vel faciendo sibi aliquam molestiam, vel veniendo super eum cum armis, dixit quod non quod ipse sciat, vel viderit, excepto dicto Romano fratre suo, qui venerat

cu.

cum [illegible] in manu.

Interrogatus si dictus Romanus fecit insultum aliquem contra [illegible] Capitaneum, dixit quod non, sed [illegible] m [illegible] [illegible] m [illegible] uadiam; dixit tamen quod tertian post tres dies [illegible] in manibus predicti Capitanei sub pena XXV. [illegible]

[illegible] alia predictorum [illegible] [illegible]

[illegible] Interrogatus [illegible] dixit quod [illegible]

[illegible] Interrogatus [illegible] Zuchan, [illegible] de Bellusio [illegible] et Joannes [illegible] barbarius, [illegible] frater [illegible] de Antenia et alii multi [illegible] quibus non recordatur. [illegible]

1278 · 12 Aprile in Cividale

Investitura feudale in Bertaldia di Udine

Giovanni di Lupico Can. P.

M. cc. LXXVIII. VI. Indictione, apud Civitatem in Palatio Patriarchali, die Jovis decimo exeunte Aprili Presentibus D. Nicolao de Budrio, Leone de Strasso et Dreono habitatoribus Castri de Utino, Hermanno Castaldione D. Patriarche in Los et Alberto nepote dicti D. Nicolai de Budrio testibus ad hoc vocatis, et aliis quam pluribus.

Cum unus mansus et dimidius siti in tabella Bertaldi in quibus personaliter residet Henricus filius q.m D. Thomasini de la Motta, excidissent Reverendo Patri D. Raymundo Dei gratia S. Aquilegensis Sedis Patriarche et Ecclesie Aquilegensi per mortem Nicolai de la Motta filii dicti q.m D. Thomasi cum una Brayda sita in loco qui dicitur Gayda dotta in strata Aquilegie cujus confines hii sunt ab uno latere est brayda Leonardi de Strassolth, ab alio latere via publica, ab alio latere est campus dicti Leonardi et Tatari, et ab alio latere campus unus Andree Pissondi et martini Emmanne massarii D. Patriarche; et cum duobus petiis pratorum sitorum in loco qui dicitur Stradale quorum confines hii sunt: in medio ipsorum pratorum est pratum Bonaccolti habitatoris de Tarmo, ab alio latere est pratum Blasuti de Sanfano et Johannis Gislane, ab alio latere campus Galli de tabella Bertaldi, et ab alio latere campus Andreotti habitatoris castri de Utino, et si qui alii sunt confines, et cum domo murata sita in predicta tabella Bertaldi juxta Ecclesiam S. Petri sita in eadem tabella Bertaldi, cum uno bayarcio sito ante portam ejusdem ville spectante ad dictum mansum et dimidium. Idem Patriarcha volens memorato Henrico de predicto manso et dimidio et omnibus aliis supradictis et aliis spectantibus ad dictum mansum et dimidium gratiam facere specialem eundem Henricum pro se, suisque heredibus recipientem, per se, suosque successores nomine Aquilegensis Ecclesie de predicto manso et dimidio et omnibus rationibus, juribus et pertinentiis pertinentibus ad eosdem mansum et dimidium ad rectum et legale feudum juxta consuetudinem Terre

Forisfulti de sua tenuta cum quodam capitulo manu propria investivit, cum campis, pratis, terris, pascuis, silvis, nemoribus, vineis, arboribus, molendinis, aquis, aquarum decursibus, buscationibus, venationibus, piscationibus, ac omnibus et singulis pertinentibus ad eandem, et dedit eidem Henrico Dionum testem supranominatum pro nuntio, qui eum in tenutam et possessionem predictorum mansi et dominii, et omnium iurium, et actionum ad ipsos spectantium inducere debeat corporalem. L70.2

a carte 47

(1471)

1278 23 Aprile Venzone

censo di quattro ferri di cavallo pagati annualmente al ... Stefano

Giacomo .2 Otto. .VIII

Die septimo exeunte Aprili. Presentibus Martino filio ... Servechi de Venzono, Pellegrino But, Benvenuto Cresta, Nanno filio Canciti et aliis. Da. Spusia uxor q.m Domenici de Venzono mutuo XV libraram veronensium ... sorum ... etc. ... investivit et dedit in perpetuum Guarnerio filio q.m Andree de Venzono domum unam in Samonz in Venzono cum curia et sedimine ... in terra ... et in via publica et in terra ... et juxta domum ... cum introitu etc. solvendo ... Stephano de ... terra ... cum ... in ... et promisit warentare. Nanulus tenuit ... But ...

Actum Venzoni in curia ... q.m Pagani A.C.U.C.

1178 [illegible] marzo [illegible]

Investitura feudale di [illegible] Perinstayn

Memoriale [illegible]

MCLXXVIII indictione VI [illegible] sexto intrante [illegible] in castro [illegible]

in [illegible] Tridentini venerabili [illegible] [illegible] episcopo [illegible]

[illegible], Walterpertholdo de Spegnenberge, Leonardo de [illegible] [illegible] de

Mels, Gomarello de [illegible], Iacobo de [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] de Medone et aliis.

[illegible] Thomas [illegible] Lucanea [illegible] [illegible] marcho [illegible] [illegible]

[illegible] castrum [illegible] [illegible] per [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] per [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] per [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

nem [illegible] [illegible] Lucanea et de illo [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] cum hac [illegible] quod [illegible] non [illegible]

[illegible] Caurinco [illegible] [illegible]

[illegible] cum propenstores dicti [illegible] Thome [illegible] naturaliter

in [illegible] domo de Caurinco et pro memoria [illegible]

[illegible] [illegible] propenstores [illegible] Thome [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] nomine [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Thome [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Desmoretus et [illegible] ad
monumentum [illegible] intendam auctorizandum et in solidum [illegible]
et [illegible] [illegible] manso [illegible] omni domino, universitate, ecclesia et
persona in iure [illegible]

1278 9 maggio Cividale

investitura feudale di Cavallerio di Sallano

Giovanni di Lupico Can. P

M. cc. LXXVIII. VI. Indictione, apud Civitatem, in palatio Patriarchali, die Lune nono intrante majo. Presentibus D. Gerardo de Lupico, Francisco de Orzone castaldione Civitatensi, Conrado de Cornolito, Bozanno de Civitate et Petro Castaldione ultimi testibus et aliis.

Constitutus in presentia D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis Cavalerius de Sallano proposuit coram eodem D. Patriarcha quod Custadius de Civitate filius q.m D. Iohannis de Orzasia mortuus erat, et ipse de jure debebat ei se heres in feudis ipsius Custadii petens ab eodem D. Patriarcha ut investiret eum de feudis ipsis et incontinenti idem D. Patriarcha eundem Cavalerium cum quodam capucio de jure quod idem Cavalerius habebat in dictis feudis nomine suo et Aquilegensis Ecclesie ad rectum et legale feudum juxta consuetudinem Terre Forijulii manu propria investivit. R. F. A. O.

1278 9 marzo Cividale

Warnero di Sallano è autorizzato a vendere dei beni feudali

Sto di Lupico canc. P.

M. cc. LXX. VIII. VI. Indictione apud Civitatem in Palatio Patriarchali die Lune nono intrante maio. Presentibus D. Geraldo de Legio, Francisco de Orzono castaldione Civitatis Conrado de Cornolito Bozanno de Civitate, et Petro Castaldione ceteris testibus et aliis

Cavalcatus de Sallano tutor Warnerii filii q.m Conradussii de Sallano ut dicebat ibidem presentis, proposuit coram D. Raymundo Dei gratia Patriarcha Aquilegensi tutorio nomine pro dicto Warnero et sororibus ipsius, quod ipse Warnerus et sorores erant ita pauperes quod non habebant de bonis mobilibus unde possent vivere unde petiit ab eodem D Patriarcha ut faceret per laudum sue Curie iudicari si ipse tutor et dicti pueri possent vendere de bonis suis feudalibus ... pro proficuo in sustentationem ipsorum, postquam pueri bona mobilia non habebant, ne fame perirent. Et eodem D Patriarcha querente, iudicatum ad sustentationem plenam fuit per Curie sue laudum ~~[illegible]~~ quod predictus tutor et pueri bene poterant vendere de bonis feudalibus. et aliis [illegible]

1278 1° Giugno Padova

Rectoria dell' Istria concessa a Gendisio de Bernardis

Gio. di Lupico Can. P.

M. cc. LXX VIII. VI. indictione, apud Paduam, in Palatio Episcopali, die mercurii primo Iunii. Presentibus D.D. Iohanne Archidiacono Aquilegensi, Iacobo Cunca et Cautina de Mediolano testibus ad hec vocatis et aliis.

Reverendus Pater D. Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis sedis Patriarcha et Istrie atque Carniole marchio diligenter attendens grata et accepta servitia que nobilis vir D. Gendisius de Bernardis civis Paduanus sibi et Ecclesie Aquilegensi hactenus exhibuit et exhibere poterit dante Deo in posterum gratiora, eumdem D. Gend. statuit de Rectoria Istrie ad unum annum proximum venturum, completo anno nobilis viri D. Manfloriti de Pola, qui nunc est Rectoris predicti D. Patriarche marchionis, in dicta Provincia Istrie manu propria investivit. Ita quod eodem D. Gendisio ad s. Dei evangelia corporali juramento recepto, quod ejusdem Rectorie officium ad honorem ipsius D. Patriarche ac Aquilegensis Ecclesie diligenter et fideliter exercebit. Omnibus conquerentibus tam pauperibus quam divitibus reddet pro posse justitie complementum et jura et redditus D. Patriarche et Aquilegensis Ecclesie ac collectas, seu pagam toto suo posse colliget, exiget et requiret, et de ipsis juribus, redditibus et collectis ipsi Patriarche vel suo nuncio aut procuratori reddet quoties requisitus fuerit plenariam et sumariam rationem. Et omnes redditus, collectas et jura debita ipsi D. Patriarche, vel cui ipse mandaverit ad bene placitum suum, vel Capitulo Aquilegensi, si dictus D. Patriarcha, quod absit, non esset superstes, vel promotus fuisset ad aliam dignitatem. De aliis vero que pervenient ad manus ipsius D. Gendisii de ipso officio Rectorie, ipse D. Gendisius ad suum commodum faciet quatenus sibi placuerit, et videbitur melius expedire. In cujus rei testimonium et ad majus robur dictus D. Patriarcha instrumentum presens fecit sui sigilli pendentis munimine roborari. L. F. O. C.

[illegible] settembre

[illegible] corona et [illegible] l' [illegible]

memoriale [illegible]

[illegible] LXXVIII [illegible] settembre [illegible]

et Antonio [illegible] camera et [illegible]

[illegible] camera et Comina [illegible]

[illegible] valme [illegible]

1278 27 Ottobre Tolmezzo

Il Castaldo della Carnia dichiara di non aver alcun diritto di obbligare
i massari del monastero di Cividale nè quelli del Preposito di S. Pietro
alla custodia del castello d'Iuilino

Meinardo Not.

Anno Domini MCCLXXVIII. indictione VI. die quinto exeunte Octu-
bri. Presentibus D. Conrado et Philippo ejus filio de Civitate de loco qui
dicitur Cornolet Bernardo Ottonio et Corrado de Tumetio, Rozetto servitore
D. Petri de Pona Gastaldionis Carnee testibus et aliis

Coram me Meynardo notario infrascripto et testibus superscriptis dictus
D. Petrus de Pona Gastaldio Carnee confessus et contentus et protestatus fuit
dicens quod quidquid preceperat et compellerat per se, suosque nuntios
Decanos juratos et Precones homines subditos servos et massarios
commorantes in districtu et dominio Carnee Religiose mulieris D. Marie
Dei providentia ordinis S. Benedicti de Austria Civitate et D. Vodolrici Prepo-
siti et Ecclesie S. Petri de Carnea ad muniendum, firmandum et custodien-
dum Castrum et locum Iuilini et quedam alia loca de Carnea
custodias et munitiones totius terre Carnee, injuste et indebite, aut solo
amore fecerat, et non de jure quod D. Patriarcha Aquilegensis haberet su-
per eos in facto predicto seu in factis predictis

Actum Tumeti in orto dicti D. Patriarche. A. D. Ch. c

12[illegible] [illegible]

[illegible] Testamento [illegible] [illegible] di Carrara

MCCLXXIX. [illegible] [illegible] mense [illegible] tempore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] testamentum [illegible] [illegible] inter

cetera pro salute animarum sue et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] cum omni-

bus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] majorem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] eidem [illegible] in predicto testamento [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] domini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ecclesia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

eidem [illegible] duo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1279 20 Maggio Spilimbergo

Gualtiero Bertoldo di Spilimbergo dona a' suoi nipoti di Zuccola il castello di Truxo e tutti i suoi beni oltre l'Isonzo

Giacomino de Uldor Not.

Anno Domini M.cc.LXXIX. Indictione septima die sabbati XII. exeunte madio. In presentia Dominorum Fratris Fulcherii Dei gratia Concordiensis Episcopi, Bernardi de Ragonea Decani Civitatensis, magistri Leonardi de Utino Canonici Concordiensis, magistri Lombardi phisici de Portugruaro, Iohannis olim magistri Ottonelli de Austria civitate, magistri Boni Iacobi de ipso loco, Conradutti filii Philippi de Zucola, Odorici filio olim D. Marsilii Capitanei de Salvarone et aliorum testium.

Nobilis vir D. Walter Pertoldus de Speyrimberch de sua propria voluntate et de sua tenuta et possessione nomine pure, mere et irrevocabilis donationis ex pura et iusta et irrevocabili donatione que fit inter vivos et non casa mortis, venuntiavit omni legi que dicit quod donatio non potest fieri ultra quingentos ducatos sine insinuatione, libere dedit, et donavit totum suum Castrum de Truxo, quod est proprium cum omnibus iuribus et actionibus et rationibus utilibus et directis, factis et expressis dominiis, signoriis Advocatiis domibus, habitationibus, burgis edificiis supra se, ac supra se manetis, campis, vineis, silvis nemoribus, fornacis, marinatis venationibus, piscationibus molendinis, aquis viis semitis pratis, toscatis et generaliter cum omnibus aliis rationibus quibuscumque modis dicto Castro de Truxo a celo usque ad abissum integre pertinentibus et spectantibus Dominis Bernardo et Waltero Pertoldo fratribus filiis nobilis viri D. Iohannis de Zuccola nepotis sui item dedit et concessit et donavit eodem modo et forma ut superius dictum est fratribus predictis M. Bernardo et Waltero Pertoldo omnia sua bona in integrum que ipse D. Walterus Pertoldus habet, tenet et possidet ultra flumen Lisonzi cum omnibus rationibus pertinentibus dictis bonis pro ut supra dictum est. Ita quod dicti fratres omnia supradicta de cetero habeant, teneant et possideant et quod possint ipsa vendere

donare, pignorare et infeudare, Avellare, pro anima et corpore iudicare et totam suam facere voluntatem absque verbo et contradictione dicti D. Walteri Pertoldi suorumque heredum vel alterius persone. Dans et concedens dictus D. Walter Pertoldus verbum et licentiam dictis fratribus de dictis bonis intrandi tenutam et corporalem possessionem sua auctoritate constituens supradictus D. Walterpertoldum pro eis possidere donec tenutam et possessionem intraverint.

Actum in Spegnemberch in Palatio.

Ego Iacominus de Vider sacri Palatii notarius interfui et rogatus scripsi etc.

1279 2 Agosto Lodi

Tregua tra Corrado di Socile e Beroerio di Tolmino

Gio. de Lupico Can. P.

M. cc. LXXIX. VII. Indictione apud Laudum in domo Bonifacii Vardanonis et fratrum, die mercurii secundo intrante Augusto. Presentibus Iohanne de Portis de Civitate, Mengosso de Arcon, D. Thomasio de Bergamo, Baldo Vardanonis de Laude et Bertoldo de Ballenccio scutiero D. Raymundi Patriarche Aquilegensis testibus et aliis quampluribus

Conradus filius Everardi de Sacile cum obligatione bonorum suorum omnium presentium et futurorum sub pena quinquaginta marcharum Aquilegensis monete guadiavit et asecuravit in manibus D. Gualdonis Merlotti de Mediolano recipientis nomine et vice Reverendi Patris et Domini Raymundi Dei gratia S. Aquilegensis sedis Patriarche, servare firmam pacem et treguam Beroerio de Tolmino de inimicitia que est inter ipsum Conradum ex una parte, et ipsum Beroerium ex altera et non ofendere ipsum Beroerium, nec facere ofendi per aliquem usque ad quindecim dies postquam ipse D. Patriarcha, et ipsi Conradus et Beroerius fuerint in Terra Forijulii. Cujus guadie fuerunt fideiussores precibus predicti Conradi et quilibet eorum in solidum ad quemcumque ipsorum idem D. Patriarcha voluerit se tenere sub pena predicta et obligatione omnium bonorum suorum, Franciscus de Fontebono, Masinus de Meduna, Ulvignus de Pinzano, et Otto de S. Daniele secundum quod superius est expressum. L. F. O. e.

(442.)

1279. 28 Agosto. Udine

Vendita della muta della Chiusa, di Gemona e di Tolmezzo

Giovanni di Lupico Can. F

M CC LXXIX VII indictione apud civitatem Utinensem in palatio episcopali die Veneris septimo exeunte Augusto. Presentibus fratre Arnoldo ordinis minorum, presbitero Pattono plebano de Tricesimo et presbitero Milano plebano de Willaco capellanis et fratre Milone converso ordinis Cisterciensis, et fratre Ambrosio ordinis humiliatorum familiaribus d. Raymundi Dei gratia Aquilegensis Patriarche, testibus ad hec vocatis et aliis.

Reverendus pater et d. Raymundus Dei gratia Aquilegensis sedis patriarcha pro se, suo nomine et Aquilegensis ecclesie pro mille et quadringentis marchis Aquilegensis monete quas confessus fuit et contentus se recepisse et in se habere a Manuccio Danielis et Caponcino Caponis mercatoribus Florentinis et conversas fuisse in utilitatem ecclesie Aquilegensis, videlicet in pane, vino, carnibus et annona equorum suorum et familie sue et in aliis necessariis eorum. Renuncians exceptioni non recepte et non numerate pecunie tempore contractus et alii suo juri, fecit datam, traditionem et venditionem predictis Manuccio et Caponcino recipientibus pro se suo nomine, et nomine et vice Marchi Caponis de Florentia, Ghoti Honesti et fratrum ejus de Luca, Lapi Tinti, Iovani de Manno, et Vanni Baldinotti mercatorum de Florentia de redditibus, juribus et proventibus mutarum Clusa, Glemone et Tumetii et Pegule que fiet in Canalibus predictorum locorum d. Patriarche et ecclesie Aquilegensis a Kalendis mensis Maii proximi venturi ad duos annos ex tunc continue subsequentes ad habendum, tenendum et possidendum usque ad tempus superius nominatum absque contradictione cujuscumque. Hac tamen conditione adjecta ut nullus in dictis Canalibus ferrariam in aliqua quantitate facere possit et debeat absque voluntate predictorum emptorum et sociorum eorumdem. Promisit quoque memoratus d. Raymundus Patriarcha Aquilegensis pro se, suo nomine et dicte Aquilegensis ecclesie cum obligatione bonorum suorum et Aquilegensis ecclesie presentium et futurorum nominatis Manuccio et Caponcino recipientibus pro se, et predictis aliis mercatoribus

sociis eorumdem predictam datam, venditionem et traditionem ratas et firmas habere
et tenere nec contravenire per se vel per interpositam personam ratione aliqua, inge-
nio sive causa et mutas easdem et seculam et jura ipsarum dictis emptoribus et
eorum sociis defendere, manutenere, warentare et disbrigare in ratione usque ad tempus
predictum ab omni homine et universitate, et qualibet impediente persona, sub pena
dupli dicti pretii minus quadraginta solidis Venetorum parvorum solempniter promissa
et in stipulationem deducta. Qua pena soluta vel non, presens contractus nihilominus
usque ad tempus predictum obtineat plenum robur. Hoc tamen expressim dicto et
addito quod si prefati emptores et socii eorumdem propter generalem guerram, quod absit,
que esset in Terra Forijulii, et ex ipsa guerra impedirentur, ita quod strate secure carre-
re non possent supra predictum tempus, et jura et rationes dictarum mutarum non
possent percipere et habere, predictus D. Patriarcha teneatur et debeat reficere dictis empto-
ribus et eorum sociis tantum, tempore pacis adveniente, quantum eis deesset de tempore
predictorum duorum annorum, cum omnibus dampnis, expensis et interesse, que vel
quas memoratos emptores vel socios eorumdem incurrere contingeret vel habere in judi-
cium sive extra, si dictus D. Patriarcha causa predicta vel aliquo predictorum faceret vel
veniret. Renuncians quoque predictus D. Patriarcha per se, suo nomine et nomine dicte Aqui-
legensis Ecclesie super predictis omnibus et singulis predictorum omni legi et juris auxilio
canonico et civili, litteris impetratis et impetrandis juri, statuto et consuetudini, privilegiis
et quibuslibet aliis auxiliis contra predicta vel quodlibet predictorum se posset aliquatenus
se defendere et tueri. In cujus rei testimonium et etiam majus robur memoratus D.
Raymundus Patriarcha instrumentum presens fecit sui sigilli pendentis munimine robora-
ri. C 7 O 2

(443.)

1279 25 Agosto Lodi

Muta di Monfalcone e di Udine data in pegno a una società di mercanti Fiorentini

Giovanni di Lupico Can. P.

Nos Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis sedis Patriarcha tenore presentium notum fore volumus universis quod cum Manuccio Danielis et Caponcino Caponi mercatoribus Florentinis et eorum sociis teneremur ex causa mutui in quamdam pecunie quantitatem cum obligatione bonorum nostrorum et Aquilegensis ecclesie presentium et futurorum, et sub pena centum marcharum Aquilegensis monete, eorum pariter promissa et in stipulationem deducta, promittimus eisdem Manuccio et Caponcino recipientibus pro se suo nomine et vice Nieri Caponis de Florentia, Ghetti Honesti et fratrum ejus de Luca, Lippi Venti, Neri de Manno et Neri Baldinetti mercatorum de Florentia dare et concedere et ipsi facere et assignari eisdem Manuccio et Caponcino, aut uni eorum vel nuncio eius mutam nostram Montisfalconis et stratam Utini quam debemus habere ab Illustri Duce et communi Venetiarum sicut in pacto inter nos et eos inito continetur et jura et rationes predictarum mute et strate Utini a Kalendis proximi futuri mensis Septembris, ut ipsi Manuccius et Caponcinus et eorum socii dicta jura et rationes dictarum mute et strate Utini ex tantum tempus possint percipere, continuare et habere donec ipsis de ipso debito prout reperitur in quaternionibus Rationis predictorum Manuccii et Caponcini et sociorum eorumdem et presbiteri Petri Adlecti Camerarii nostri ipsis integre satisfiat et defendere, manutenere, varentare et disbrigare ipsis Manuccio et Caponcino et eorum sociis jura et rationes predictarum mute et strate Utini ab omni homine et universitate et qualibet impediente persona et non contrafacere vel venire per nos vel interpositam personam ratione aliqua vel ingenio, sive causa cum omnibus dampnis et expensis et interesse quod vel quas ipsos vel eorum socios incurrere contingeret vel habere in iudicio vel extra, pena que predicta soluta vel non presens pagina nihilominus obtineat plenum robur.

Et si dicta muta Montisfalconis propter generalem guerram que oriretur, quod absit, in Terra Foroiulii impediretur quod strata currere non posset secure, vel predicta gratta Utini per Venetos impediretur ita quod conduci et percipi secure non possit, nos infra duos menses postquam muta currere non posset et gratta Utini impediretur per Venetos ut est dictum, eisdem Manuccio et Caponcino vel eorum sociis teneamur et debeamus in dictis bonis supradicte Aquilegensis Ecclesie tantum in redditibus assignare et dare quantum ipsi emptores et eorum socii recipere possint integre solutionem debiti supradicti, vel eisdem debitum solvere in pecunia numerata. Ad quod faciendum sub obligatione ac pena predicta nos et Aquilegensis Ecclesia supradictis Manuccio et Caponcino recipientibus pro se et dictis eorum sociis presentibus sollempniter obligamus. Renunciamus quoque super predictis et omnibus et singulis predictorum pro nobis et Aquilegensi Ecclesia omni legis et juris auxilio Canonici et Civilis, nec non statuto, juri et consuetudini, litteris impetratis et impetrandis privilegiis et quibuslibet aliis omnibus et singulis juribus contra predicta vel aliquod predictorum nos et eandem Ecclesiam possemus aliqualiter defendere ac tueri.

Ceterum volumus, et sic cum prefatis Manuccio et Caponcino sumus concordes, quod unus nuncius pro nobis, et alius pro ipsis Manuccio et Caponcino ac sociis eorundem in expensis nostris sint in muta Montisfalconis qui jura et redditus recipiant dicte mute ac concorditer scribant quidquid recipitur de muta eadem, ut sciamus postmodum facto ratiocinio cum predictis mercatoribus quid receptum fuerit de muta predicta. Testes autem hujus rei interfuerunt frater Humilis Ordinis Minorum presbiter, Petrus Plebanus de Tricesimo et presbiter Milanus plebanus de Iulidio Capellani et frater Milo Ordinis Cisterciensis, et frater Ambrosius de Ordine Humiliatorum familiares nostri dilecti. In cujus rei evidens testimonium et etiam majus robur presentem paginam fecimus sigilli nostri pendentis munimine roborari.

Datum Laude, anno Domini M.CC.LXXIX. VII Indictione die septima exeunte Augusto. L.Z.O.a

1279 1° settembre Lodi

Procura per la vendita dei boschi posti nella Gastaldia di Fucaldo

Sto. del Lupico con P.

M cc LXXIX VII Indictione apud Civitatem Laudensem et in palatio episcopali die ... mensis primo intrante septembri presentibus d. Manfredo Archipresbitero ... Gotefredo et Casono de la Turre nepotibus d. Raymundi dei gratia Patriarche Aquileiensis, Nazzutto de Frattina et Vitale de Megla testibus ad hoc vocatis et aliis.

Reverendus pater d. d. Raymundus dei gratia s. Aquilegensis Sedis Patriarcha fecit constituit et ordinavit d. Lippum Caponis de Florentia procuratorem suum in terra Forojulii generalem, absentem tanquam presentem suum certum nuncium et procuratorem ad vendendum ad certum tempus ipsius d. Patriarche nomine et ecclesie Aquilegensis ad tres vel ad quatuor annos videlicet, vel ulterius sicut sibi melius videbitur expedire nemora ipsius d. Patriarche et Ecclesie Aquilegensis que sunt in Gastaldia de Fucaldo; videlicet illa nemora que aliis non sunt vendita aut etiam obligata et incidi possunt omnibus qui eadem nemora voluerint comparare. Promittens idem d. Patriarcha etc. se ratum habiturum etc. C.F.B.C.

(445.)

1279 1.° settembre Lodi

Il Patriarca approva la vendita de' boschi

Giovanni de Lupate can.°

M. cc. LXXIX. VII. indictione apud Civitatem Laudensem in episcopali a-
cubito die Veneris primo intrante Septembre presentibus d. Manfredo Archipresbitero
Modoetiensi, Gotifredo et Coxono de la Turre et Fraygne de Vercelano et fa-
miliare d. Raymundi dei gratia Patriarche Aquilegensis

Cum Marzullus de Fratina verbo et mandato d. Lippi Caponi de Florentia
procuratoris Reverendi Patris et d. Raymundi Dei gratia S. sedis Aquilegensis Pa-
triarche presentis et volentis unam peciam nemoris communis Patriarchatus Aqui-
legensis site in confinibus S. Steni ultra molinum pretio octuaginta librarum Ve-
ronensium parvorum Philippo de Lavenzaga recipienti pro se et aliis sociis suis: et
aliam peciam nemoris Francisco qui nunc moratur apud S. Stenum recipienti pro se
et aliis sociis suis jacentis in dictis confinibus S. Steni de communibus dicti Patriar-
chatus ultra molinum pretio quadraginta librarum dicte monete: et aliam peciam ne-
moris jacentis in finibus Corbolone in loco qui dicitur la Talliata Leonardello notario
de Venetiis recipienti pro se et d. Iacobo Lecho de Venetiis et aliis sociis suis pre-
tio quadraginta librarum ejusdem monete: et unam peciam nemoris jacentis in con-
finibus de la Marolada pretio quinquaginta librarum Veronensium parvorum Fran-
cisco de S. Steno recipienti nomine et vice Andree de Tauriche et aliis sociis suis
et aliam peciam nemoris jacentis in confinibus de Tauriche que dicitur Iannum
de Tauriche pretio quinquaginta librarum prefate monete prefato Francisco recipienti no-
mine et vice Thomasini de Fonte sicca et Petri Iohannis de Nomaglo de Porto-
gruario. et tres pecias nemoris jacentis in confinio Corbolonis pretio quadraginta libra-
rum Veronensium Enrico de Aylino de Corbolone recipienti pro se et Bonfilio et
Bellavite de eodem loco. et duas pecias nemoris communis dicti Patriarchatus jacen-
tis in confinibus Anconi in loco qui dicitur la Frassaneda pretio decem libra-

veronensium parvorum Dominicio Miceli et Stephano de Vrawdemine, et unam petiam terre-
vis communis dicti Patriarchatus jacentis in confinio ....ita ora que dicitur la Fravene-
da pretio centum librarum .... Antonio filio q. D. Guarnardi de Chaons, et duas
pecias nemoris jacentis in confinio Aviani pretio XX librarum dicte monete con-
cedo Lieve de Maduna recipienti pro se et Odorico de Meloncto, et unam petiam
tre nemoris que dicitur Cavoledum jacentis in confinibus S. Stini pretio XX. librarum
dicte monete Dominicus Chialparto de S. Stino, concessisset olim et vendidisset prout
in instrumentis publicis confectis inde per Hangeramum notarium de Opitergio dicitur
contineri memoratus D. Raymundus Patriarcha predictam venditionem, cessionem ac datas
factas per suprascriptum Marcutium cum voluntate et consensu prefati D. Lippi Caponsi
procuratoris dicti D. Patriarche ratas habens et gratas eas de certa scientia confirmavit.
In cujus rei testimonium et etiam majus robur idem D. Patriarcha instrumentum pre-
sentis confirmationis fecit sui sigilli pendentis munimine roborari. L.F.A.

(446.)

1279 1.° settembre Lodi

Gastaldo di Muglia.

Giovanni di Lupico Canc. P.

M.CC.LXXIX. VII. indictione apud Civitatem Laudensem in Episcopali Palatio, die veneris primo intrante septembri. Presentibus D.D. Nantuedo Archipresbitero Medoeciensi, Gotefrido et Cazone de la Turre et Marzutto de Fratina testibus ad hoc vocatis et aliis.

Reverendus Pater et Dominus Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis Sedis Patriarcha et Istrie et Carniole Marchio pro se, suo nomine et nomine Aquilegensis Ecclesie, Vitali de Marca Gastaldiam ejusdem Terre de Mugla usque ad ipsius D. Patriarche beneplacitum manu propria investivit. Qui Vitalis incontinenti juravit ad s. Dei Evangelia ipsius Gastaldie officium ad honorem dicti D. Patriarche et Ecclesie Aquilegensis fideliter et sine fraude exercere petendo et recolligendo jura et rationes ipsius D. Patriarche et Ecclesie Aquilegensis ubicumque et apud quoscumque fuerint, nec ea occultare vel occultari facere vel dimittere odio, pretio vel amore, sed ea requirere et habere ad utilitatem predicti D. Patriarche et Ecclesie Aquilegensis et reddere integram rationem ipsi D. Patriarche, vel cui ipse mandaverit de omnibus redditibus et juribus ipsius Gastaldie que perceperit et habuerit, et eidem D. Patriarche vel ejus nuncio fideliter assignare dare et solvere eidem D. Patriarche vel cui mandaverit fictus et redditus quos Gastaldiones qui fuerint pro tempore pro se et pro se ipsis rationem ipsius officii Gastaldie de Mugla, et omnia alia et singula facere fideliter que ad eumdem pertinerent officium Gastaldie. In cujus rei testimonium memoratus D. Patriarcha instrumentum presens fecit sui sigilli pendentis munimine roborari. C.F.C.

1279 . 7 settembre, Lodi

Processo dell' elezione del canonico Egidio a vescovo di Cremona

Giovanni di Lupico can. P.

MCCLXXIX. VII^a indictione. Apud civitatem Laudensem, in palatio episcopali die ovis VII ultante septembri. Presentibus D.D. Gaspare de Bernavegio, presbitero, Milano capellano, D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis iohanne de Porfis de Civitate et marino de Mudena testibus ad hoc vocatis et aliis

Presbiter Paulus Canonicus Ecclesie Cremonensis Procurator presbiteri Ambrosii Archidiaconi et capituli Cremonensis et aliorum, prout constat in quodam instrumento publico confecto manu Petri de Luenz Sacri Imperii Notarii cuius tenor de verbo ad verbum talis est:= In Christi nomine amen. Anno a nativitate eiusdem MCCLXXIX. Indictione VII^a die ultimo Iulii. Cremone, in Ecclesia Cathedrali Cremonensi, Presentibus D.D. presbitero Marco Plebano de Castaim, Pellegrino clerico, Pace, Nicolao, Raynaldo de Aquilegia, Almerico de Mugla et aliis. D. presbiter Ambrosius Archidiaconus et capitulum Cremonense videlicet Marcus Acolitus qui infirmitate detentus commisit D. Archidiacono vices suas et presbiter Angelus scolasticus canonici Cremonenses fecerunt, constituerunt et ordinaverunt ... Paulum eorum concanonicum Cremonensem ... volentem et recipientem nomine eorum et ... tali et ... Cremonensis suum certum nuncium ... procuratorem ad presentandum presbitero Egidio eorum concanonico et confratri decretum electionis celebrate de ipso presbitero Egidio in Episcopum et pastorem Ecclesie Cremonensis et ad petendum et supplicandum sibi ut dictam electionem de ipso Canonico celebratam debeat acceptare: et etiam ad presentandum venerabili Patri et Domino Raymundo Dei gratia ... sedis Aquilegensis Patriarche electionem de ipso D. presbitero Egidio ~~[illegible]~~ canonico Cremonensi per ipsos factam in pastorem Ecclesie Cremonensis et ad petendum, supplicandum et recipiendum nomine ipsorum et ipsius D. presbiteri Egidii canonici Cremonensis a predicto Reverendo Patre D. Raymundo Aquilegensi Patriarcha confirmationem electionis predicte seu commissionem ab eo factam ... quemcumque voluerit in Patriarchatu Aquilegensi et ad omnia alia que ... ne-

[illegible] omnibus et singulis, et circa premissa et illa contingentia et ad ipsam spec-
tantibus necessaria et utilia fuerint vel esse videruntur. stipulatione promittentes
pi[illegible], ratum et [illegible] habere et tenere, quidquid procurator et [illegible] ille
[illegible] in [illegible] omnibus et [illegible] premissorum et non contravenire sub
ypoteca [illegible] rerum

Ego Antonius de [illegible] [illegible] Imperii notarius hiis omnibus interfui et ro-
gatus [illegible] [illegible] roboravi

Reverendo [illegible] et domino [illegible] Raymundo Dei gratia S. sedis Aquilegensis Patriarche
presentavit nomine et vice Archidiaconi et Episcopi Emonensis et nomine aliorum quo-
rum erat procurator Decretum Electionis facte de presbitero Egidio Canonico Emonensi
in Episcopum et Pastorem ejusdem ecclesie confectum manu supradicti Antonii nota-
rii cuius Decreti tenor talis est

In nomine [illegible] Christi amen. Anno nativitatis ejusdem MCCLXXIX indic-
tione [illegible] die [illegible] [illegible]. Emone in ecclesia [illegible] Emonensi in coro [illegible]
sentibus [illegible] presbitero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Francisco, Pellegrino clerdell, Pace,
Nicolao [illegible] de Aquilegia Aimerico de [illegible], Fratre Scario, Jacobo [illegible]
et aliis. Cum presbiter Paulus Canonicus Emonensis ad hoc specialiter a Capitulo Emo-
nensi videlicet DD. presbitero Ambrosio Archidiacono pro se et D. Marco Canonico Emo-
[illegible] [illegible] infirmitate detentus sibi commisit vices suas, presbitero Angelo Scolastico pre-
sbitero Egidio canonicis Emone, electus seu assumptus fuisset ad providendum videli-
cet Emonensi Ecclesie nomine ac vice omnium de Episcopo et Pastore, et eligendum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omni [illegible] et potestate [illegible] [illegible]
in partem, et de provisione seu electione hujusmodi celebranda tractasset et ad [illegible]
deliberasset: tandem ad Capitulum predictum seu Canonicos predictos [illegible] dixit se
in electione hujusmodi facienda esse concordem. Unde statim dictus presbiter Paulus
[illegible] [illegible] [illegible] Capituli Emonensis electionem seu provisionem hujusmodi fecit in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Canonicis Emonensibus in Ecclesia Cathedra-
[illegible] [illegible] modum. Ego presbiter Paulus Canonicus Emonensis qui electus a Capitulo Emo-
nensi videlicet a DD. Ambrosio Archidiacono [illegible] et D. Marco qui sibi [illegible] com-

[illegible] presbitero Ancelo [illegible], presbitero Capello canonicis Cumanensis [illegible]

[illegible] in voce omnium de capitulo [illegible] vo-

[illegible] per mortem bone memorie [illegible] Cumanensis

[illegible] tabule convenientes in

[illegible] presbiterum [illegible] canonicum Cumanensem [illegible]

[illegible] Cumane [illegible] et [illegible] nobilem [illegible] omnium mo-

[illegible] et [illegible] et [illegible] invocata ad honorem Dei Omnipoten-

tis et Beate Marie semper Virginis et Beatorum Apostolorum Petri et Pauli et Beato-

rum martirum Pelagi et Maximi et S. Ecclesie Romane [illegible] de voce totius capi-

tuli [illegible] Cumanensis [illegible] presbitero Capello Cano-

nico Cumanensi [illegible] et [illegible] presbiterum Capellum eligo postulando et

[illegible] in pastorem et episcopum ecclesie Cumanensis. Quam electionem

omnes de capitulo [illegible] ibidem unanimiter et [illegible] acceperunt Te Deum

laudemus cum pulsatione campanarum sollempniter concinando.

"Ego Antonius de Lainz [illegible] Imperii notarius hiis omnibus interfui, et vo-

[illegible] et [illegible]

Quo presentato decreto et lecto coram eodem D. Patriarcha, prefatus presbiter Paulus

canonicus Cumane procurator dictorum capituli Cumanensis et aliorum predictorum ca-

nonicorum [illegible] Ecclesie electionem de predicto presbitero Capello in Episcopum et

Pastorem prefate Ecclesie Cumanensis factam petiit a predicto D. Raymundo Patriarcha

humiliter confirmari; et [illegible] presbiter Capellus electus quod [illegible] erat [illegible]

electionem de se factam [illegible] D. Patriarcha [illegible] et cum instantia humiliter confir-

[illegible] continuo respondit predictis procuratori et electo [illegible]

[illegible] decretum electionis et [illegible] super hoc et faciemus quod

[illegible].

Sequenti vero die [illegible] festo [illegible] Beate Marie Virginis, predicti

procurator et electus comparuerunt coram dicto D. Patriarcha petentes et [illegible]

[illegible] ut predictam electionem dignaretur misericorditer confirmare [illegible]

[illegible] prefatus D. Patriarcha respondit eisdem procuratori et electo [illegible]

est dies feriata, et non possumus procedere de jure in isto negotio; et assignavit eisdem Procuratori et presbitero Egidio terminum in crastinum scilicet diem sabbati nono intrante mensis septembris coram se in predicto Palatio. Et D. Symoni Decano Ecclesie Emonensis procuratori presbiteri Faune, Pagani, Andree subdiaconi et Marci Acholiti predicte Ecclesie Emonensis qui opponebant se electioni facte de predicto presbitero Egidio dixit: Nos audiemus jura vestra, et alterius partis et faciemus quod de jure fuerit faciendum. Supradictus vero presbiter Egidius suam paupertatem allegans, petiit ab ipso D. Patriarcha ut committeret causam illam cuicumque placeret sibi in Terra Forijulii cum ipse D. Patriarcha non posset sequi de causa ipsa in aliena Provincia constitutus. Ad quod predictus D. Patriarcha respondit: nos videbimus jura vestra et alterius partis et faciemus, sicut nobis respondemus, quod de jure fuerit faciendum.

Anno Domini MCCLXXIX indictione viiª die secundo exeunte julio. Actum Emone in coro majoris Ecclesie. Presentibus D. presbitero Johanne Decano Pirani Diocesis Tergestine, Adelrico Sacrista [illegible] Ecclesie Emonensis, Fratre Georgio de ordine Apostolorum, Petro Pentor, Jacobo clavario ejusdem Ecclesie et aliis. Cum Ecclesia Emone per mortem bone memorie [illegible] Episcopi Emonensis, Pastore careret et Canonici ejusdem Ecclesie scilicet D. D. Symon Decanus Emone nomine suo, et nomine et vice Dominorum presbiteri Pagani et Marci Acholiti quorum vicem gerit et quorum vicem habet, presbiter Fauna de [illegible] et Andreas subdiaconus Canonici ejusdem Ecclesie essent congregati ad electionem Episcopi in predicta Ecclesia faciendam deliberatione inter se habita secundum quam formam ipsi Ecclesie vacanti vellent providere requisiti per dictum D. Symonem Decanum, responderunt omnes Canonici concorditer quod volebant et debebant uterque, scilicet D. presbiter Fauna et Andreas subdiaconus et predictus D. Symon Decanus suo nomine, nomine et vice Dominorum presbiteri Pagani et Marci Acholiti quorum vicem habet, se velle procedere ad electionem Episcopi per formam compromissi. Qui predicti Domini scilicet D. Symon Decanus suo nomine nomine et vice Dominorum Presbiteri Pagani custodis et sacriste ejusdem Ecclesie Emonensis, et Marci Acholiti quorum vicem

habet, et vocem gerit, et vacantes pariter omnes canonici [illegible]

[illegible] et debuerunt interesse omnes concorditer nullo discrepante [illegible]

[illegible] potestatem ac libertatem D. fratri [illegible] [illegible]

[illegible] seu postulandi [illegible] in ecclesia Cenomanensi [illegible] et [illegible]

et omnium canonicorum electionem [illegible] qui convenerunt et [illegible]

committentes in [illegible] ipse [illegible]

[illegible] Canonici [illegible]

[illegible] collatione premissa, [illegible] D. fratrem Humilem de

[illegible] fratrum minorum Capellanum D. Raymundi Dei gratia [illegible] Aquilegensis

Patriarche convenit [illegible] in nomine Patris et Filii et Spiritus [illegible]

[illegible] compromissi

[illegible] compromissi [illegible] Spiritus Sancti gratia invocata nomi-

[illegible] meo nomine et [illegible] nominis [illegible], [illegible]

[illegible] predictus D. [illegible]

[illegible] habent et vocem gerunt [illegible] canonicorum [illegible]

[illegible] debuerunt interesse olim [illegible]

[illegible] quod de iure melius fieri valet D. fratrem Humilem de

Ordine fratrum minorum [illegible] venerabilis Patris D. Raymundi Dei gratia

[illegible] Patriarche in Rectorem Ecclesie Cenomanensis, [illegible]

[illegible] contra [illegible] electionem et in [illegible] alterutrum [illegible]

[illegible] fuit de eo an valeat an non.

Ego presbiter Engaldus de Castro [illegible] notarius etc.

Ego Iohannes de [illegible] sacri imperii publicus notarius [illegible] instru-

menta [illegible] Procuratoris et [illegible] [illegible] man-

dato [illegible] facto per Reverendum Patrem D. Raymundum Dei gratia [illegible] Aquilegensis

[illegible] Patriarcham anno Domini MCCLXXIX [illegible]

[illegible] Cividatensem [illegible] Capario de

[illegible] D. [illegible] de [illegible]

[illegible] de [illegible] de Civitate et Marino de Medun[a] testibus ad hoc vocatis et

[illegible] [illegible] fideliter ut referant nihil addere vel minuere quod conventum docu-
mentorum [illegible] contentiam sive sensum. . . &c

[illegible]

79 [illegible]

[illegible]

1279 3 ottobre Lodi

Processo dell' elezione del Vescovo di Giustinopoli

Giovanni di Lupico Can. P.

MCCLXXIX VII. Indictione apud Civitatem Laudensem, in Palatio episcopali; die martis tertio intrante octobre. Presentibus presbitero Petro Plebano plebis de Tricesimo Canonico [illegible] Baltramutio de Mediolano, Dominico et Trombetta familiare D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis Plebano de Manzano, et Ardemano de Utino testibus ad hoc vocatis et aliis. D. Bellussius Canonicus Concordiensis nuncius Dominorum Philippi Prepositi S. Stephani Aquilegensis vicarii generalis [illegible] et Bernardi Decani Civitatensis ad presentandum processum cause electionis Ecclesie Iustinopolitane per eundem D. Patriarcham ipsis Preposito et Decano et D. Iacobo Canonico Civitatensi olim commisse, acta et processum ipsius cause, et quedam alia facientia ad causam eandem in quodam saculo ubi erant conclusa sigillato sigillis pendentibus dictorum Prepositi et Decani, presentavit ex parte ipsorum Prepositi et Decani eidem D. Patriarche. Littera vero D. Patriarche missa, [illegible] per D. Bellussium Canonicum Concordiensem presentata super hujusmodi [illegible] erat [illegible] sigillis supradictorum Prepositi et Decani et tenor ipsius talis [illegible] = Reverendo in Christo Patri et Domino Raymundo Dei gratia S. Aquilegensis Sedis Patriarche dignissimo Philippus Prepositus S. Stephani de Aquilegia suus [illegible] vicarius generalis et Bernardus Decanus Civitatensis se ipsos ad semper sue beneplacita voluntatis. Ecce per latorem presentium Bellussium Concordiensem canonicum quem ad hoc specialem nuncium destinavimus vobis processum cause electionis Ecclesie Iustinopolitane per vos nobis commisse iuxta discretionem nobis [illegible] per nos factum [illegible] nostris munito sigillis Dominationi vestre per eundem [illegible] interclusum. Supplicamus humiliter et devote ut ad provisionem Pastoris [illegible] Ecclesie memorate cum accelaratione paterno affectu intendere dignemini cum sit miserabilis et [illegible] ejus status. Datum Civitate penultimo Iulii indictione VII.^a = Ego Iohannes de Lupico sacri Imperii publicus notarius presentationi hujusmodi actorum et processus presens interfui et rogatus scripsi in formam publicam redigendo

MCCXXIX. VII^a Indictione. Apud civitatem Laudensem, in palatio episcopali die Sabbati VIII exeunte Octobri. Presentibus presbitero Petro, Plebano de Tricesimo, presbitero Milone plebano de Justina, magistro Martino de Cremona Plebano de Flambrio et D. Symone Decano Ecclesie Cremonensis testibus ad hoc vocatis et aliis

D. Bonus Plebanus plebis de Sacilo constitutus in presentia Reverendi Patris D. Raymundi Dei gratia S. Sedis Aquilegensis Patriarche proposuit coram eodem D. Patriarcha sic dicens: Domine, ego jam pluribus diebus moratus sum in Terra ista, et transactus est jam dies terminus assignatus mihi et D. Odolrico Decano Justinopolitano, qui se opposuit mihi super Electione de me facta in eadem Ecclesia Justinopolitana [illegible] in quo termino [illegible] et ego debebamus in vestra presentia comparere diffinitivam sententiam audituri. Unde ego sum hic coram vobis et fui in termino et post terminum, et idem adversarius meus non comparuit per se, vel Procuratorem, nec comparet, supplico ut faciatis aperiri processum judicium presentatum coram vobis et faciatis mihi fieri de ipso processu copiam in defensionem justitie cause mee. Videns itaque memoratus D. Raymundus Patriarcha quod dictus terminus datus utrique parti ad comparendum coram ipso super predictis jam dies transactus erat, et dictus D. Bonus Plebanus Sacili et in termino et post terminum pluribus diebus elapsis comparuerat coram ipso et supradictus D. Odolricus Decanus Justinopolitanus neque per se neque per procuratorem comparere curavit fecit predictum processum judicum aperiri et de ipso fieri copiam D. Bono plebano Sacili superius nominato

Ego Iohannes de Lupico Sacri Imperii publicus Notarius, hiis presens interfui et rogatus scripsi in formam publicam redigendo

Eodem die et loco. Presentibus testibus suprascriptis. Reverendus Pater D. Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis Sedis Patriarcha aperuit quasdam litteras sigillatas sigillis [illegible] Dominorum Philippi Prepositi S. Stephani Aquilegensis et D. Bernardi Decani Civitatensis quarum tenor de verbo ad verbum talis erat = Reverendo in Christo Patri et Domino D. Raymundo Dei gratia S. Sedis Aquilegensis Patriarche, Philippus Prepositus S. Stephani Aquilegensis et Bernardus Decanus Civitatensis se ipsos promptos ad omnia beneplacita mandatorum. In causa que vertitur inter Bonum plebanum de Sacilo ex una parte et

[illegible] Odolricum Decanum [illegible]politanum ex altera super duabus electionibus de [illegible] in ecclesia memorata, cum nobis et Jacobo olim magistro [illegible] [illegible] Summus Pontifex delegavit [illegible] et ordinem, [illegible] [illegible] eferendum. [illegible] partes edictis legitimis coram nobis cum dicto confratre nostro et eidem comparuerunt [illegible] [illegible] coram nobis [illegible] [illegible] partes [illegible] inde et lite legitime contestata, praestitoque de veritate dicenda a partibus juramento et factis hinc inde positionibus quam pluribus et responsionibus ad easdem, ex parte [illegible] Plebani fuit excipiendo propositum coram nobis et dicto Jacobo quod cum multa essent [illegible] et objecta ipsi Decano, videlicet defectus etatis, qui apparet per aspectum corporis in eo; et quod administravit in spiritualibus, ut apparet per publicum Instrumentum concedendo Indulgentias et in temporalibus usurpando sibi, vacantem Episcopatum per mortem ipsius et redditus ejus usque modo [illegible] recipiendo, quod paratus erat probare [illegible] excommunicatus et [illegible] sententiam D. Gregorii Praedecessoris vestri; et quod sint irregulares qui [illegible] per publicum Instrumentum. Et inter cetera evidens defectus scientie; quod non debebamus nec poteramus procedere in dicta causa donec super eodem defectu predictus Decanus esset examinatus per nos et ipsum Jacobum secundum formam Lugdunensis Concilii quod incipit: si forte inter cetera etc. Nos vero diligenter attendentes que in dicto Concilio continentur, communicato sapientum consilio requisivimus eundem Jacobum Canonice [illegible] et ad procedendum in dictam causam juxta formam Concilii memorati, et [illegible] [illegible] interim, [illegible] secundum Constitutionem Concilii supradicti et ideo prout de jure poteramus monuimus et requisivimus semel bis, et tertio et pluries eum dictum Decanum presentem constitutum in judicio coram nobis, quod deberet se supponere examini nostro [illegible] examen paratis eramus facere de ipso super defectu scientie [illegible] coram nobis [illegible] [illegible]

contempsit se subjicere predicto examini nostro secundum formam memoratae Constitutionis, quae etiam litterali sermone coram nobis tamquam ignarus numquam aliquid loquebatur, immo ea tantum ratione defectum scientiae litteralis interloquendo et scribendo pronunciavimus insufficientem et indignum supradictum Decanum ad regimen [illegible] Ecclesiae antedictae et ipsum Plebanum sufficientem et dignum esse ad regimen Ecclesiae memoratae, salva diffinitiva sententia quam vobis Domine reservavimus, cum etiam pars altera in [illegible] confessa fuerit eundem Plebanum ad hanc dignitatem et multo majorem dignum fore atque sufficientem; et praecipue cum idem Decanus requisitus per nos in judicio, ut proponeret factum suum coram nobis sicut proposuerat memoratus Plebanus factum electionis suae [illegible] sermone coram nobis et aliis multis Clericis et Laicis ibidem astantibus, idem Decanus respondit: quod nesciebat predicare. De quibus omnibus Sanctitati vestrae per publica instrumenta facimus plenam fidem. Unde cum super premissis nil aliud facere habeamus interloquendo [illegible] causam [illegible] instructam [illegible] remitti debere [illegible] juxta tenorem vestri mandati, vobis diffinitiva sententia reservata, et ideo processum dictae causae vobis, Reverende Pater, remittimus cum actitatis causae videlicet cum forma electionis, atque Decreto dicti Plebani et instrumentis [illegible] per quae [illegible] Plebanus declarare coram nobis [illegible] electionis suae [illegible] canonice celebratae et cum quibusdam aliis instrumentis quae faciunt ad reprobationem objectorum contra dictum Decanum; et praedicta omnia et singula nostris sigillis sigillata Paternitati vestrae duximus transmittenda. Datum Civitatis [illegible] Julii VIII indictionis.

Venerabili in Christo Patri suoque speciali Domino Raymundo Dei gratia sanctae Aquilegensis Ecclesiae Patriarchae Philippus Praepositus S. Stephani de Aquilegia, et Bernardus [illegible] Civitatensis reverentiam debitam et devotam. Sicut per alias litteras nostras, quas vestrae Paternitati dirigimus in sacco nostro nostris roboratis sigillis conclusas referimus diligenter acta et instrumenta atque processum causae electionis Justinopolitanae per vos nobis commissae, et formam ejusdem commissionis, ac utriusque partis jura ad vestram diffinitivam sententiam in eodem sacco [illegible] transmittenda, hoc excepto quod Decanus Justinopolitanus Decretum

et formam electionis sue nobis dare noluit nostro [illegible] contradicendam nec

transmittendam nobis per nos ad id cum instantia requisitus. Super quo et

[illegible] in Nostro mandavimus quod per [illegible]

via ulteriorem partis jura [illegible] se recepit et habuit [illegible] scripsit [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible] sed totum processum [illegible]

et adversie partis jura que in se habebat et dixit, [illegible] nobis [illegible] [illegible]

nolum [illegible] [illegible] [illegible] sigillorum nostrorum munit[illegible]

voluntate. In uno tamen cum eodem Magistro Waltero [illegible] concordat, nec ita [illegible]

[illegible] conscientiam sine fraude [illegible] habent in hac parte [illegible] cum [illegible]

[illegible] Decanum Justinopolitanum de [illegible] in [illegible] juxta constitutionem [illegible]

[illegible] Gregorii Decimi editam [illegible] in concilio Lugdunensi de electionibus

[illegible] forte etc. ut idem Decanus deberet [illegible] examinari [illegible]

super defectu scientie quem Plebanus [illegible] sibi opponit in judicio contra-

dictus Decanus prenominatus respondit quod examen nostrum coram nobis

omnino subire nolebat: hic in processu cause scripsit magister Walterus et ad-

didit verbum istud scilicet: sed suo loco et tempore. Concludit Walterus idem

quod prefatus Decanus Justinopolitanus omnino dixisset verbum istud, sed [illegible]

veritas ita fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non

ipse Decanus et ita [illegible] [illegible] hac parte. [illegible] quia tam Deca-

num quam [illegible] conjudicem nostrum verba predicta audivimus proferentes

id circa nostras conscientias mutare non possumus, nec debemus.

Item quandam litteras apertas sigillatas sigillo predicti D. Patriarche quarum

tenor talis est

Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis sedis Patriarcha dilectis filiis Philippo [illegible]

nostro Ecclesie S. Stephani Aquilegensis Vicario suo, Bernardo de Ragonea Decano et [illegible]

[illegible] quondam Magistri Ottonelli canonicis [illegible] salutem et benedictionem [illegible]

[illegible]. [illegible] Justinopolitana olim Pastoris solatio destituta [illegible]

una videlicet de dilecto filio Odorico Decano Justinopolitano [illegible] alia [illegible]

[illegible] Plebano Sacili qui dicitur [illegible] canonicus Ecclesie Justinopolitane

fuerunt in eadem Ecclesia in discordia celebrate de quibus inter predictum Odo vicum Decanum ex parte una et prefatum Benevenutum Plebanum Saxili Cano nicum memorate Ecclesie Justinopolitane ex altera, orta est coram [illegible] va questionis, [illegible] nequeuntes extra nostram provinciam constituti de circumspectione vestra plenam in Domino fiduciam obtinentes de communi consensu et voluntate predicti Plebani de Saxilo et magistri Rolandi sancti Floris Plebani Canonici [illegible] Procuratoris [illegible] lectorum filiorum Almerici Archidiaconi Flabroni prepositi [illegible], in [illegible] bi. Scolastici et presbiteri Johannis de Pellana Justinopolitane Ecclesie Canonicorum; nec non et dilecti filii Petro presbiteri qui dicitur Placebo Canonici Ecclesie Justinopolitane procuratoris sepe facti Decani Justinopolitani, [illegible] [illegible] committimus [illegible] [illegible] vo [illegible] in eadem [illegible] nibus partium [illegible] nobis [illegible] Testes autem [illegible] [illegible] cogatis [illegible] vam Ecclesiasticam [illegible] testimonium perhibere Quod si non omnes [illegible] dis [illegible] nihilominus exequantur Datum Laude primo die intrante mense Decembri VI. indictionis.

Ego Johannes de Lupico sacri Imperii publicus Notarius supraseriptas litteras clausas sub sigillis predictorum Prepositi et Decani; et postmodum apertas per dictum D Patriarcham vidi, legi tenui et auscultavi; et de mandato supradicti D Raymundi Patriarche [illegible] scripsi [illegible] nihil [illegible] et [illegible] mutet sententiam sive sensum et in formam publicam redegi.

MCCLXXIX. VII[a] Indictione. apud civitatem Laudensem in Palatio Episcopali [illegible] VI exeunte octobris. Presentibus Alexandro Rectore Ecclesie S. Thome de Castro [illegible] [illegible] Manfredo [illegible] testibus ad hoc vocatis et aliis Reverendus Pater et Dominus Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis Sedis Patriarcha precepit mihi. Johanni de Lupico infrascripto notario ut autenticarem et in publicam formam redigerem [illegible] Procuratorium [illegible]

[illegible] coram [illegible] Patriarcha [illegible] [illegible] adhibeatur eamdem [illegible] et authentica [illegible] [illegible] Alberto [illegible] Bevenga [illegible] [illegible] Decano [illegible] et [illegible] [illegible]

Anno Domini MCCLXXIX [illegible] VII [illegible] in [illegible] beato Marie die [illegible] mense [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Acolvino [illegible] [illegible] Azone et aliis [illegible] [illegible] electis in [illegible] et [illegible] nominate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mandatum [illegible] certum [illegible], [illegible], [illegible] et [illegible] Procuratorem in causa electionis celebrate [illegible] in [illegible] [illegible] nominate, [illegible] habet et habere [illegible] [illegible] [illegible] coram Reverendo Patre [illegible] Dei gratia [illegible] [illegible] Ecclesie [illegible] et [illegible] coram ipso [illegible] Patriarcha et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] electo [illegible] electo [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] opponentium [illegible] et [illegible] [illegible] irregularitatis et excommunicationis et [illegible], et [illegible] electo [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et singul[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] exercendum [illegible] defendendum opponendum [illegible] [illegible], excipiendum, [illegible], litem contestandum [illegible] [illegible] de calumpnia et veritate [illegible] [illegible] [illegible] opportunum et satis dandum et omnem cautionem [illegible] [illegible] et [illegible] cautionem [illegible] [illegible] exigendum [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sententiam audiendum et appellandum si opus fuerit [illegible] [illegible]

[illegible] substituendum alium Procuratorem in omnibus [illegible] predictis, et accusand[illegible] predict. Plebani et electorum suorum contumaciam, et ad petendum ipsos condempnari in expensis et excommunicari sua contumacia exigente et ad omnia alia et singula facienda que per verum et legitimum [illegible] ratorem fieri possunt, volens [illegible] procuratorem et substitutum ab eo relevare ab omni onere satisdationis et ex[illegible] tavam et de judicato solvendo, tempore sententie; et Judicio sisti promisit d. D. Deconus electus michi Notario infrascripto sub ypotecha suorum rerum [illegible] et pro omnibus quorum interest vel interesset firmum et ratum habere per omnia et tenere quidquid per predictum procuratorem vel substitutum ab eo factum fuerit [illegible] gramitter.

Ego Almericus q.m Bercandini [illegible]politanus et notarius D. Gregorii [illegible] atque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] procuratorium [illegible].

Quibus peractis idem D. Patriarcha assignavit terminum utrique parti, ut cras die [illegible] mercurii post horam nonam compareant coram eo in Palatio Episcopali Laudensi ad [illegible] endum quod de jure fuerit faciendum. Quo termino adveniente ambe partes com[paruerunt] in judicio coram eodem D. Patriarcha, et iterum dictus D. Patriarcha [illegible] [illegible] de communi partium voluntate terminum utrique parti usque ad diem lune [pr]oxime venturum [sci]licet [illegible] presentis mensis octobris, [illegible] predicto Ep[iscopal]i palatio compareant coram eo auditure quod ipse duxerit proferendum. Adveniente [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] die lune [illegible] octobris [illegible] partes [illegible] [illegible] in judicio coram predicto D. Patriarcha; et predicto D. Domino Plebano Sacili alle[ga]nte coram eo D. [illegible] quod procedendum erat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diffinitivam sententiam proferendam per medium cujusdam cedule porrecte in [illegible] [illegible] coram ipso D. Patriarcha cujus tenor de verbo ad verbum talis est

In nomine Domini [illegible] sunt breviter allegationes per que intendit D. [illegible] Plebanus de Sacilo ostendere vobis Reverendo Patri D. Raymundo Dei gratia S. Sedis Apl[ic]e [illegible] Patriarche et vestre [illegible] quod [illegible] [illegible] proferenda vel hic vel alibi in provincia vestra per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Reverende Pater coram vobis fuit judicibus delegatis, ut causam electionis [illegible] una_
pe [illegible] dictorum judicum ad vos mitterent facto precepto
partibus per eosdem ex parte vestra ut certo termino in vestris litteris compre_
henso coram vestra presentia comparerent justam, dante Domino, sententiam
audituri. Cum igitur partes per se, vel per procuratores sufficientes sint ne pre_
sentes [illegible] mandatum
vestrum ac partes recepte sint principali vestra auctoritate etc. et Ecclesia nullum
[illegible]
sententiam proferendam jam illusoria esset illa vestra sententia monitoria, et
[illegible] non debet etc. unde per ista et alia infinita similia procedendum est
[illegible] modo ad diffinitivam sententiam proferendam. Secundo procedendum
[illegible] ad diffinitivam sententiam proferendam, nec danda est dilatio aliqua de [illegible]
[illegible] aliquorum instrumentorum vel actorum, cum omnia instrumenta et acta
recepta judicum in sacco recondita eorum sigillis sigillato quibus debet to.
[illegible] vobis nec fidelem nuncium eorum fuerunt presentata. et preceptum fue_
[illegible] partibus ut omnia instrumenta et acta quibus ad defensionem cause uti vo_
lunt in sacco ipso ponere deberent; alioquin non obstante alicujus neglige
[illegible] remitterent cum instrumentis et actis presentatis. unde [illegible]
[illegible] judicum sit tantum credendum etc. patet quod per predicta [illegible]
obstantibus adverse partis frivolis allegationibus procedendum est ad diffinitivam
sententiam proferendam. Quod illa hujusmodi acta vel instrumenta intendit
[illegible]
[illegible]
[illegible] sunt coram eis [illegible]; in uno volumine sunt redacta, et electo adversa_
[illegible] dicti Urbani cum coram vobis fuerint presentata hec adsunt in nota [illegible]
[illegible] Johannis cum hiis contingentibus sibi: unde si adest electio cum conjuncti
[illegible] coram [illegible]
probandum ad ejus electionem abilitandam, quia dilatio non debet dari nisi urgentissi_
ma causa [illegible] unde hec dilatio que ab adversario dicti [illegible] petitur, cum

... nullo possit eum relevare, non est danda sed deneganda, et per praedicta est procedendum ad diffinitivam sententiam proferendam. Tertio procedendum est ad diffinitivam etc. eo quod mora est in electionibus valde periculosa, et non tantum in rebus temporalibus, immo etiam in spiritualibus, ne gregi Domini[illegible] decet cura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] compluvima etc. ne per defe[illegible] Pastoris lupus rapax gregem Dominicum invadat. unde per praedicta concluditur quod procedendum est ad diffinitivam sententiam proferendam per praeallegata [illegible] exceptionem [illegible] [illegible] qua talis ulterius nascitur communabili[illegible] ut sive praesentes sive absentes essent partes, vel aliqua earum quod procedendum sit ad diffinitivam sententiam proferendam super transmissis, et confirmetis Electionem meam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit litis ad finem perducere etc. quod deest allegantis suppleat discretio praelati etc. et protestatus fuit dictus D. Plebanus expensas factas et faciendas.

Lectis [illegible] [illegible] [illegible] allegationibus [illegible] Alberi[illegible] Sarlenga procurator D. [illegible] Decani [illegible]nopolitani sic respondit

MCCLXX[illegible] VII indictione, apud civitatem [illegible] [illegible] [illegible] palatio episcopali [illegible] die [illegible] octobr. Praesentibus D. [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]ratribus Humili et Bonofilio Ordinis Fratrum Minorum, testibus ad hoc vocatis et aliis. Lectis in judicio quibusdam allegationibus coram D. Raymundo Dei gratia Patriarcha Aquilegensi, quas faciebat D. Bonus Plebanus Sacili contra D. Odolricum Decanum Justinopolitanum Almericus Berlenga procurator ipsius D. Decani sic respondit Domine Patriarcha, ego non veni, nec sum hic causa placitandi cum D. Plebano Sacili, sed veni ad allegandum et excusandum impedimentum Domini mei Decani Justinopolitani cujus sum procurator, verum est quod Dominus meus Decanus mittebat quemdam suum procuratorem Petrum presbiterum dictum Placebo cum actibus et juribus suis ad prosequendum ipsius Decani justitiam coram vobis super quaestione quae vertitur inter ipsum D. [illegible] [illegible] Justinopolitanum ex una parte et [illegible] D. Plebanum ex altera super electione Ecclesiae Justinopolitanae, qui procurator occisus fuit in via, ita quod non potuit venire ad praesentiam vestram et acta causae hujus et omnia jura

deferendi [illegible] D. Beaus pervenerunt ad manus cujusdam notarii [illegible] Marchio-

nis [illegible] [illegible] ea habere non potuit [illegible] nomine [illegible]

per ipso procuratore nomine [illegible] completum in [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] suum [illegible]

[illegible] comparere et [illegible] [illegible].

[illegible] vero [illegible] allegationibus [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] denique [illegible] nominatus [illegible] producturum [illegible]

[illegible] nominatus [illegible] procurator [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] habebit [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] predicto D. Patriarcha de communi partium voluntate prefixit [illegible]

partibus terminum peremptorium ut XV° die post reditum ipsius D. Patriarche in

Terram Fori[illegible] ambe partes [illegible] cum omnibus [illegible] et [illegible]

[illegible] in Aquilegia compareant coram eo ad producendum [illegible], et [illegible]

fuerit [illegible] et si [illegible] terminus [illegible] [illegible]

[illegible] terminus habeatur. Aliquin [illegible] contumacia non obstante [illegible]

[illegible] procedet in eodem negotio prout de jure fuerit procedendum.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in formam publicam redu[illegible] [illegible]

1279 8 ottobre Lodi.

Procuratore nominato dal Patriarca per riscuotere le contribuzioni dell'Istria e Schiavonia.

Giovanni di Lupico Can. P.

Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis Ecclesie Patriarcha, Istrie atque Carniole marchio nobilibus et prudentibus viris Potestatibus, consulibus, rectoribus communitatum, civitatum et castrorum et villarum, Castaldionibus, Decanis, Mariciis et universis officialibus et aliis quocumque nomine censeantur per Istriam et Sclavoniam constitutis presentes litteras inspecturis dilectis sibi salutem et omne bonum.

Cum confisi de prudentia et legalitate nobilis et prudentis viri dilecti capellani nostri Nicolai Delfini de Venetiis Archidiaconi Polensis eundem nuntium et procuratorem nostrum ad petendum et exigendum jura et rationes nostras et Ecclesie Aquilegensis in Istria et Sclavonia et ad imponendum et exigendum ibidem collectas, sive pregum, et ad imponendum et exigendum penas et banna si necesse fuerit duximus statuendum: vos universos et singulos per presentes requirimus vobis districte precipiendo mandantes quatenus memorato capellano nostro tamquam nuncio et procuratori nostro per nos statuto super premissis curetis intendere et parere et eidem ob nostri et Ecclesie Aquilegensis reverentiam et honorem, si necesse fuerit et ab eodem requisiti fueritis assistere auxilio, consilio et favore mandatum nostrum taliter implentes ut prefatus capellanus noster injunctum sibi procuratoris officium ad honorem et commodum nostrum et prefate Aquilegensis Ecclesie valeat exercere. Interim promptitudinem vestram in gratiarum actionibus prosequendo vobis in vestris desideriis favorabiliter obligemus. Alioquin banna et penas quas idem Capellanus noster imposuerit in rebelles exigi, dante Domino faciemus.

Datum Laude octavo intrante Octubri, anno M.cc.LXXIX. VII. Indictione. A.C.Ur.c.

1279 8 ottobre ...

... ... dominus ...

... ... con ...

MCCLXXIX. septima indictione, apud Civitatem ..., in curia palatii episcopatus, die dominico octavo intrante octubri, presentibus Fratre Hermilo de ordine minorum et Raymundo dei gratia sancte sedis Aquilegensis Patriarche capellano et nobili viro ... Aczone de la Turre ... notario de mediolano, Rolando de S. Angelo ... dicti domini Patriarche testibus ad hoc vocatis et aliis

Reverendus Pater et dominus Raymundus dei gratia sancte sedis Aquilegensis Patriarcha et ... atque Carniole marchio fecit, constituit, et ordinavit ... et ... ... Archidiaconum ... ... certum nuncium et procuratorem legitimum ... ... et ... ... iura et rationes ipsius domini Patriarche et Ecclesie Aquilegensis in Istria et Sclavonia, et ad imponendum et exigendum dictas collectas, et ad exigendum penas et banna, si necesse fuerit, et ad faciendum omnia que in premissis et circa premissa vel aliquod premissorum necessaria fuerint et expedient. Promittens idem dominus Patriarcha et Marchio se ratum et firmum habiturum quidquid dictus nuncius et procurator in premissis et circa premissa duxerit faciendum. In ... ... et ... ... memoratus Patriarcha et Marchio Procuratorium fecit sui sigilli pendentis munimine roborari &c.

1279 28 ottobre Lodi

Deposizione di Cervino di Pinzano contro Bozzutta de' Manzano

Gio. de Lupico Can. P.

M.CC.LXXIX. VII. Indictione, apud Civitatem Laudensem in palatio episcopali octavo exeunte Octubri. Presentibus nobilibus viris D. Tolmacha de Pavandrino, Accursio Catica et D. Alberto Cacatoscio testibus ad hoc vocatis et aliis.

D. Marinus de Meduna comestabulus in presentia Reverendi Patris D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis proposuit coram eo quod Cervinus de Pinzano qui fuerat in Laude ad servitium ipsius D. Patriarche, quem ipse volebat producere in testem contra Bozzuttam de Manzano et quosdam alios Forojulienses qui erant ad servitium dicti D. Patriarche super quadam quantitate pecunie quam eis dederat, de qua ipse Bozzutta et quidam alii Forojulienses promiserant ipsum conservare indempnem, volebat reddire ad Terram Forijulii, unde rogavit ipsum D. Patriarcham ut faceret intelligi testimonium dicti Cervini priusquam recederet. Et tunc idem D. Patriarcha precepit et commisit mihi infrascripto Notario ut audirem et scriberem testimonium predicti Cervini. Qui Cervinus juravit ad S. Dei Evangelia dicere veritatem, interrogatus dixit quod cum ipse testis et Forojulienses qui convenerant ad serviendum dicto D. Patriarche exirent in Civitate iverunt Vaprium cum D. Gotefrido et D. Coxono, excepto D. Francisco et quibusdam aliis qui venerant Laude, et cum fuissent in Vaprio D. Marinus de Meduna portavit quamdam pecunie quantitatem, quam idem D. Marinus dicebat esse in quantitate XXV. librarum Imperialium, et illo die summo mane D. Johannes de Portis et ipse Cervinus, Bernardus, et Artollus de Fagania, Buzzutta de Manzano, Bevoenus de Tulmino, Pichus et Conradutius de Sacilo et plures alii Forojulienses, de quorum nominibus dixit se non recordari venerunt ad ipsum D. Marinum et fecerunt dici ipsi D. Marino per dictum Johannem de Portis [illegible] vocatus est ei pro se et omnibus Forojuliensibus qui tunc iverant Vaprium quod

daret eis dictas XXV. libras Imperialium quia ipsi volebant eas dividere inter se. et
predictus Martinus respondit verum est quod ego recepi dictam pecuniam pro me et aliis
de Foropulii a D. Gotefrido et D. Caxono pro expensis quas fecimus in Castrate; sed D.
Franciscus de Fontebone, et alii qui iverunt Laude, volunt habere partem suam et
petere ipsam a me, ego non audeo dare vobis partem eorum. et Iohannes de Por-
tis dixit, et promisit pro se, et omnibus aliis Foropuliensibus qui ibidem erant presentes
nullo eorum contradicente, nec ipso Martino sic dicens: da nobis istos denarios et sor-
tiamur ipsos inter nos, quia cum venerint D. Franciscus et alii de Foropulii qui ive-
runt Laude, bene restituemus tibi partem eorum si habent ius in eis, et omnino
conservabimus te indempnem de ista pecunia.

Interrogatus si vidit quando dedit sibi dictam pecuniam, dixit quod non vidit, sed ipse habuit partem suam, et audivit dici ab aliis qui ibidem fuerant, qui erant Foropulienses, quod habebant partem suam.

Interrogatus de loco dixit quod fuit ante hostium Iohannis de Portis in Vaprio. De die dixit se non recordari, de tempore dixit quod fuit anno transacto post festum Sancti Martini et aliud modo nescit. 2700

1379 [illegible] novembre [illegible]

Sentenza de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Giovanni [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] hone [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intrante Novembre [illegible] [illegible] Hamel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nova [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] la [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] bandiera nostra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] debent sub bandiera nostra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debent sub bandiera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Columbo et Corradino de Sacco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] servitio nostro et [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debeat solvere [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], Columbo et Corradino de Sacco et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ante contentionem [illegible] nec arbitrium [illegible] D. Sabbatinus [illegible] protestatus est et dixit pro se et omnibus de societate predicta cuius multi erant presentes [illegible] vel sine acceptabant protestationem eandem et quod de emendatione [illegible] equorum Nengueli, Vitalis et Manfredi bene erant contenti sed de equo [illegible] Conradini non [illegible] equus [illegible] non erat [illegible] comitiva societatis sed [illegible] [illegible] in nocte et tunc idem Conradus [illegible] respondit coram [illegible] auctoritate [illegible] de mandato D. Salafardi et D. Antonii de Fiscivaca. Et judicatum fecit per Curtam [illegible] vel sibi [illegible] arbitrium [illegible]

Die vero Dominico quinto intrante novembri predictus Conradinus de Sacolo pro[illegible] [illegible] satisfacere [illegible] satisfacere et ego et [illegible] [illegible] cancellum et fecimus [illegible] predam bovum et aliorum et de nocte venerunt [illegible] et [illegible] satisfac[illegible] [illegible] predicta [illegible] ipse [illegible] predicti D. Salafardi sicut ipse dixerat sibi, quod dixerunt ei, [illegible] est tempus

et plurit nos volumus ire nisi habeamus societatem, et idem F. Antonius [illegible] bis bene inveniam et tunc hec mandat Conradinum de Sacilo et [illegible] et [illegible] ut faciant guardiam hac nocte et cum erit mane, si poteritis habere boves qui perditi sunt de preda ducatis ipsos ad utilitatem totius societatis. et vade quia illud commodum quod habuerunt alii et tu habebis. et cum dum Conradinus vedrit dictum quod mortuus erat equus suus per veniticos de Bellona in defendendo boves quos ipsi et alii qui fuerunt ad vardiam invenerant quos ipsi venitici ducebant et recuperati fuerant de bubus perditis de preda. c.7o

(400). (b.)

1274 10 Dicembre Udine

Il Patriarca Raimondo conferma il Privilegio concesso da di lui Predecessore Gregorio di Montelongo al Monastero di Sittich

In Christi nomine amen. Anno ejusdem MCCLXXIV. Inditione secunda die X. intrantis Decembris. In Castro Utini in domo Patriarchali, Praesentibus venerabilibus viris Fratre Gullielmo Priore Vallis S. Johannis Cartusiensis Ordinis, Alberto S. Naboris Mediolanense et Gabriele Laudense Praepositis; Presbiteris Petro de Nimis et Nazario de Legdo Plebanis infrascripti D. Patriarche Capellanis, magistro Guidone Feltrensi Canonico, Fratribus Pagano Lavano de Ordine Humiliatorum, Humili et Bonfilio de Ordine Minorum et aliis.

Reverendus Pater D. Raymundus Dei gratia S. sedis Aquilegensis Patriarcha sue considerans profectum anime procurare, si suorum pia subditorum vota favore prosequendo benigno effectum ipsorum devote petitioni impartitur, et Religiosorum virorum Fratris Conradi divina miseratione Abbatis et Conventus Monasterii Siticensis Ordinis Cisterciensis supplicationibus inclinatus collationem Ecclesie S. Petri in Ouncal cum juribus et pertinentiis suis per pie memorie D. Gregorium S. sedis Aquilegensis Patriarcham tunc ejusdem sedis electum Abbati et Conventui predicti Monasterii Siticensis ac per eos Monasterio ipsi factam prout in quodam Privilegio ejusdem D. Gregorii Patriarche sigillo pendenti munito cujus tenor inferius notatur de verbo ad verbum plenius continetur, et quidquid per dictum D. Gregorium Patriarcham in hac parte factum est ratificavit et approbavit, ac ipsum Privilegium confirmavit de gratia speciali. Cujus quidem Privilegii talis est tenor:= Gregorius Dei gratia S. sedis Aquilegensis Patriarcha dilectis filiis ... Abbati et Conventui Monasterii Siticensis Cisterciensis Ordinis Aquilegensis Diocesis salutem et benedictionem in Domino. Ex parte vestra fuit nobis humiliter supplicatum

quod dum mors aliorum ... nostra salutem considerantes humiliter in speculo mentis nostre, sub sigillo nostro Electi in Patriarcham quoddam Privilegium cujus tenor de verbo ad verbum talis est: = Nos Gregorius Dei et Apostolica gratia S. Sedis Aquileyensis Electus universis tam presentibus quam futuris rei geste memoriam. Dignum Deo prestare obsequium, et anime nostre credimus procurare profectum si pia subditorum nostrorum vota favore benigno prosequimur, et loca religiosa precipue in quibus ipse Deus cujus sunt obsequiis dedita magnificentius honoratur nostris intendimus beneficiis ampliare: Hinc est quod tenore presentis pagine tam ad presentium quam ad futurorum notitiam volumus pervenire quod nos salutem anime nostre considerantes humiliter in speculo nostre mentis; et ad Monasterium Siticense Cistercensis Ordinis, quod violentia malignantium multiformes tempore nostro lesiones et gravia dampna sustinuit, ex fragilitate nostre considerationis respectum habentes, Ecclesiam S. Petri in Saunach ad nos nullo medio pertinentem cum juribus et pertinentiis suis dilectis filiis Abbati et Conventui ejusdem monasterii et per eos ipsi Monasterio per nos et Successores nostros, pro nostra ac eorundem Successorum nostrorum anime remedio in perpetuum providentia gratia duximus conferendam. Itaque Abbas et conventus dicti loci qui pro tempore fuerint pro nobis et Successoribus nostris apud Deum suis orationibus intercedere tenebuntur, et Anniversarium annis singulis perpetuo solemniter celebrare: statuentes ut de bonis Ecclesie predicte Vicario ibidem serviture pro sustentatione sua, et pro supportandis ipsius ecclesie oneribus assignetur congruam portionem. De reliquis vero bonis ejusdem Ecclesie, Fratibus memorati Conventus qualibet die sabbati ob reverentiam gloriose Virginis Matris perpetuo in majori mensura vini et quarta parte formagii ad consolationis pabulum temporibus debitis serviatur, jure tamen cathedratici nobis et Ecclesie nostre plenarie reservato. In cujus rei evidentiam et stabilem firmitatem presens Privilegium scribi fecimus et nostri

sigilli pendentis munimine communivi. Datum per manum Magistri Nicolai de Lupico Plebani de Tricesimo scriptore nostro apud Civitatem Austrie anno Domini Mccxcvi. indictione quarta, die xiiii intrante martio; dudumque concedendum illud sub sigillo Patriarchali reficere cogitavimus. Nos igitur vestris devotis supplicationibus benignitatis annuentes, quod per nos in hac parte actum est corroborantes ac etiam confirmantes, presentes litteras fieri jussimus, et sigilli nostri Patriarchalis pendentis munimine communivi. Datum Civitate VIII. intrante Decembri anno Domini Mcccxli. quarta indictione.

In quorum testimonium et stabilem firmitatem, prescriptus D. Raymundus Dei gratia et Sedis Aquilegensis Patriarcha presens Instrumentum per me Walterium infrascriptum notarium scribi jussit et sui sigilli pendentis munimine roborari.

Ego Walterus Civitatensis Apostolica et Imperiali auctoritate notarius predictis ratificationi, approbationi et confirmationi factis per suprascriptum D. Raymundum S. Sedis Aquilegensis Patriarcham interfui, et de ipsius mandato rogatus per prescriptum D. Conradum Sitiensem Abbatem scripsi etc.

(455,)

1279 29 Dicembre Lodi

Rimprovero a Senisio de Bernardis Avvocato dell'Istria

Gio di Lupico Can. C

Raymundus Dei gratia s. Aquilegensis sedis Patriarcha Istrie atque Carniola marchio nobili viro Senisio de Bernardis de Padua dilecto Advocato suo in Istria salutem et omne bonum

Concessimus tibi olim officium Advocatie credentes, ut sicut obtulerat [illegible] ad petendum et exigendum jura nostra et Aquilegensis Ecclesie, debere in Istriam te conferre. Sed sicut fide conspicimus ..... lata, vel faciendi videris habere modicam voluntatem. Quare sinceritatem tuam presentibus exhortamur quatenus aut procedas ut debuisti ad exercendum dictum officium Advocatie, aut cedas eidem. Non enim est bonum pro te aut decens pro nobis quod idem officium sine regimine . . . Quidquid autem super eodem negotio de hoc provideris, proposito voluntatis nobis sine mora qualibet per speciales litteras tuas intimari procures. Alioquin honori et indempnitati Ecclesie Aquilegensis atque nostri prout melius expedire judicabimus curabimus providere

Datum Laude tertio exeunte Decembris anno M.cc.LXXIX. Ind. VII. L.J.O.D.